

รูปแบบและวิวัฒนาการของ โปยกวน

ความเป็นมาและความหมายของ "โปยกวน"

เมื่อพิจารณาความประวัติศาสตร์จะเห็นได้ว่าชาวจีนได้เดินทางเข้ามาพำนักอาศัยทำมาหากินในประเทศไทยจนสามารถสร้างหลักฐานเป็นมรดกตกทอดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะชาวจีนซึ่งมาจากมณฑลฝูเจียงทะเลทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ อันได้แก่ มณฑลกว่างตุ้ง มณฑลฮกเกี้ยน และเกาะไหหลำ ส่วนใหญ่ของผู้เดินทางเข้ามาเป็นชายฉกรรจ์และมักจะทำกิจกรรมค้าขายในไประเทศจีน มุ่งเข้ามาเพื่อขายแรงงานและบางส่วนสามารถเป็นผู้ประกอบการในเวลาไม่นานนัก โยมีสาเหตุของการอพยพเนื่องมาจากความยากจนและความลำบากในการประกอบอาชีพ เมื่อเป็นเช่นนั้น ชาวจีนโพ้นทะเลส่วนใหญ่จึงยังคงมีความผูกพันกับบ้านเกิดเมืองนอนของตน และมีภาระที่จะต้องหาเงินส่งเสียเลี้ยงดูหรือช่วยเหลือครอบครัวที่ยังคงอยู่ในไประเทศจีน ขณะเดียวกันก็ยังมีภาระส่งข่าวคราวเพื่อติดตามทุกข์สุขของกันและกัน เพราะฉะนั้นการส่งจกหมายพร้อมเงินที่มักเรียกกันว่าการส่ง โปยกวน จึงเป็นภารกิจของชาวจีนโพ้นทะเลที่จะต้องปฏิบัติกันเป็นประจำโดยมีรูปแบบและวิวัฒนาการสืบต่อกันมาตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ส่งผลกระทบต่อให้การ โปยกวนในประเทศไทยมีลักษณะเฉพาะที่น่าสนใจศึกษา

คำว่า "โปยกวน" เป็นคำในภาษาจีนรุ่นเก่า ซึ่งมาจากรากศัพท์ภาษาจีนว่า 批 (อ่านว่า โป) 舍 (อ่านว่า กวน) คำว่า 批 แปลว่า จกหมายหรือขอความช่วยเหลือพร้อมเงิน คำว่า 舍 แปลว่า แห้วหรือสถานที่ที่ผู้คนหลาย ๆ คนมาอยู่รวมกันเพื่อประกอบกิจกรรมบางอย่างไปอย่างหนึ่ง เมื่อรวมความแล้วก็หมายความว่าโปยกวนเป็นสถานที่ส่งจกหมายพร้อมเงินไปให้ญาติพี่น้องของชาวจีนในไประเทศจีน ต่อมาเมื่อมีระบบไปรษณีย์ที่ก้าวหน้าเกิดขึ้น คำว่า 批 舍 จึงกลายเป็นภาษาชาวบ้านหรือภาษาพูดที่เรียกกันโดยนัยว่า เป็นการส่งจกหมายพร้อมเงินไปไประเทศจีน และกำหนดคำในภาษาราชการว่า 銀信局 (อ่านว่า จิ้ง

สิ่ง เกก ในสำเนียงแคว้น) คำว่า 銀 แปลว่า เงิน 債 แปลว่า จกหมาย
 局 แปลว่า สถานที รวมความแลวก็แปลว่าสถานทีที่ส่งจกหมายพร้อมเงินไปให้อุภากิณ้อง
 ของชาวจีนในประเทจีนแลม อยางไรก็ตามแม้วว่าไทยกวนจะไมม่วมเขียนกันใภภาว
 ราชการหรือภาวาเขียน แตกั้เป็นคำที่ชาวจีนนิยมทุกและสื่อความโก้เขาใจกว่าคำว่า ฐึง
 สิ่ง เกก * ทัอมมาเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลียนเงินสุพุทธักราช ๒๔๔๔
 ไทยกวนก็เกิดควมหมายที่ทางราชการไทยให้คำจำกัดความขึ้นว่า หมายควมถึงการประกอบ
 กิจการ เป็นตัวแทนรวบรวมเงินจากบุคคลอื่นหลายคน เพื่อนำเงินนั้นไปซื้อปัจจัยชำระเงินค่าง
 ประเทศจากธนาคาร รับอนุญาตหรือตัวแทนรับอนุญาต เพื่อส่งไปเลี้ยงดูครอบครัวและญาติพี่น้อง
 ของบุคคลนั้น ๆ ในค่างประเทศ และเรียกชื่อเป็นทางการว่า "ตัวแทนซื้อเงิน" จวบจนกระทั่ง
 ในปัจจุบันนี้ภาษาของไทยกวนในแง่ของการ เป็นตัวแทนซื้อเงินในความควบคุมของธนาคารแห่ง
 ประเทศไทยได้หมดไปแลว แต่ชาวจีนก็ยังคงนิยมใช้คำว่า "ไทยกวน" กันอยู่ โภยเป็นคำที่
 มีนัยแฝงอยู่ว่าเป็นการส่งจกหมายพร้อมเงินในทางลับ **

* สรุปควมหมายจาก นจร., ร.๖ น.๔.๓/๓๕ "หนังสือพิมพ์ตัวเขียนจีนไป"
 และสอบถามจากชาวจีนรุ่นอพยพผู้รู้คำศัพท์ภาษาจีนอย่างลึกซึ้งจำนวน ๓ ท่าน

** ผู้วิจัยให้ข้อสังเกตว่า คำว่า "โภย" ในปัจจุบันเป็นคำที่ใช้ในความหมายของการ
 ส่งจกหมายหรือข้อความพร้อมเงินในทางลับ เช่น การแหงหวยเดือนก็ใช้คำว่า ไปโภย เช่นกัน

รูปแบบและวิวัฒนาการของ โหยกวน

วิวัฒนาการของกิจการโหยกวนในประเทศไทย มีรูปแบบและพัฒนาการซึ่งจะแบ่งออกเป็น ๓ ระยะที่สำคัญ ตามตัวกำหนดอันส่งผลกระทบต่อกิจการและรูปแบบของโหยกวนไทย ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับช่วงเวลา ดังนี้คือ

๑. ระยะที่รวมธนาคารพาณิชย์ยังไม่แยก (ก่อน พ.ศ. ๒๔๘๕) ชาวจีนได้ทำการอพยพเข้ามาในประเทศไทยมานานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงรัฐทาสก่อนต้นยุคประสภของการอพยพก็เพื่อแสวงโชคและสร้างฐานะทางเศรษฐกิจของชนชั้นคนจีนที่ช่วยเหลือครอบครัวที่ยังอยู่ในประเทศจีน (มัลลิกา เรื่องระพี ๒๕๑๔ : ๒๕) แม้ทั้งแต่การทำสัญญาเบอรมัน (พ.ศ. ๒๔๒๕) เป็นระยะที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานเกิดขึ้นทั่วไป รัฐจึงมีนโยบายเปิดรับชาวจีนให้เข้ามาเป็นแรงงานอย่างเต็มที่ แต่ยังมีจำนวนไม่เพียงพอแก่ความต้องการ วิธีแก้ปัญหาคือ จักเรือไปรับคนจีนมาจากเมืองจีน วิธีการหาแรงงานดังกล่าวช่วยแก้ไขปัญหาขาดแรงงานไปไ้บ้าง เมื่อสิ้นรัชกาลที่ ๕ การหาแรงงานวิธีนี้ก็หมดไป โดยกุลจีนที่อยู๋ในจีนใช้วิธีชักชวนญาติพี่น้องเข้ามาทำเอง (ทรรณิ ฮวนสกุล, ใน ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์, บรรณาธิการ ๒๕๒๗ : ๔๗) กวายนโยบายที่เป็กกว้างเช่นนี้ จึงทำให้ชาวจีนมีบทบาทด้านเศรษฐกิจในเมืองไทยมานานแล้ว เช่น ทำการค้าสำเภา ทำการค้าภายในประเทศ และอยู่กระจายตามเมืองท่าทั้งทางใต้ของไทยและในกรุง (ญาคา ประภาพันธ, ใน ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์, บรรณาธิการ ๒๕๒๗ : ๑๑๔) นอกจากนี้ยังช่วยรัฐบาลค้าขายกับต่างประเทศ เป็นทางที่จะไปติดต่อค้าขายกับประเทศจีนมาเนิ่นนานเกิดของตน เป็นโอกาสติดต่อส่งข่าวถึงครอบครัวที่ยังคงอยู่ในประเทศจีน ซึ่งทำให้สามารถส่งผลิตภัณฑ์จากประเทศไทยหรือเงินตราที่สะสมให้ครอบครัวโดยฝากไปกับเรือสินค้าเงินตราที่ส่งไปนั้นเป็นจำนวนมาก เช่น ในปี พ.ศ. ๒๓๗๓ เรือสินค้าที่ไปจีนรับเงินฝากจากพ่อค้าจีนในไทยที่ส่งให้ครอบครัวเป็นจำนวน ๒๐,๐๐๐ เหรียญ (สกิน) (Skinner 1957 : 124) ปรากฏการณ์เช่นนี้เป็นเหตุการณึ่งหนึ่งของการดำเนินกิจการ โหยกวนในสมัยนั้น ซึ่งรวมธนาคารพาณิชย์และระบบการบริการทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศยังไม่แยก การดำเนินการ

และกลวิธีในการส่งก็คงจะเริ่มจากบรรดาชาวจีนที่เข้ามาในประเทศไทย เมื่อจะมีหนังสือส่ง ชาวคราวพร้อมเงินถึงญาติพี่น้องในประเทศไทยจีนก็มีคนจำพวกหนึ่งซึ่งทำหน้าที่นำสินค้าหรือสิ่งของ หรือคนเดินทางไปมาระหว่าง เมืองท่าต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ ขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง ระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับญาติพี่น้องในเมืองจีน โดยรับฝากเงินทอง หรือข้าวของระหว่างกัน ต่อมาเมื่อมีชาวจีนโพ้นทะเลของการส่งไทยมากขึ้น ก็มีคนเข้ามาให้บริการมากมาย หน้าที่หลายตา จนกระทั่งไม่สามารถใช้ความรู้จักคุ้นเคยกันได้แล้วจึงมีการตั้งตัวแทนเพื่อบริการ การส่งเงินพร้อมด้วยชาวคราวของชาวจีนโพ้นทะเลไปยังญาติพี่น้องในเมืองจีนขึ้น ("กิจการ โหยกวนในประเทศไทย" ๒๕๒๑ : ๒๕๕) โดยทำหน้าที่เป็นนายหน้า เก็บรวบรวมจดหมาย ท่าง ๆ เขาเป็นพ่อค้าตัวใหม่ขนาดเล็กลำหน้ามักพอสมควร แล้วนำไปฝากญาติที่เดินทางไปประเทศ จีน แล้วนายหน้าในประเทศไทยก็จะแจกจ่ายจดหมายเหล่านั้นไปยังผู้รับ (การสื่อสารแห่งประเทศไทย ๒๕๒๒ : ๑๐๘) จากตัวแทนการรับส่งไปรษณีย์จึงวิวัฒนาการมาเป็นโหยกวน เพื่อ ทำหน้าที่รับส่งไปรษณีย์อย่าง เป็นลำเป็นต้น โดยจ้างเสมียนไว้ช่วยในการ เขียนจดหมายถึงญาติพี่น้อง แทนการอาศัยการ เล่าช่วยฝาก เปลา เช่น แกกอน เพราะผู้ส่งไปรษณีย์ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนโพ้นทะเล ที่ไม่รู้หนังสือหรือรู้หนังสือน้อยไม่สามารถเขียนจดหมายถึงญาติด้วยตนเองได้ ท้องอาศัยเสมียน ในโหยกวนช่วย เขียนจดหมายตามคำบอกเล่าของตน ทำนองเดียวกัน เมื่อได้รับไปรษณีย์ที่ท้องอาศัย เสมียนหรือผู้ที่รู้หนังสืออ่านให้ฟัง ระบบโหยกวนจึง เป็นบริการพิเศษชนิดหนึ่งของชาวจีนโพ้นทะเล ("กิจการ โหยกวนในประเทศไทย" ๒๕๒๑ : ๒๕๖) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะเวลาที่ประเทศไทย ยังไม่มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนและยังไม่ไต่ความตกลง เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนไปรษณีย์กับกัน กิจการโหยกวนจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อวิถีชีวิตของชาวจีนโพ้นทะเลที่จากบ้านเกิด เมืองนอน มายังแดนไกล

ในระยะนี้กลุ่มพ่อค้าคหบดีชาวจีนซึ่งมีกิจการค้าระหว่างประเทศมักจะทำกิจการ โหยกวน ควบคู่ไปด้วย เนื่องจาก เป็นผู้ที่ได้รับ ความเชื่อถือในกลุ่มชาวจีนซึ่งมาจากภูมิสำเนาเดียวกัน รวมทั้งกิจการค้าระหว่างประเทศก็ เชื่ออ่านวยให้สามารถรับส่งไปรษณีย์ได้อย่างอิสระ และได้รับ ผลกำไรในระดับสูง สิ่งนี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญ เมื่อต่อมากิจการธนาคาร เข้ามาในประเทศไทย กลุ่มพ่อค้าคหบดีชาวจีนเหล่านี้ จึงสามารถขอสนองรับกิจการธนาคารแทนที่ โดยสังเกตเห็นว่า กิจการนี้ให้ค่าตอบแทนสูง (รัตนาวดี รัตนโกมล ๒๕๒๔ : ๕๕) เนื่องจากมีประสบการณ์ ในการดำเนินกิจการ โหยกวนมาก่อน

ถึงแม้ว่าในช่วงประมาณ พ.ศ. ๒๔๑๐ ประเทศไทยยังไม่มี การไปรษณีย์กับต่างประเทศ
กงสุลอังกฤษในท่าเรือระบบการส่งหนังสือทางไปรษณีย์มาใช้ติดต่อระหว่างกรุงเทพฯกับเมืองสิงคโปร์
และเมืองฮ่องกง เพราะมีเรือกลไฟในบังคับอังกฤษเดินในระหว่างเส้นทางนี้ กงสุลอังกฤษ
มีศาลาหน้าของสถานกงสุล เป็นออฟฟิศไปรษณีย์ห้องหนึ่ง และเอาตั๋วตราไปรษณีย์เมืองสิงคโปร์
พิมพ์อักษร E (เป็นเครื่องหมายว่า บางกอก) เติมนลงเป็นเครื่องหมาย ใครจะส่งหนังสือ
ไปต่างประเทศก็ไปซื้อตั๋วตรานั้นปิดตามอัตราไปรษณีย์กรุงอังกฤษแล้วมอบไว้ที่สถานกงสุล เมื่อ
เรือจะออกกงสุลอังกฤษให้รวบรวมหนังสือใส่ลงในกล่องหนึ่ง ส่วนการรับหนังสือจากทางประเศไป
รับที่สถานกงสุล ถ้ามีรับเอาหรือดาพหนังสือถึงผู้นับกับออกกันให้ไปรับ (การสื่อสารแห่งประเทศไทย
๒๕๒๒ : ๑๔) เมื่อเริ่มมีการบริการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ เช่นนี้เกิดขึ้น เขาใจว่า
พวกผู้จัดการโยยกวน ซึ่งส่วนมากเป็นคนในบังคับอังกฤษและฝรั่งเศส แต่เดิมเคยรวบรวมเงิน
นำไปเมืองจีนโดยเรือกลไฟเส้นทางจากกรุงเทพฯไปฮ่องกง (ม.ล.มานิจ ชุมสาย, ผู้รวบรวม
๒๕๓๓ : ๖๕) จากนั้นให้นายหน้าของกงรับหน้าหน้าไปแจกจ่ายต่อไป คงจะมาในบริการนี้
ควบคุมไปด้วยวิธีเดิมคือ ฝากลูกเรือ จู่นจู้* หรือคนโดยสารบาง เช่นกัน นับเป็นจุดเริ่มต้นของ
การนำบริการไปรษณีย์อย่างเป็นทางการมาใช้ในกิจการโยยกวนเป็นครั้งแรก อันถือเป็นจุดเด่น
ของรูปแบบและวิวัฒนาการของโยยกวนในระยะที่ระบบธนาคารพาณิชย์ยังไม่เกิดขึ้น เรียกว่า
ช่วงนี้เป็นยุคอิสระค่าเงินไปภายในกิจการ เกือบหมดของกิจการไปรษณีย์ในประเทศไทยโดยคาบเกี่ยว
อยู่กับกิจการค้าระหว่างประเทศ เป็นสำคัญ การเกือบหมดของกิจการไปรษณีย์คือโยยกวนนั้นมี
แรงผลักดันส่วนหนึ่งมาจากความก้าวหน้าของการสื่อสารคมนาคมซึ่งในระยะนั้นประเทศในยุโรป
ได้ดำเนินงานไปรษณีย์ไปแล้วจนถึงขั้นจัดตั้งองค์การสากลไปรษณีย์ และทางการไทยได้ศึกษา
วิธีการไปรษณีย์จากทางประเศแล้วนำมาใช้ (อุทม ตุนตระกูล ๒๕๐๕ : ๑๗) โดยเปิดการ
ไปรษณีย์ติดต่อกับทางประเศก่อนที่จะ เปิดการไปรษณีย์ติดต่อกับหัว เมืองสำคัญ ๆ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้
พ่อค้าส่งจดหมายติดต่อสั่งซื้อสินค้า หรือรับจดหมายสั่งซื้อสินค้าจากทางประเศได้ เป็นการ
ส่งเสริมการค้าระหว่างประเศและสนับสนุนสินค้าภายในให้มีการติดต่อกับไปขายทางประเศ
เป็นผลให้กิจการโยยกวนซึ่งแต่เดิมสามารถจัดส่งได้โดยอิสระกองนำการจัดส่งทางไปรษณีย์
หลังจากที่ประเทศไทย เขา เป็นสมาชิกสหภาพสากลไปรษณีย์และ เปิดการไปรษณีย์กับทางประเศ

นาย เรือสำเภาหรือคอมปราโคร เรือ (เป็นผู้เสนอบริการทำสินค้ากับนายทุนจีน
ที่จีนค้าขายกับจีนทางเรือ)

ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕* เป็นที่มา โดยกรมไปรษณีย์ได้จัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์
 ที่ ๒ เป็นที่ทำการสำหรับการรับฝากนำจ่ายและปิดถุงแลกเปลี่ยนไปรษณีย์มัดที่ต่างประเทศ
 โดยเฉพาะ ณ ตึกเสกขวิเวศสุทธสถาน (กรมสุทธการ) หรือที่เรียกว่า โรงงานร้อยชั่งสาม
 ตำบลสี่พระยา ซึ่งเดิมเป็นสถานที่ทางสุดอังกฤษใช้เป็นที่รับฝากจากหมายและสิ่งของส่งไปยัง
 ต่างประเทศ (การสื่อสารแห่งประเทศไทย ๒๕๒๖ : ๑๕๕) และในขณะที่เดียวกันก็ได้กรา
 พระราชบัญญัติการไปรษณีย์สยาม จตุศักราช ๑๒๘๙ ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.
 ๒๕๕๕ ซึ่งระบุถึงอำนาจในการรับส่งหนังสือปิดผนึก เป็นการให้สิทธิและอำนาจแก่กรมไปรษณีย์
 และเจ้าพนักงานปฏิบัติ กล่าวคือเมื่อรัฐบาลได้จัดให้บริการไปรษณีย์ขึ้น ณ ที่ใดแล้ว ห้ามมิให้
 บุคคลใดมิได้รับอำนาจจกพระราชบัญญัติทำการส่ง จักให้ส่ง ฝากส่งมอบให้แก่ผู้อื่น เพื่อให้
 ไปส่ง นำส่งหรือกระทำการอื่นที่เกี่ยวกับการนำส่งจกหมายโดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์เท่านั้น
 และกำหนดโทษผู้กระทำความผิดพระราชบัญญัตินี้ไว้ว่า หากผู้ใดส่งหนังสือไปมานอกจากทางไปรษณีย์
 จะต้องปรับไหมเป็นเงิน ๕๐ บาทลงมา หรือขังไว้ใช้การหนักหรือไม่ใช้การหนักทั้งแก่ ๔๐ วัน
 ลงมา โดยกำหนดให้กระทรวงการศาลกรมพระนครบาลเป็นผู้ตัดสินทำโทษ (คู่มือสื่อสารแห่ง
 ประเทศไทย ๒๕๒๖ : ๖๖)

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการไปรษณีย์และการเข้า เป็นสมาชิกสหภาพสากล
 ไปรษณีย์ของประเทศไทยน่าจะส่งผลบังคับให้การรับส่งไปรษณีย์เป็นของปฏิบัติความควย แต่เนื่องจาก
 ในขณะนั้นประเทศจีนยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพสากลไปรษณีย์ การรับส่งจกหมายไปรษณีย์
 ทางประเทศจีนยังเป็นหน้าที่ของ เอเยนทไปรษณีย์ ซึ่งจัดตั้งอยู่ตามท้องถิ่นเช่น เขม และ การส่ง
 กลับ เขามาของกองบัญชาการกรมรวม เป็นหอฝาก เขามาถึง เรือกลไฟถึง เอเยนทไปรษณีย์ในป. - เหนือ
 ซึ่งขณะนั้นเฉพาะในกรุงเทพฯมีอยู่ประมาณ ๒๐ แห่ง (หจข., น. ร.๕ ยช.๒ - ๒๔ มาตรา
 รายงานกรมไปรษณีย์ ร.ศ. ๑๑๐, ๑๑๑, ๑๑๒, ๑๑๓ กรุงเทพฯ) เพื่อทำการแจกจ่าย
 ต่อไป จากข้อจำกัดเหล่านี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงมีพระมหากรุณา
 ธิคุณเป็นพิเศษไม่ทรงปฏิบัติความกฎข้อบังคับที่ใช้กับการส่งจกหมายไปยังประเทศอื่น ๆ โดยอนุญาตให้

* ดูรายละเอียดจากภาคผนวก ก.

นายหน้าไทยที่รวบรวมจกขมายที่ชาวจีนฝากส่งถึงประเทศจีนเข้าเป็นหอ ๆ (การสื่อสารแห่ง
ประเทศไทย ๒๕๒๖ : ๑๐๔) การอนุญาตนี้ให้กระทำได้เป็นพิเศษเฉพาะชาวจีนที่จะส่งจกขมาย
ไปประเทศจีนเท่านั้น ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่ของหนังสือไทยกวนเหล่านี้เป็นตั๋วบอกส่งเงินหรือรับเงิน
ซึ่งเปรียบเสมือนเงิน และเขียนด้วยอักษรขอมบางและเล็กมาก ถ้าขนส่งเป็นรายฉบับอาจจะ
เป็นอันตรายสูญหายได้ โดยให้จัดส่งออกไปเองตามลำพัง เช่น เก็บคือฝากส่งไปกับเรือกลไฟถึง
เอเยนทไทยกวนในประเทศจีนเพื่อแจกจ่ายไปยังผู้รับต่อไป (หจข., ร.๖ น.๒๕/๕
"ไทยกวนส่งเงินไปเมืองจีน") ทั้งนี้ไทยกำหนดขอมบังคับให้เอเยนทไทยกวนในประเทศไทยต้องนำ
ห่อจกขมายมาเสียค่าธรรมเนียมให้แก่กรมไปรษณีย์โทรเลข ณ ที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๒ เป็นค่า
อนุญาตที่นำหน้าหนังสือในห่อ เสียก่อนจึงจะฝากส่งจกขมายออกไปหรือรับฝากส่งเข้ามา เพื่อ
แจกจ่ายต่อไปได้ โดยจกเก็บ ๒ อัฐ ห่อจกขมายน้ำหนัก ๑ เอานส์ หรือ ๑ บาท (หจข.,
ร.๖ คค.๔/๒๕ "ไทยกวนส่งเงินไปเมืองจีนและเมืองจีนส่งมาเมืองไทย") และถ้าหากผู้ใด
ฝ่าฝืนยังคงจกรับส่งไทยเองตามลำพัง เช่น เก็บโดยไม่นำมาเสียค่าธรรมเนียมปิดตัวตราหลังห่อแล้ว
ก็ตราเสียก่อน ก็จะทอรับโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ แต่ผลปรากฏว่าก็ยังคงมีผู้
ละเมิดแอบลักขอนจกขมายเข้ามามาก เพราะไม่ทอการเสียค่าธรรมเนียมอนุญาตตามที่รัฐบาล
ประกาศ ดังความในมาดูลี่รายงานกรมไปรษณีย์จำนวน ร.ศ. ๑๑๐ ถึง ๑๑๓ ว่าด้วยการ
ปรามปรามการลักขอนหนังสือที่การส่งโดยทางไปรษณีย์ (น. ร.๕ ยธ. ๒ - ๒๔ มาดูลี่
รายงานกรมไปรษณีย์จำนวน ร.ศ. ๑๑๐, ๑๑๑, ๑๑๒, ๑๑๓ กรุงเทพฯ, ๑๑๔ (ร.ศ.)")
รายงานว่า

อัตราค่าธรรมเนียมจกขมายปิดผนึกถึงเมืองต่างประเทศในฉบับนั้น ๑ ฉบับหนักไม่เกิน
กว่า ๑ บาท ทอ ๑๒ อัฐ

ถึงโดยไม่มีข้อบังคับห้าม เป็นการพิเศษวางไว้ในพระราชบัญญัติกรมไปรษณีย์สำหรับเรื่องเก็บหนังสือเดินทางหนังสือแสดงหนังสือฉีกด้วยวิधिकฎหมายไปรษณีย์ก็จริง แก่ความกระทำเดิมที่ขึ้นยังมีอยู่โดยชุกชุม ผู้ที่กระทำนั้น เป็นเงินเสียโดยมาก

สรรพหนังสือฝากที่เป็นภาษาจีนซึ่งส่งเข้ามาถึงกรุงเทพฯ จากหัวเมืองจีนซึ่งไม่มโรงไปรษณีย์หลวง แลหนังสือซึ่งจะส่งไปจากกรุงเทพฯ ถึงเมืองนั้น ๆ มีข้อบังคับให้เอามาเสียค่าไปรษณีย์ตามอัตราน้ำหนัก ๆ ๆ เอนาน คือ หนัก ๑ บาทเก็บสองอัตราที่โรงไปรษณีย์กรุงเทพฯ เสียก่อนจึงจะส่งหรือแจกต่อไปได้

พวกจีนใช้ขยายต่าง ๆ ในการซ่อนเร้นเอาหนังสือเข้ามาไม่ให้ของเสียค่าไปรษณีย์ถึงที่กล่าวนี้ ในหมู่หนังสือที่ซ่อนเร้นหนีไปรษณีย์เข้ามาในกรุงเทพฯ นั้น เป็นหนังสือมาจากเมืองจีนเสียประมาณ ๕ ส่วน ใน ๑๐ ส่วน คนที่ลักซ่อนเข้ามาในกรุงเทพฯ นั้นมักเป็นคนที่โดยสารสำเภามาด้วย เรือกำปั่นไต้ข้างแลคนลูกจ้างในเรือกำปั่นไต้ข้างบาง หนังสือที่ลักซ่อนเอาเข้ามานั้นมักครวมนกันเป็นหอ ๆ หนึ่ง ๆ มีหนังสือคาง ๆ รวมอยู่หลาย ๆ รอยฉบับ เมื่อซ่อนเอาเข้ามาในกรุงเทพฯ ได้แล้ว ผู้ที่ลักซ่อนเอามานั้นบางทีก็นำเอาหนังสือนั้น ๆ ไปส่งทรงยังวังจันทน์ออก บางทีก็ไปส่งยังร้านจีนที่คงสำหรับรับจ้างเป็นธุระในการหนังสือฝาก ร้านจีนนั้นในกรุงเทพฯ เมืองเดียวมีอยู่ถึง ๒๐ แห่ง

ทางสำหรับที่จะก่อความประพฤติผิดกฎหมายอย่างนี้ ในเวลาที่มีอยู่ทางเดียว คือคอยระวังคนตรวจตามตัวแลตามเทียบแลห้องของของคนที่โดยสารในเวลาที่ยกขึ้นเข้ามาทางศุลกากร [กรมศุลกากร : ผู้วิจัย] แลไต่จับหนังสือโคโดยวิธีที่หลายพันฉบับแล้ว บางทีจับได้ในหมอนหนุนที่สะบาง ในก้นเทียบของที่ทำเป็นเทียบมีก้นสองชั้นบางก็มี

สาเหตุสำคัญของการลักซ่อนนำจากหน้เอเข้าเมืองมาจากประเทศจีนยังไม่มี การไปรษณีย์และการที่อนุญาตให้รับส่งจดหมายเข้าออกเองได้โดยลำพังนั้น ทำให้การชำระเงินค่าธรรมเนียมอนุญาตนั้นเป็นขั้นตอนที่ทำให้ของเสียเงินโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งเป็นการเพิ่มความยุ่งยากในการจัดส่งมากขึ้น นอกจากนี้ การจับกุมผู้กระทำผิดก็ก่อให้เกิดความร่วมมือของตรวจคนโดยสาร เรือจากกรมศุลกากร และเมื่อจับได้ก็กำหนดให้กระดากการศาลกรมพระนครบาล เป็นผู้ตัดสินทำโทษ ทำให้ชั้นก่อนมากและตาชาในการตรวจสอบและชำระคดี

ความ* และที่สำคัญคือผู้ที่กระทำผิดมักเป็นคนในบังคับต่างประเทศเสียโดยมาก ดังกล่าวไว้ในมาตรฐานรายงานกรมไปรษณีย์จำนวน ร.ศ. ๑๑๐ ถึง ๑๑๓ ว่าก๊วยจะทองแกกฏหมายเก่าที่ทำได้เมื่อ ร.ศ. ๑๑๔ (จุลิกัรพ ๑๒๕๓) ว่า

จนถึงโดยไม่มีข้อบังคับทาง ๆ ทั้งไว้สำหรับราชการไปรษณีย์ในกฎหมายที่ได้ทำไว้เมื่อ ร.ศ. ๑๐๔ ก็จริง แต่บางคราวที่กรมไปรษณีย์ได้รับความลำบากที่สุด ในการที่จะให้ข้อบังคับนั้นเป็นที่ไปโคโยเคิมที่ กวยการซึ่งพวกจีนลอบลักเอาหนังสือหนีไปรษณีย์เข้ามาจากเมืองจีนนั้น ก็เป็นเครื่องเสียประโยชน์แก่การไปรษณีย์อยู่อย่างหนึ่งอยู่แล้ว ยิ่งเหตุซึ่งผู้ประพฤติกฎหมายอันนั้นเป็นคนในบังคับต่างประเทศเสียโดยมาก จะจับกุมมาทำโทษโดยกฎหมายบ้านเมืองนั้นก็ไม่ว่างยากยิ่งซ้ำ เป็นการทำให้เกิดความฟ้องร้องกอกันหลายอย่างขึ้นโดยกฏหมาย

การที่ประเทศจีนยังไม่มีกฏไปรษณีย์เป็นของรัฐบาลในขณะนั้น ทำให้รูปแบบการติดต่อกันระหว่างคนจีนที่อาศัยทำมาหากินอยู่ในประเทศอื่นจำเป็นต้องติดต่อกับประเทศบ้านเกิดเมืองนอนกวยวชิคล้าย ๆ กันกับที่ปรากฏในประเทศไทย การลักข่อนหนังสือหรือจดหมาย

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็น เรื่องการกักสินค้าความจากเอกสารไทยทอกรมกระทรวงโยธาธิการ กรมไปรษณีย์โทรเลขที่ค้นคว้าได้ ๓ แห่งด้วยกันคือ หจข., ร.๕ น.๘๖.๓/๒๕ "คอเรสปอนเตน เรื่องเจ้าพนักงานเสครทารี กรมไปรษณีย์จับจีนมีชื่อลักข่อนหนังสือลงมาจากเรือไต้ก๊กอริก ๕๕ ฉบับ แก่จีนมีชื่อที่ข่อนหนังสือมานี้เป็นคนทำเรือจ้างอยู่ในลำน้ำเจ้าพระยา"; หจข., ร.๕ น.๘๖.๓/๒๕ "กรมไปรษณีย์จับไค้จีนหง, จีนลักข่อนหนังสือเข้ามาในพระระราชอาณาเขต ขอให้กรมพระนครบาลชำระควบ"; หจข., ร.๕ น.๘๖.๓/๘๓ "คอเรสปอนเตน เรื่องมิศเทอร์สทริคเสครทารีกรมไปรษณีย์ มีหนังสือมาว่าพนักงานกรมศุลกากรคนไค้หนังสือในหิมจีน มีชื่อ ๘๖ ฉบับ ไค้ส่งตัวจีนมีชื่อซึ่งลักข่อนหนังสือมาแล้ว ขอให้ชำระพระระราชบัญญัติควบ"

ฝักเข้ามาเพื่อหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียมนั้นจึงเป็นการห้ามปรามให้หมดไปไต่ยาก ทั้งนี้ ประเทศต่าง ๆ เหล่านี้จึงพยายามหาหนทางที่จะลดการกระทำที่ถือว่าผิดกฎหมายเหล่านี้ให้น้อยลง โดยเฉพาะประเทศสิงคโปร์ซึ่งมีคนจีนเข้าไปอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และทางการไทยก็มักนิยมเอาแบบอย่างการปกครองคนจีนในสิงคโปร์และมาเลเซียมาคัดแปลงเพื่อทำการปกครองคนจีนในไทยเช่นกัน และขอเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการลักข่อนนำหนังสือเข้ามาอย่างผิดกฎหมายของกรมไปรษณีย์ที่เสนอต่อรัฐบาลในขณะนั้น ก็คือให้จัดตั้งทำการไปรษณีย์เฉพาะสำหรับรับส่งหนังสือจีนขึ้น เหมือนอย่างที่ไต้หวันอยู่ในประเทศสิงคโปร์ถึงความในบาปดูชิ รายงานกรมไปรษณีย์ จำนวน ร.ศ. ๑๑๐ ถึง ๑๑๓ ความว่า

ถ้ายังไม่มีการไปรษณีย์เป็นของราชธานีในแผ่นดินจีน การลักข่อนหนังสือฝักหลีกเลี่ยงทางไปรษณีย์ดังนี้ แลการหนีไปรษณีย์ในสวนหนังสือฝักจากกรุงสยามส่งไปยังเมืองจีนเป็นกมั้นจะห้ามปรามให้หมดยังเป็นการยากที่จะไปไม่ได้ตลอด แลอย่างไรก็คิดเห็นควยเกล้าฯ ว่ายังมีทางชวยอย่างหนึ่งที่จะเป็นการชวยทอสุความทำผิดกฎหมายนั้นให้เบาบางลงไทยบางคือคิดตั้งออกที่ไปรษณีย์เฉพาะสำหรับการหนังสือจีน เหมือนอย่างที่เรามีไต้หวันอยู่แล้วที่เมืองสิงคโปร์ซึ่งในกรุงเทพฯ สักออกที่หนึ่งการนี้ควรจะต้องให้รีบมีขึ้นโดยเร็ว ออกที่ไปรษณีย์ที่เมืองสิงคโปร์นั้นเขาได้ตั้งขึ้นเมื่อปีคริสตศักราช ๑๘๖๖ (พ.ศ. ๒๔๑๘) แลได้เข้ามาได้ ๑๘ ปีมาแล้ว เมื่อเริ่มจะตั้งนั้นก็เป้นขรรคมคาของไต้หวัน ความไม่พอใจจากจำพวกคนจีนที่ไต้หวันหาผลประโยชน์ในการนั้นมาแต่ก่อน แลเมื่อวันทีเปิดการให้เป้นอันใช้ไต้หวันก็ได้เกิดความเอะอะกันในกลุ่มพวกจีนที่ไม่พอใจ เป็นการใหญ่จนต้องปรามปรามกันจนถึงแก่ความล้มตายกันบ้าง ทดมาถึงเวลาเดี๋ยวนั้นการนี้ได้ลงมือใช้ในเมืองสิงคโปร์ เป้นการประจําที่คงแลเดินไปโดยคลองแล้ว วิธีของการนั้นเป้นทีให้เกิดความน่าอใจมาก คือสำหรับเป้นเจ้าพนักงานออกที่ไต้หวัน เขาเลือกเอาคนจีนที่มีความรู้ดี ๆ มาตั้งแลศึกษาจางให้เป้นเงินแบ่งจากจำนวนเงินผลประโยชน์ที่เก็บได้นั้นให้ ๒ ส่วนใน ๕ ส่วน นอกจากออกที่ไต้หวันยังมีออกที่ไปรษณีย์จึง เป้นออกที่ที่ศาสนาหลายแห่ง ออกที่ศาสนาเหล่านี้ต้องมีใบอนุญาตเสียค่าธรรมเนียมรับใบอนุญาตควย เมื่อสิ้นปี ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๓๓) ออกที่ไปรษณีย์จีนสาขาอย่างนี้มีอยู่ถึง ๕๑ แห่งอยู่ในความควบคุมของพวกพ่อค้าจีนต่าง ๆ แซ่ที่มีชื่อเสียงปรากฏในเมืองสิงคโปร์ ออกที่ศาสนาเหล่านี้สำหรับคอยรับสรพหนังสือฝักต่าง ๆ จากมหาชนแล้วรวมเขาเป้นมัด ๆ มาส่งยังออกที่ไปรษณีย์จึงมาเสียค่าไปรษณีย์เรียงฉับ มีอัตราฉับละ ๓ เซ็นต์ ออกที่ศาสนาเหล่านี้มีทั้งสี่เป้นพวกเดียวกันคอยรับชู่ระอยู่ที่เมืองจีนสำหรับจำหน่ายหนังสือฝักออกไปนั้นอีกข้างหนึ่ง แลส่วนหนังสือฝักมารจากเมืองจีนนั้นก็เดินตามวิธีเดียวกัน คือ เมื่อมาถึงออกที่ไปรษณีย์ที่เมืองสิงคโปร์ก็ส่งต่อไปเสียค่าไปรษณีย์

ที่ออกทัศนโปรมันยจีนหรือทรงไปที่ออกทัศนโปรมันยใหญ่ก่อนจึงจะแจกแก่ผู้รับได้ จำนวนหนังสือพิมพ์ไปมาโดยทางออกทัศนโปรมันยจีนที่เมืองสิงคโปร์ครั้งนี้ เมื่อปี ร.ศ. ๑๑๒ มีรวมประมาณ ๗๖๓,๐๐๐ ฉบับ

อนึ่ง เมื่อใดก็ตามที่คนชาวจีนซึ่งพำนักอยู่ในกรุงเทพฯ มีถึงกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน และรวมทั้งกรุงสยามมีประมาณล้านคน และทุกวันนี้คงจะคงจะมีการลักลอบส่งหนังสือออกไปยังเมืองจีนโดยทางนิคมกฎหมายโปรมันยคือส่งไปโดยคนสามัญพาไปบ้าง แลคนถูกจ้างในเรือเมลฟาไปบ้างปีละหลายพันฉบับ ก็คงเป็นที่เห็นใจว่าถ้าแต่ใดก็ส่งออกทัศนโปรมันยพิเศษสำหรับพวกจีนถึงที่ใดก็ขายแล้วนั้นคงจะมีผลประโยชน์แก่พระราชทรัพย์ขึ้นได้อีกเป็นอันมาก

จากข้อความเหล่านี้จะเห็นได้ว่า กิจการโหมกวนในสิงคโปร์ขณะนั้น กระทำการเช่นเดียวกับในประเทศไทยคือผู้เป็นเจ้าของกิจการได้แก่ พวกพ่อค้าจีนที่มีชื่อเสียงได้รับความเชื่อถือในหมู่คนจีนเช่นเดียวกัน ทำกิจการส่งเงินพร้อมจดหมายบริการแก่คนที่เช่นเดียวกันซึ่งมักจะมาจากท้องถิ่นเดียวกันในประเทศไทยและมีความนับถือเป็นญาติพี่น้องกัน และในครั้งแรกการรับส่งจดหมายก็คงจะมีการลักลอบนำเข้ามา เช่นเดียวกัน แต่ทางการสิงคโปร์คิดหาทางออกโดยร่วมมือกับ เจ้าของกิจการโหมกวนเหล่านั้นแบ่งผลประโยชน์ในการจัดเก็บแก่กัน เพื่อให้การรับส่งจดหมายเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบการไปรษณีย์ของสิงคโปร์ในขณะนั้นนับว่าเป็นวิธีการแก้ไขที่ดีและทางการไทยก็สนใจที่จะปฏิบัติตาม เช่นกัน เพราะจะมีรายได้จากกิจการนี้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย และการดำเนินการเป็นไปโดยสะดวก ผู้วิจัยเข้าใจว่าอุปสรรคที่ทำให้ทางการไทยจัดการเกี่ยวกับเรื่องการไปรษณีย์จีนล่าช้าคงเป็นเพราะในขณะนั้นอังกฤษและฝรั่งเศสยังไม่เห็นชอบในกฎหมายไปรษณีย์ของไทย ซึ่งต่อมาทางการไทยได้ทำการปรับปรุงประกาศพระราชบัญญัติไปรษณีย์จีนใหม่ เรียกว่า พระราชกำหนดไปรษณีย์รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๔๐) และเมื่อ ร.ศ. ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๔๕๑) อังกฤษและฝรั่งเศสจึงประกาศยอมรับพระราชกำหนดไปรษณีย์ ร.ศ. ๑๑๒ ของไทย (พ.จ.ช., ร. ๕ บ.ร. ๓.๒/๔ "พระราชกำหนดไปรษณีย์และโทรเลข") และในปี ร.ศ. ๑๒๖ นี้เองที่ทางการไทยได้จัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ ขึ้นเป็นที่ทำการไปรษณีย์จีน

ในช่วงระหว่างก่อนการจกตั้งที่ทำการไปรษณีย์จีน ทางกรมไทยจัดการแก้ไขปัญหา การรับส่งจดหมายซึ่งมีกพร พระราชบัญญัติกวยการแก้ไข เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมในส่วนที่ว่าด้วยความ ๑๑๖ ระเบียบของกรมไปรษณีย์ในการประกาศพระราชนัดกไปรษณีย์รัตนโกสินทร์ ๑๑๖ ซึ่งกักแปลงแก้ไขจากพระราชบัญญัติการไปรษณีย์จุลจักราช ๑๒๗ โดยได้ประกาศใช้ ทั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ว่ากวยชอมีงคัมพิเศษ หมวดที่ ๑๐ ว่ากวยการทำโหะแล ห่องรอง (ท.จ.ช., น.ร. ๕ ยช. - ๕ "พระราชกำหนดไปรษณีย์ ร.ศ. ๑๑๖") ความว่า

มาตรา ๓๔ บันคาโหะซึ่งมีชอปรับแลทำโหะในพระราชกำหนดนี้ ผู้พิพากษาศาล พระราชอาญาจะเป้นผู้กคลินทำโหะ

มาตรา ๓๕ เจ้าพนักงานกรมไปรษณีย์มีอำนาจที่จะร้องฟ้องแลอายกิตามกฎหมาย เพื่อที่จะมีงคัมพิโหะพระราชกำหนดนี้ใกตลอด แกก่อนเวลาที่จะห่องรองกันยัง โรงศาลนั้น ในเจ้าพนักงานกรมไปรษณีย์มีอำนาจที่จะรับ เงินค่าปรับซึ่งผู้กระทำความผิด ปราณิรานอมยอม จะเสียให้กามชอความในพระราชกำหนดนี้ใก

จะเห็นว่าการ เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมที่เกิดขึ้น คือ การให้เจ้าพนักงานไปรษณีย์มีอำนาจที่จะป้องกัน การละเมิดชอมีงคัมพิชอของคนจีนโดยเฉพาะ ดังบันทึกที่มิสเตอร์คอดมันเจ้ากรมไปรษณีย์มีไปถึง พระเสด็จรฐาปนกิจ ปลัดหูลงของ กระทรวงโยธาธิการถึงการแก้ไขพระราชบัญญัติ (ท.จ.ช., น. ๕ ยช. ๓.๒/๒ "พระราชบัญญัติไปรษณีย์") ความว่า

การที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมในชอพระราชบัญญิตมี ก็จำเป็นก้องมีสิ่งสำคัญคึอย่างหนึ่ง เขามารประกอบกวย กล่าวคือ จะก้องให้พนักงานไปรษณีย์มีอำนาจที่จะป้องกันความ เเมิดชอมีงคัมพิสำหรับกรมไปรษณีย์ กควย เป็นสนว่ากการลักสอนหนังสือปากที่เคย เป็นไปโดย พวกจีนโดยมากฉนั้น แลการที่จะให้พนักงานไปรษณีย์มีอำนาจที่จะป้องกันในความที่กล่าว มาแล้วไคฉนั้น ก็คือเจ้าพนักงานจะชวระไคสวนในการลักสอนหนังสือเหล่านั้นไคเอง ไม่เหมือนกับ เมื่อแกเคยมาของ ไคศาลพระ พระราชอาญาไคสวน ฉากของบอกกล่าวคัมพิศาล เลียกอน

ถ้าในข้อความเหล่านี้ ผู้กระทำผิดยอมเสียเงินค่าปรับใหม่แต่โดยดีแล้วก็ควรนับได้ว่า ความร็องนั้นเป็นสำเร็จก็ไปคือ เมื่อใดผู้กระทำผิดไม่ยอมแก้โดยดีแล้ว เมื่อนั้นจึงจะ ของขออำนาจศาลให้กระทำโทษฤๅทัณฑ์โทษ

การ เรื่องนี้ไต่สัง เกษมาชานานแล้ว เห็นว่าตามกฎข้อบังคับทั้งชั้นเมื่อใด ก็คงจะช่วย ยามบรรดาแห่งความวินิจฉัยซึ่งจำเป็นของครอบครัว กวาคความเรื่องหนึ่ง ๆ จะแล้วไปนั้นเขา มาได้มาก แลความที่ป่วย การ ทั้งปวง ก็จะไม่บังเกิดมีขึ้นได้ เหตุที่อาจจะอ้างได้ ในที่นี้เคยมีอยู่ เพราะพวกจีนผู้ลักสอนหนังสือนั้น เมื่อจับได้ก็มักจะยอมเสียเงินค่าปรับ ได้โทษให้กรมไปรษณีย์แต่โดยดี ก่อนเมื่อทนายจะทวงส่งไปยังศาล นอกจากการเหล่านี้ก็ ยังมีอีก คือพวกจีนที่ประกอบการฉ้อสอนหนังสือนั้น เมื่อจับได้จากนั้นอยู่ในความปกครอง ของอำนาจทางประเทศแล้ว ก็ไม่ยอมประพฤติความกฎหมายฝ่ายสยามซึ่ง เป็นหนทางที่ ก็ชักค้อยู่ในการ เรื่องนี้ เช่นเคยเกิดขึ้นหลายครั้งหลายหนแล้ว

ก็ข้อสำคัญที่จะประกอบด้วยการนี้ นั้น ข้าพเจ้าขอชี้ให้กระทรวงโยธาธิการทราบว่า เป็น การจำเป็นที่เราจะทวงส่งข้อบังคับสำหรับกรมไปรษณีย์ ไปยังบรรดาผู้แทนรัฐบาล ทางประเทศในกรุงสยามตรวจสอบเสียก่อน

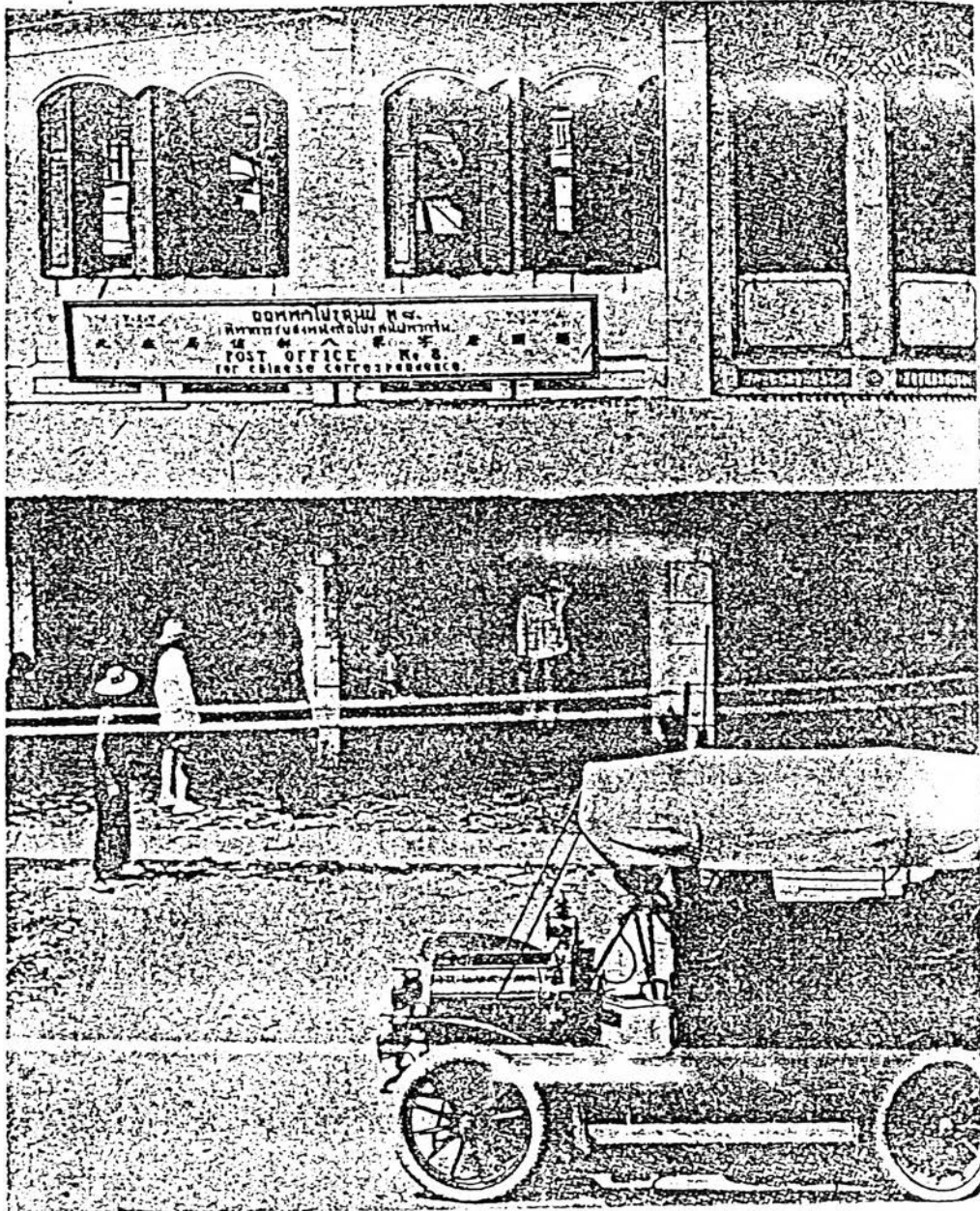
แผนการ เหล่านี้เป็นความจริงที่เคย ^{เป็น} มี อยู่เนื่อง ๆ ถึงได้ ^{พบ} เห็น มาแล้วก็ก็ ^{แก้} แก้ กระนั้นเราก็ยังจะทวงเอาใสรายอำนาจของทนายแทนถึงกล่าวแล้วแต่หมายปราชญ์ของเขา เองเพื่อให้ช่วยขอมัจฉัยที่ห้ามการฉ้อสอนหนังสือของเราด้วย เพราะที่เราจะให้มีโอกาส ที่จะปรับใหม่คนในบังคับฤๅความปกครองของอำนาจทางประเทศได้ เมื่อกระทำผิดข้อ บังคับ

นับได้ว่าการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนด ร.ศ. ๑๑๖ มีความประสงค์เพื่อจะแก้ไขผิดราชการ ลักขณรับส่งจดหมายของชาวจีนในประเทศไทย เป็นสำคัญและเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าก่อน ที่จะจัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๕) ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศจีนได้เข้าร่วมเป็น สมาชิกสหประชาชาติไปรษณีย์แล้ว และได้จัดการ เปิดที่ทำการไปรษณีย์ขึ้นตามท่าเรือต่าง ๆ กรมไปรษณีย์ไทย เสนอไทยจึงได้ติดต่อกับกรมไปรษณีย์กรุงปักกิ่ง เพื่อให้ส่งหนังสือไทยทวนโดย ทางไปรษณีย์ตรงไปยังที่ทำการของกรมไปรษณีย์จีนตามท่าเรือต่าง ๆ ซึ่งกรมไปรษณีย์จีนก็ตกลง ยินยอมจะจัดส่งต่อไปยังผู้รับ (ราชว. ร.๖ กค.๔/๒๕ "ไทยทวงส่งเงินไปเมืองจีน

และเมืองจีนส่งมา เมืองไทย*) เมื่อเป็นเช่นนั้นทางกรมไปรษณีย์โทร เลขไทยซึ่งได้พยายามมานานแล้วในการที่จะแก้ไขอัตราไปรษณีย์ไปยังประเทศจีนให้ตรงกับอัตราสากลไปรษณีย์คือเรียกเก็บเรียงฉบับหนักหนึ่งบาทหรือเศษของบาทคิด ๑๒ อัฐ แต่ก็ยังไม่สำเร็จตลอดมาเนื่องจากให้เจ้าของโทรศัพทวิจักษ์ออกไปเองตลอดมา และในครั้งนี่เมื่อประเทศจีนเข้าในสัญญาสากลไปรษณีย์และตกลงจะจัดส่งหนังสือให้ตามที่ร้องขอ ดังนั้นทางการไทยจึงดำริที่จะเปิดที่ทำการไปรษณีย์เฉพาะรับส่งหนังสือจีนโดยเฉพาะขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ชาวจีนและกรมไปรษณีย์โทร เลขจะเป็นผู้จัดการ รับส่งหนังสือจีนเหล่านั้นออกไปเองโดยคิดค่าส่งตามอัตราสากลไปรษณีย์ไทย เริ่มดำเนินการนี้ปร ฐกรพวกหัวหน้าจีนในกรุง เทพ เพื่อสอบถามความคิดเห็นหลายครั้งด้วยกัน และในที่คุ้คได้ผลสรุปว่า "จะขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตเปิดออฟฟิศไปรษณีย์ขึ้นอีกออฟฟิศหนึ่ง เรียกชื่อว่า ออฟฟิศไปรษณีย์ที่ ๔ จะตั้งที่ถนนเขาวราชโก๊ทรอกเข้าสารท้านนสำเพ็งสำหรับรับส่งหนังสือพวกจีนแต่ใช้เจ้าพนักงานจีน เพื่อจะได้เป็นการสะดวกแก่พวกจีนต่อไป" ไทยจะดำริเปิดที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ นี้ ในวันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๔๕๖ บ.ศ. ๓๔/๑๐ "เลิกแก๊งออฟฟิศไปรษณีย์โทร เลขในที่ต่าง ๆ") ทั้งนี้คาดว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับไม่น้อยกว่าปีละ ๑๖๐,๐๐๐ บาท ส่วนรายจ่ายนั้นรวมทั้ง เงินเดือนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ คงไม่เกินปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท ดังนั้นจึงเป็นกำไรสุทธิปีละประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งนับว่าเป็นเงินรายได้ที่สูงมากในขณะนั้น นอกจากนี้ทางกรมไปรษณีย์ทั้งสองประเทศยังอนุญาตให้รวมจดหมายไทยเหล่านั้นเข้าเป็นห่อใดก็ตามแบบเดิม เนื่องจากขณะนั้นประเทศจีนยังไม่ได้จัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์ใ้กันอย่างทั่วถึง ดังนั้นบางท้านลจึงจำเป็นต้องส่งไปยัง เอเยนทไทยก๊วนในประเทศจีนให้จัดส่งห่อให้ตามแบบเดิม โดยไม่ต้องห่อเพื่อไม่ให้ระจักษ์กระจายสูญหาย แต่อย่างไรก็ตามกองบิคราไปรษณีย์เป็นรายฉบับในอัตราสากลไปรษณีย์ก่อนที่จะรวมเข้าห่อ แล้วเปลี่ยนคำว่ารรวมเข้าห่อเป็น เจ้าดุง เมดเดียวกัน เพราะถ้าเป็นการรวมเข้าห่อแล้วบิคราไปรษณีย์ท้านแบบเดิมผู้รับจะคงต้องปรับความหลักสากลไปรษณีย์และไปออกปร ภาศกร ะหวงโยธาธิการ แผนกไปรษณีย์โทร เลข* ประกาศให้ทราบทั่วกันถึงระเบียบการปฏิบัติการส่งหนังสือไปยังประเทศจีน ในวันที่ ๓๑ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ และในวันรุ่งขึ้นก็ได้เปิดดำเนินการที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ ทันที

* ฎายละเอียดปร ภาศกร ะหวงโยธาธิการ แผนกไปรษณีย์ ในภาคผนวก ๕.

ภาพที่ ๓

ที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๘ (ออฟฟิศไปรษณีย์สำหรับชาวจีนในกรุงเทพฯ)

ที่มา : การสื่อสารแห่งประเทศไทย ๒๕๒๖ : ๑๙๖

คือ ในวันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒* และในตอนค่ำทางกระทรวงโยธาธิการก็ได้ เชิญพวกเอเยนทจีนรวม ๔๐ ราษฎรรับพระราชทานอาหารเลี้ยงอย่างธรรมเนียมจีน พร้อมกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกรมไปรษณีย์โทรเลขของจีน อาทิเช่น ม.ศ. เทอร์คอรมัน พระยาอินทรา- ธิปัตย์ทราชมือง และข้าราชการอื่น ๆ อีกหลายนาย เพื่อเป็นการสังเกตดูว่าชาวจีนมี ความรู้สึกอย่างไร ผลปรากฏว่าพวกเอเยนทเหล่านี้มีความยินดีมากกับการเปิดทำการไปรษณีย์ ที่ ๔ นี้ พร้อมทั้งให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ยังผลให้รายได้ของที่ทำการนี้สูงมากและได้ผลดี มากเกินความคาดหมาย ถึงค่ากรมบังคับของพระยาสุรุมหะวินิต (พจน., ร.๕ ยช.๓.๑/ ๒๑ "นลประโยชน์กรมไปรษณีย์แลโทรเลข") ความว่า

รุ่งขึ้นวันนี้ [๒ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ : ผู้วิจัย] เป็นวันที่หนังสือไปเมือง ชัวเถา พวกเอเยนทเหล่านี้ทางคนทางนำหนังสือมาส่งรวม ๒๑ ห่อ ๆ ใหญ่เป็นจำนวน หนังสือถึง ๔,๒๐๐ ฉบับ โทงเงินค่าตัวตรา ๑,๕๓๕ บาท เป็นการนิยคากหมายมาก ถ้าใดดังนี้เสมอไปก็หวังด้วยเกล้าฯ ว่าการไปรษณีย์ออกหนังสือนี้จะเจริญกว่าออกหนังสืออื่น ๆ ทั้งหม่อมฉันก็จะมีเรือเมล์ไปถือค่าหนังสือเหล่านี้ว่า เว้นวันหนึ่งออก อย่างช้าก็เว้น ๒ วัน คิดดูหนังสือเดือนหนึ่งเห็นจะหลาย ๆ ฉบับ

การดำเนินการที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ นี้ มีจีนเข้าเป็นผู้จัดการคล้ายกับการดำเนินการ ไปรษณีย์จีนในสิงคโปร์ โดยทางการไทยจัดแบ่งเงินรางวัลให้จีนเข้าเป็นผู้จัดการประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของยอดเงินรายได้ ผู้จัดการไปรษณีย์จีนนี้คงจะทงเป็นผู้คุมผสมพิพิเศษคือเป็น ผู้ประสานงานระหว่างร้านไทยกับและกรมไปรษณีย์ไทยและจีน การรับส่งไปรษณีย์จะติดต่อ ไทยตรงกับเอเยนทไทยกับที่ชัวเถา และให้เขา ซึ่งเป็นเมืองท่าสำคัญของคนแถบที่คนจีน ในไทยอพยพมา และทำหน้าที่จ่ายไปรษณีย์ (หอดอกหมายชากลับ : ผู้วิจัย) ในหน้าหน้าในกรุงเทพฯ เพื่อแจกจ่ายต่อไป (การสื่อสารแห่งประเทศไทย ๒๕๒๒ : ๑๘) การดำเนินการกิจการของที่

* ๑ ปีของไชนแดนนี้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม

** ผู้วิจัยสรุปความเห็นเองจากภาพถ่ายรายไถ่รายจ่ายประจำเดือนเมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ ถึงเดือนกันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ รายละเอียดของบัญชีรายไถ่รายจ่ายนี้ ฎได้จาก ภาพแนวก ก.

ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ นี้ ถ้าเป็นไปได้ควยก็แม้ว่าจะมีติดตาที่จะต้องแก้ไขตอนปรนมัง แต่ก็สามารถนำเงินผลประโยชน์รายได้ให้แก่กรมไปรษณีย์อย่างมาก ดังกล่าวกันว่า "...ที่จัดการครั้งนี้ก็ก่อให้เกิดความพยายามอย่างมากจึงเป็นผลสำเร็จ พระราชทรัพย์ที่ขึ้นกว่า ๓ เท่าในระหว่าง ๑๔ ปีที่ใกล้กันอยู่..." (พจน., ร.๖ น.๒๕/๕ "โพบกวนส่งเงินไปเมืองจีน")

ดังแสดงให้เห็นในตาราง เงินรายได้รายจ่ายของทำการไปรษณีย์โทร เลขที่ ๔ โดยจะเห็นว่า ทำกำไรให้แก่ทางการไทยนับเป็นจำนวนมากทีเดียว

การางที่ ๑

เงินรายได้รายจ่ายของที่ทำการไปรษณีย์โทร เลขที่ ๘
ตั้งแต่เปิดที่ทำการ พ.ศ. ๒๔๕๐ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๔*

พ.ศ.	รายได้		รายจ่าย		ไต่กำไร - ขาดทุน		หมายเหตุ
	บาท	ส.ก.	บาท	ส.ก.	บาท	ส.ก.	
๒๔๕๐	๔๑,๒๕๘	๔๑	๑๒,๕๖๒	๑๔	๓๘,๖๙๖	๓๒	ส่วนเงินรายจ่ายแก้
๒๔๕๑	๔๘,๕๑๐	-	๑๘,๕๒๖	๕๐	๔๘,๕๘๓	๕๐	พ.ศ. ๒๔๕๐ ถึง พ.ศ.
๒๔๕๒	๑๐๖,๒๕๐	-	๑๕,๘๓๓	๕๐	๙๐,๓๑๖	๕๐	๒๔๕๕ มีแก้ไขเฉพาะส่วน
๒๔๕๓	๘๘,๕๓๒	๐๖	๑๑,๕๕๕	๐๔	๗๖,๙๗๖	๕๓	ไปรษณีย์อย่างเกี่ยว
๒๔๕๔	๘๖,๒๕๒	-	๑๑,๕๒๓	๕๑	๗๔,๗๒๙	๐๔	ส่วนแก้ พ.ศ. ๒๔๕๖
๒๔๕๕	๘๒,๘๐๘	๒๐	๑๒,๐๓๘	๕๒	๗๐,๗๗๐	๒๘	จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๔
๒๔๕๖	๑๑๑,๑๕๖	๕๓	๑๘,๑๕๑	๕๕	๙๓,๐๐๕	๕๘	รวมทั้งส่วนไปรษณีย์
๒๔๕๗	๕๕,๓๓๓	๓๐	๑๒,๓๓๔	๒๘	๔๒,๙๙๙	๒๒	แลโทร เลขควย
๒๔๕๘	๑๐๔,๕๓๓	๕๕	๑๓,๒๕๕	๘๖	๙๑,๒๗๘	๐๔	
๒๔๕๙	๑๑๕,๘๕๓	๒๓	๑๘,๑๖๓	๓๕	๑๐๐,๖๙๐	๕๘	
๒๔๖๐	๑๑๕,๑๘๖	๒๓	๑๘,๓๑๖	๕๕	๑๐๐,๘๗๐	๓๕	
๒๔๖๑	๑๓๕,๓๘๕	๓๕	๑๘,๘๐๕	๓๑	๑๑๖,๕๘๐	๓๕	
๒๔๖๒	๑๕๕,๘๕๕	๓๕	๑๓,๕๒๘	๑๕	๑๔๒,๓๒๗	๒๐	
๒๔๖๓	๑๓๐,๕๖๓	๕๖	๑๘,๕๖๒	๕๖	๑๑๑,๙๙๑	๖๔	
๒๔๖๔	๒๒๕,๕๑๕	๓๕	๑๕,๓๑๓	๒๓	๒๑๐,๒๐๒	๑๒	
รวม	๑,๘๗๒,๕๕๖	๕๘	๒๑๕,๓๘๓	๐๖	๑,๖๕๗,๑๗๓	๕๒	

* พ.ศ., ร.๖ น.๒๕/๕ "โพบกวนส่งเงินไปเมืองจีน"

แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าการค้าเงินกิจการของที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ จะทำกำไร
 ใ้หมาก แต่การค้าเงินกิจการให้เงินไปก็ด้วยดีนั้นยาก เนื่องจากมีข้อจำกัดที่สัมพันธ์กันเฉพาะตัว
 ซึ่งทางการไทยจำเป็นต้องคอย ๆ แก้ไขข้อแปรปรวน อลุ่มอล่วยแก่ชาวเงินใ้หมาก ข้อจำกัด
 สัมพันธ์กันเฉพาะตัวก็คือ การให้ค่าความสำคัญแก่งานใ้หมากของชาวเงินในการจัดส่งจดหมาย
 พร้อมเงินของตน การศึกษานิยมศึกษาก่อนบ้านโพงกวนโดยตรงอาศัยความสัมพันธ์เฉพาะตัว
 เป็นหลัก การเขียนข้อความจดหมายก็เขียนด้วยกระดาษบางเบา มีขนาดกว้างประมาณ ๔
 เซนติเมตร ยาวไม่เกินกว่า ๘ ถึง ๘ เซนติเมตร บรรจุใ้หมากของใ้หมากบางและเล็กมาก
 การจำหน่ายของก็เขียนเป็นภาษาจีน (หจช. ร.๖ น.๒๕/๕ "โพงกวนส่งเงินไปเมืองจีน")
 จึงเป็นการยากที่ทางการไทยจะดำเนินการนี้ได้เองโดยลำพัง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัย
 บ้านโพงกวนรวบรวมแล้วนำส่งออก การรวบรวมก็จำเป็นต้องรวมเข้าเป็นห่อส่งตรงไปยัง
 เอเยนทโพงกวนในประเทศจีนเพราะของจดหมายเล็กเล็บบางอาจสูญหายได้ และเมื่อ
 โพงกวนกลับเข้ามาที่รวมเป็นห่อและจำหน่ายของเป็นภาษาจีนส่งตรง เขามายัง เอเยนทโพงกวน
 ในไทย ถ้าทางการไทยจะจัดส่งเอง ชื่อและค่าส่งที่อยู่ก็อ่านลำบากเพราะเป็นภาษาจีน นอกจากนี้
 จีนบางคนอาศัยอยู่นอกเขตที่กรมไปรษณีย์ส่งหนังสือ คั้งนั้นทางการไทยจึงมีหน้าที่หลักคือประสาน
 งานกับบ้านโพงกวนเพื่อให้ขึ้นตอนทาง ๆ เหล่านี้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น โดยการประกาศ
 เพิ่มเพิ่มเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องทาง ๆ ของประกาศเดิม คั้งเช่น ประกาศเพิ่มเพิ่มการฝากหนังสือ
 จีนทางไปรษณีย์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ (พ.ศ. ๒๔๕๔) เป็นการประกาศเพิ่มเพิ่มประกาศ
 กระทรวงโยธาธิการซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ อันมีข้อความใน
 ประกาศ ๓ ข้อ * แต่ไม่มีข้อความใดกล่าวถึงพวกจีนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามหัว เมืองมณฑลต่าง ๆ
 ที่จะฝากจดหมายหรือใ้หมากของตนเขามายังผู้จัดกร รวบรวมใ้หมากในกรุงเทพฯ เพื่อให้จัดส่งต่อไป
 ยังประเทศจีนเป็นเหตุให้เกิดการจับกุมด้วยขอลกล่าวหาว่าลักข่อนหนังสือส่งนอกทางไปรษณีย์
 อยู่เสมอ (หจช. ร.๕ ขบ.๓.๒/๕ "ประกาศเพิ่มเพิ่มการฝากหนังสือจีนทางไปรษณีย์")
 และหากออกข้อบังคับให้เลิกตราไปรษณีย์ถึงแก่หัว เมืองก็อาจเกิดการเสียค่าธรรมเนียมไปรษณีย์
 ซ้ำสองได้ทำให้ชาวเงินเจ้าของจดหมายนั้นเดือดร้อนเนื่องจากขึ้นตอนไม่เรียบร้อย คั้งนั้นทางการ
 ไทยจึงได้ให้เจ้าพนักงานไปรษณีย์ทำการสอบถาม เจ้าของบ้านโพงกวนเพื่อหาวิธีการแก้ไขให้
 เกิดการเสียค่าธรรมเนียมซ้ำสองได้ และง่ายแก่การปฏิบัติ ในที่สุดได้ออกประกาศเพิ่มเพิ่ม

ดูรายละเอียดข้อความในประกาศนี้ภาคผนวก ข.

การฝากหนังสือจีนทางไปรษณีย์ อนุญาตให้นายหน้าไหยก่วนทามหัว เมืองรวบรวมจดหมายของ
 ชาวจีนที่ส่งถึงประเทศจีน มักเป็นหอส่ง เข้ามายังกรุง เทพโคโดยไมคองเน็กกราไปรษณียากร
 ทามนำหนัก โดยนำมาขออนุญาตขอเจ้าพนักงานไปรษณีย์ที่ทำการไปรษณีย์คามจั๋งหัวคั้น ๆ ให้
 ปักใบอนุญาตทอนโฮโดยเสียค่าธรรมเนียมหอสละ ๒ สตางค์ และให้เจ้าพนักงานไปรษณีย์ใน
 หัว เมืองนั้นตรวจประทับตรารายวันและลงนามในใบอนุญาต จากนั้นให้นำเข้ากรุง เทพโคจะนำ
 เขามาเองหรือฝากมาด้วยผู้อื่นก็ได้ เมื่อมาถึงกรุง เทพโคให้นำไปให้เจ้าพนักงานที่ทำการไปรษณีย์
 ที่ ๔ ตรวจอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำหोजกหมายหรือซองนั้นไปส่งยัง เอเยนคไหยก่วนเพื่อร่วมส่งให้
 ที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ โดยเสียค่าธรรมเนียมเรียงฉบับตามอัตราเพื่อให้เจ้าพนักงานจัดส่งทรง
 ออกไปทางไปรษณีย์ยังประเทศจีน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก
 ๑๒๕ เป็นศมา * ต่อมาในทางปฏิบัติชั้นตอน เมื่อมาถึงกรุง เทพโคให้นำไปให้เจ้าพนักงานที่ทำการ
 ไปรษณีย์ที่ ๔ ตรวจอีกครั้งหนึ่งคงจะเป็นชั้นตอนที่เย็นเยื่อและไม่เห็นความสำคัญ ชั้นตอนนี้จึง
 ถูกข้ามไปนำเข้ามาส่งให้เอเยนคไหยก่วนในกรุง เทพโคโดยตรง เพื่อให้จัดการร่วมส่งให้ที่ทำการ
 ไปรษณีย์ที่ ๔ ท่อไป (ทจร., ร.๖ คค.๔/๒๕ "ไหยก่วนส่งเงินไปเมืองจีนและเมืองจีนส่งมา
 เมืองไทย")

* คุราชระเอียบประกาศเพิ่มเติมการฝากหนังสือจีนทางไปรษณีย์รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

ใบอนุญาต ของ กรมไปรษณีย์โทรเลข

กาใบ อนุญาต
๖ ตรางค์

เพื่อให้พนักงาน กรมศุลกากร แต่ ที่ ทำการ ไปรษณีย์ ทวาย

ใน ห่อนี้ เป็น หนังสือ ส่ง ประเทศจีน ไม่ต้อง มีค ตั๋วตรา ราย
ทาง จะ มีค ตรางค์ เดี่ยว ที่ไปรษณียาคาร ที่ ๘ กรุงเทพมหานคร เมื่อ จะ
จัด ส่งไป ประเทศจีน

(ลง ชื่อ)

เจ้าพนักงาน

凡	寄	略	掛	必	將	携	領	護	包	或
通	往	第	號	加	該	至	取	照	上	由
地	中	八	者	貼	信	該	六	一	則	該
各	國	號	其	郵	包	管	士	紙	可	局
華	須	郵	信	片	作	郵	銅	貼	以	寄
客	經	政	皮	只	一	局	價	於	自	往
信	網	局	不	須	封		之	信	帶	網

亦 派 郵 略 亦
可 各 政 第 可
批 批 局 八 以
館 館 收 號 自

ภาพที่ ๔

ใบอนุญาตของกรมไปรษณีย์โทรเลข

ที่มา : หจข.ร.๕ บข.๓.๒/๕ "ประกาศเพิ่มเติมการฝากหนังสือจีน
ทางไปรษณีย์"

อย่างไรก็ตาม ประกาศเพิ่มเติมการส่งหนังสือจีนทางไปรษณีย์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ นี้ก็ยังมีจุดบกพร่องอยู่ เพราะเป็นแค่เพียงขั้นตอนปฏิบัติในการส่งไปรษณีย์จากหัวเมืองมณฑลเข้ามากรุงเทพฯ ไม่มีการกล่าวถึง เมื่อไปรษณีย์กลับมาจากประเทศจีนจะส่งกลับไปยังหัวเมืองใดบ้างไร ซึ่งในสมัยนั้นเอเยนทไทยกวนในประเทศจีนจะทำกรรวบรวมเขาเป็นหอหรือของจำหน่ายของส่งทรงเข้ามาทางไปรษณีย์ถึงเอเยนทในกรุงเทพฯ โดยเสียดำรรวมเนียมไปรษณีย์กาน้ำหนักจดหมายที่ปิดผนึกซึ่งอยู่ในหอหรือของนั้นเท่านั้น ไม่ได้เก็บเรียงฉบับอย่างที่กรมไปรษณีย์โทรเลขสยามเก็บได้ หอหรือของเหล่านั้นเมื่อมาถึงที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ แล้ว บุรุษไปรษณีย์ก็นำไปส่งให้แก่เอเยนทที่ซื้อและที่อยู่ตามจำหน่ายของมัน เอเยนทไทยกวนเหล่านั้นก็จะทำการคัดเลือกแจกจ่ายไปยังบูร์บ ถ้าอยู่ในกรุงเทพฯก็นำส่งต่อไป แต่ถ้าบูร์บอยู่ตามหัวเมืองมณฑลก็จะทำการรวบรวมไปรษณีย์เหล่านั้นเขาเป็นหอหรือของส่งต่อไปยังเอเยนทหรือนายหน้าไทยกวนในหัวเมืองนั้น ๆ แต่ลักษณะขั้นตอนในการส่งไปรษณีย์กลับไปยังหัวเมืองนี้ไม่มีปรากฏในประกาศเพิ่มเติม คงมีแต่การส่งไปรษณีย์เข้ามากรุงเทพฯเท่านั้น ดังนั้นในทางปฏิบัติจึงอาศัยการอนุโลมผ่อนผันให้ส่งไปรษณีย์กลับเหล่านั้นไปยังหัวเมืองมณฑลต่าง ๆ ได้โดยอนุญาตให้รวมเข้าในหอหรือของเก็บค่าธรรมเนียม ๒ สตางค์ วิชาการเกี่ยวกับการส่งไปรษณีย์เขาจากหัวเมืองมายังกรุงเทพฯนั้นเอง (ทรช., ร.๖ คค.๔/๒๔ "ไทยกวนส่งเงินไปเมืองจีนและเมืองจีนส่งมาเมืองไทย"

ในช่วงปีพุทธศักราช ๒๔๔๔ นี้เองเป็นที่พระยาพรหมเค็จพร รมงกฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ นโยบายการปกครองชาวจีนในประเทศไทยจึงเปลี่ยนแปลงและเข้มงวดมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งมีความสัมพันธ์กับสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศจีนและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของชาวจีนในไทย การส่งเงินกลับประเทศด้วยวิธีไทยกวนเป็นเรื่องหนึ่งที่ทางการไทยในขณะนั้นให้ความสนใจ โดยทรงมีรับสั่งให้เจ้าพระยาบรมราชเสนาบดีกระทรวงนครบาลทำการสืบสวนดูเรื่องไทยกวนที่รับฝากหนังสือและเงินส่งไปยังเมืองจีนแยกประเภทตามภาษา ขนาดของจำนวนเงินที่ส่งออกในแต่ละปี และบัญชีรายชื่อร้านไทยกวนพร้อมที่ตั้งในกรุงเทพฯขณะนั้น ซึ่งจากการสืบสวนของพระยาอินทราธิบดีสีหราชรองเมืองได้ความว่า * จำนวนร้านไทยกวนใน

* รูปและเรียบเรียงจาก ทรช., ร.๖ น.๒๔/๕ "ไทยกวนส่งเงินไปเมืองจีน"

กรุงเทพฯ ขณะนั้นเมื่อรวม ๕๕ ยี่ห้อ เป็นของชาวจีนภาษาแต้จิ๋ว ไทหฺล่า และคะ เท้ามัน ส่วนชาวจีนภาษากว๋างตุ้งและฮกเกี้ยนไม่มีการจัดตั้งร้านโหยก๊วน การฝากจกหมายและเงิน ไปประเทศจีนในวิธีฝากทางห้างร้านค้าขายไปเอง ในจำนวนร้านโหยก๊วน ๕๕ ยี่ห้อนี้รับฝากเงินมีทั้งรวมประมาณ ๓,๔๐๐,๐๐ เหรียญ โดยจัดแบ่งออกเป็น ๔ ลำดับชั้นตามปริมาณเงินที่แต่ละร้านจัดส่งออกคือ ชั้นที่ ๑ รับฝากเงินมีละ ๕๐๐,๐๐๐ เหรียญ ชั้นที่ ๒ รับฝากเงินมีละ ๔๐๐,๐๐๐ เหรียญ ชั้นที่ ๓ รับฝากเงินมีละ ๓๐๐,๐๐๐ เหรียญ และชั้นที่ ๔ รับฝากเงินมีละ ๒๐๐,๐๐๐ เหรียญ และใ้จัดพิมพ์บัญชีรายชื่อร้านโหยก๊วนพร้อมทั้งที่ตั้งและลำดับชั้น ในการจัดส่งเงินโทรคมนาคมด้วย **

จากบัญชีรายชื่อร้านโหยก๊วนครอบคลุมแก่การส่งโหยของชาวจีนภาษาแต้จิ๋ว ไทหฺล่า และคะเท้ามัน ส่วนการส่งโหยของชาวกว๋างตุ้งและฮกเกี้ยนซึ่งมีปริมาณเข้ามาอาศัยเข้ามาหากิน ในกรุงเทพฯ ขณะนั้นไม่มากนักแต่มีใ้มีการจัดตั้งร้านโหยก๊วนขึ้น การส่งโหยการฝากทางห้างร้านค้าขายที่รู้จักกันหรือฝากคนที่รู้จักกันไปรวมทั้งการนำทักท้วงกลับไป เมื่อเดินทางกลับถิ่นกำเนิด ทาง การโหยขณะนั้นคาดว่าชาวจีนภาษากว๋างตุ้งฝากเงินกลับบ้านมีทั้งเฉลี่ยคนละ ๕๐ เหรียญ มีชาวจีนภาษากว๋างตุ้งอาศัยอยู่ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน รวมเป็นเงินส่งออกปีละ ๕,๐๐๐,๐๐๐ เหรียญ ส่วนชาวจีนภาษาฮกเกี้ยนฝากเงินกลับบ้านมีทั้งเฉลี่ยคนละ ๕๐ เหรียญเช่นกัน ประมาณว่าอาศัยอยู่ ๕,๐๐๐ คน รวมเป็นเงินส่งออกปีละ ๒๐๐,๐๐๐ เหรียญ นอกจากนี้ทางการไทย ยังคำนวณปริมาณเงินส่งออกนอกประเทศของชาวจีนจากการเดินทางกลับประเทศ โหยก็จกจากการนำเงินทักท้วงออกไปใช้จ่ายในการเดินทางกลับเฉลี่ยประมาณคนละ ๕๐ เหรียญ ในปี พ.ศ. ๒๔๕๔ มีชาวจีนเดินทางกลับประเทศรวมทั้งสิ้น ๒๐,๓๕๓ คน คิดเป็นเงินนำทักท้วงออกไป ๒,๕๐๐,๐๐๐ เหรียญ รวมเป็นเงินส่งกลับประเทศของชาวจีนโพ้นทะเลทั้งทางโหยก๊วนและการส่งออกด้วยการฝากและนำทักท้วงเดินทางกลับ เป็นเงินทั้งสิ้นปีละ ๑๔,๕๐๐,๐๐๐ เหรียญ คิดเป็นเงินไทยขณะนั้น ๑๖,๕๕๑,๓๒๔ บาท ๑๓ สตางค์ นับว่าเป็นจำนวนเงินมหาศาลอีกทั้งได้กล่าว ย้ำในรายงานนี้ว่าเงินจำนวนนี้เป็นเงินที่ส่งออกไปแล้วไม่มีวันเรียกกลับ นับใ้กว่ารัฐบาลไทย ขณะนั้นเริ่มตระหนักและเห็นความสำคัญของการจำเป็นที่จะจำกัดจำนวนเงินที่รั่วไหลออกนอกประเทศด้วยการส่งเงินกลับประเทศของชาวจีนโพ้นทะเลใ้ประเทศไทย

* ตามอัตราแลกเปลี่ยนในขณะนั้นคิดเป็น ๕๓ เหรียญต่อ ๑๐๐ บาท

** บัญชีรายชื่อร้านโหยก๊วนพร้อมทั้งที่ตั้งและลำดับชั้นใ้ในภาคผนวก จ.

ในด้านการค้าเนมิกิจการโพยกวนในระยสมัยปรากฏว่า เจ้าของร้านโพยกวนหลายคน เป็นพ่อค้าหรือคหบดีหรือเป็นหัวหน้าคนจีนในสมัยนั้น และมักจะมีธุรกิจที่ค้า เนมิงานประกอบกัน ไปหลาย ๆ อย่าง การค้าเนมิกิจการโพยกวนก็เป็นการประกอบธุรกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การค้าทางด้านการเงินให้ครบวงจร คล้ายกับการเปิดธนาคารเล็ก ๆ เพื่อสนับสนุนทางการเงินแก่บริษัทของตนเอง จากบัญชีรายชื่อร้านโพยกวนจะเห็นได้ว่ามีร้านโพยกวนหลายร้านซึ่งต่อมาได้เติบโตขึ้นเป็นร่วมประกอบกิจการธนาคารในสมัยต่อมา (อ่าน รัตนาวดี รัตนโกมล ๒๕๒๔ . พรรณี บัวเล็ก ๒๕๒๕ ประกอบการสรุปเนื้อหา) อาทิเช่น ยี่หอ กวางซุนหลีของตระกูล เอี่ยมสุรีย์ซึ่งสมัยนั้นค้า เนมิกิจการรับซื้อข้าวออกไปยังต่างประเทศ และต่อมาได้เปิดธนาคารกวางซุนหลี ร้านโพยกวนค้นเป่งซุนต่อมาเปิดธนาคาร ค้นเป่งซุนและเติบโต เป็นธนาคารไทพัฒนาและเปลี่ยนเป็นธนาคารมหานครในปัจจุบัน ร้านโพยกวนยี่ห้องวนเซ่งหลี ของตระกูลหวังหลี ต่อมาพัฒนาเป็นธนาคารหวังหลีและเปลี่ยนเป็นธนาคารนครราชสีมาในปัจจุบัน ร้านโพยกวนเซ่งซุนหลีของแท้ไถฉิน เศรษฐาพูน หัวหน้าคนจีนภาษาแคะจิวในสมัยนั้นซึ่งมีกิจการ โรงรับจำนำ โรงหอย โรงบ่อน และเป็นผู้นิเทศสำคัญในบริษัทนาวาจีนสยามหรือเรือเมล์ จีนสยามทุน* ต่อมาค้าเนมิกิจการโพยกวนเติบโตขึ้นจึงได้จัดตั้งธนาคารซุนฮกเซ่งซึ่งเป็นธนาคาร ชาวจีนที่สมบูรณ์แบบไม่เพียงจำกัดแค่ซื้อขายข้าวและแลกเปลี่ยนเงินเท่านั้น แต่ยังรับฝากให้ยืม เงินค่วย รวมทั้งมีสาขาของธนาคารทั้งในสิงคโปร์ ฮองกง และชัวเตา นอกจากนี้มีร้าน โพยกวนของจีนอง** คือร้านแท้เคี่ยมหัว จีนองถือได้ว่าเป็นหัวหน้าชาวจีนแคะจิวเช่นกัน ประกอบ

* บริษัทเรือเมล์จีนสยามทุน จำกัด จัดตั้งเมื่อปีรัตนโกสินทรศก ๑๒๕ โดยชาวจีนใน ไทยรวม ๒๐ นาย ได้แก่ หลวงโสภณเพชรรัตน์ พระสรรพการหิรัญกิจ นายณยา จีนแท้ไถฉิน จีนแก่งง จีนหญ่บักคิหญ่ จีนค้นกวางกี จีนกั้งไอกั้ง จีนเบเฮงฮุน จีนกั้งฮองหญ่ จีนเซียว- ฮุกเส่ง จีนยวนวงวนเฮง จีนฮุนฮวก จีนหัวกัก จีนเนียบฮันฮัว จีนหลี่หงหัว จีนโง้วล่าซ่า จีนเอี้ยเฮียงสิ้ว จีนจูล่งฮัว จีนจูกวางหลี เป็นการรวมหัวหน้าคนจีนทุกภาษาให้เข้ามาถือหุ้น ในบริษัท เพื่อให้สามารถถึงคนโดยสวและ การขนส่งสินค้าของชาวจีนให้ได้มากที่สุด ซึ่งใน สมัยนั้นบริษัทเดินเรือของชาวยุโรปผูกขาดการค้าเนมิการอยู่ และสิ่งที่น่าสนใจ เกกคือหัวหน้าชาวจีน เหล่านี้มักประกอบกิจการโพยกวนกวย

** หรือพระอนุชาภิรมย์ คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจ

กิจการ เป็นเจ้าภาคนายอากร โรงบ่อน โรงหวย และถือหุ้นมากที่สุด ในบริษัทมาวาจิ้นสยาม หรือเรือ เมลจิ้นสยาม (หจข. ร.๕ น.๑๒/๑๕ "เรือ เมลจิ้นสยาม") ในจำนวนผู้ถือหุ้น ของบริษัทเรือ เมลจิ้นสยามนอกจากแก๊ทไคณและจิ้นฮงแล้วยังมีอีกหลายท่านที่ประกอบกิจการ โหยกวน เช่น มาเฮงฮุ้นหรือจิ้นเบเฮงฮุ้น ซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลในหมู่กรรมกร รถลากและเรือฉลอม (หจข. ร.๕ น.๔.๓/๓ "รายงาน เรื่องความประพฤติจิ้น") จิ้นกั๊งวางกั๊งซึ่งถือหุ้นในธนาคารยูเสงเฮง หรือแบงกจิ้นสยาม รวมทั้งสุนกิมฮวก หัวหนาชาวจิ้นไทหล่า และจิ้นล่าซ่า หัวหนาชาวจิ้นแคะ ในสมัยนั้น สาเหตุที่การค้ำเนินกิจการ โหยกวนจำเป็นที่จะต้องควบเกี่ยวกับกิจการ เกินเรือเป็น เพราะในขณะนั้น เจ้าของร้านโหยกวนบางคน เป็นผู้มีอิทธิพลในการควบคุมการ เกินทางไปมาทาง เรือ ของชาวจิ้นในประเทศไทย ทั้งนี้โดยทำสัญญาผูกขาดการขายกั๊งคนโดยसार เรือ กับบริษัทเกินเรือ และบริษัทหาคนโดยसार ซึ่งโดยมากมัก เป็นกุลีโรงสีกลไฟ และคนจิ้นภาษาเดียวกันที่กองการ เกินทางกลับประเทศจิ้น ร้านโหยกวนที่รับจัทคนโดยसारในบริษัทเกินเรือมีอยู่ ๑๑ ร้านด้วยกัน เท่าที่ปรากฏรายชื่อเป็นหลักฐานมีร้าน แซงฮุ้นหลี่ของแก๊ทไคณ ร้านเกียฮุ้น ร้านเจียมฮอน ร้านหยงฮุ้นฮอนี่ ร้านหยงฮุ้นฮวก และร้านโหยกวนของจิ้นกั๊งวางกั๊ง นอกนั้นไม่ปรากฏรายชื่อ เป็นหลักฐาน * จากการพิจารณาถึง รายชื่อผู้ประกอบการ โหยกวนและผู้ถือหุ้นในบริษัทเรือ เมลจิ้นสยามทุนทำให้เห็นภาพว่าการค้ำเนินกิจการ โหยกวนในขณะนั้นมีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณสมบัติ เฉพาะตัวของผู้ประกอบการ คือ กอง เป็นผู้ที่ได้รับความยอมรับนับถือในหมู่คนจิ้นภาษาเดียวกัน และ โดยมากผู้ที่เป็นหัวหน้าชาวจิ้นมักประกอบอาชีพที่ควบคู่ไปกับกิจการอื่น ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ทาง คำนการ เงินแก่กิจการของตน และที่สำคัญคือมักทำการ คารระหว่างประเทศมีการค้าขายเป็นหลัก รวมทั้งมีอิทธิพลในการควบคุมการ เกินทางไปมาทาง เรือของชาวจิ้นในประเทศไทย ซึ่งไปมาค้าขายกันแล้วด้วย

* นายโกศล สุนทรภูล

** สรุปและเรียบเรียงข้อมูลจาก หจข. ร.๕ น.๔.๓/๑๘ "ความเห็นหนังสือพิมพ์จิ้น ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕" รวม ๓ ชิ้นคือ "คอเวสปอนเตน" แปลจากหนังสือพิมพ์ฮั่วเซียม-ฮินโป วันที่ ๑ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕, "หลวงขรณินฤเมศวร์ เจ้ากรมกองกะเวณแทนจิ้น กราบเรียน ท่านเจ้าคุณเสนาบดี กระทรวงนครบาล" วันที่ ๕ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕, "หญิงยังรู้จักความสามัคคี" แปลจากหนังสือพิมพ์ฮั่วเซียมฮินโป วันที่ ๒๑ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก

ในค่านโยบายการควบคุมการส่งเงินออกนอกประเทศของรัฐบาลไทยในระยะนี้เริ่ม
 ขึ้นทีละเล็กละน้อย เนื่องจากว่าจีนที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในช่วงก่อนปลายรัชสมัยพระบาท
 สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสืบต่อรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีลักษณะ
 ที่แตกต่างไปจากจีนเก่าซึ่งเข้ามาก่อนหน้านี้ จีนเก่ามีความคิดที่จะฝังรกรากเข้ามาหากินใน
 ประเทศไทย และมีความสนิทสนมกลมเกลียวกับคนไทย ตัวอย่างของคนจีนเหล่านี้ก็มีอยู่ใน
 หมู่คนจีนเก่า ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และเมืองสงขลา ส่วนจีนที่เข้ามาครั้งหลังในช่วงนี้มีความคิดที่
 เปลี่ยนไป มีความรู้สึกรักชาติของชนมากขึ้น การเข้ามาคิดแต่จะอาศัยเข้ามาหากินสำหรับส่งเงิน
 ไปบำรุงบุตรภรรยาญาติพี่น้องที่ประเทศจีนเท่านั้น ไม่ได้คิดที่จะฝังรกรากในไทย แม้กระทั่ง
 ราวร้อยกว่าคนก็จะส่งเงินไปสร้างบ้านที่เมืองจีน (หจข., ร.๖ น.๒๕/๑ "ร่างพระราชบัญญัติ
 ลักษณะจีนใหม่เข้าเมืองรัตนโกสินทรศก ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑)") หนทางหนึ่งที่ทางการไทยพยายาม
 จักทำเพื่อป้องกันไม่ให้เงินออกนอกประเทศมากเกินไป และให้เงินหมุนเวียนอยู่ในประเทศ นอก
 เหนือไปจากเงินผูกปีและภาษีอากรอันเกิดจากสิ่งของประเภทต่าง ๆ เช่น ฝิ่น สุรา ก็โดยการ
 อนุญาตให้ทั้งโรงบ่อนเบี้ย การออกหวยจีน ก.ช. มีการประมูลผูกขาดค่าเนมิกิจการโรงบ่อนเบี้ย
 เป็นเจ้าภาษีนายอากรบ่อนเบี้ย ก้าวเจ้าภาษีนายอากรนั้นก็มักเป็นชาวจีนและสถานที่ทั้งบ่อนมักจะเป็น
 บ้านที่ชาวจีนอยู่หนาแน่น เช่น บางรัก ทลาคนอย วัดสามจีน เล่งบวยเอี้ย สพานหัน
 กลาตามงเล็ง สวมเสน เป็นต้น (หจข., ร.๖ ค.๑๔/๕ "อากรหวยจีน ก.ช. และอากร
 บ่อนเบี้ย เรื่องเลิกหวยแลบ่อนเบี้ยด้วย") ประกอบกับชาวจีนที่เข้ามาขายแรงงานส่วนใหญ่ชอบเล่น
 การพนันและสูบบุหรี่ วิชาารจึงเงินกลับไปหมุนเวียนอยู่ในประเทศไทยวิธีที่ชาวจีนเจ้าของเหมืองแร่
 ทยอยทางภาคใต้ไต่เข้ามาแล้วและโดยเล็ก สามารถถึงเงินกลับไปเข้ามาในกิจการของเจ้าของ
 เหมืองเป็นจำนวนมาก และชาวจีนเหล่านี้เมื่อมีหนี้สินเกิดขึ้นก็คองทำงานชดใช้เป็นเวลาาน
 (อ่านรายละเอียดในวิเศษคา ทองมิตร ๒๕๒๗) ต่อมาทางการไทยให้การสนับสนุนกิจการผูกขาด
 ให้จัดทำโรงบ่อนเบี้ยและหวย ก.ช. ดังกล่าวนำเงินรายได้ให้แก่พระคลังมหาสมบัติเป็นจำนวนมาก
 จนกระทั่งมีเสียงครหาว่ารัฐบาลอาศัยรายได้จากการพนันมาใช้จ่ายใช้สอยราชการ อีกทั้งเป็นการ
 ปกนินสืให้ประชาชนัวเม่าในการพนันอีกด้วย (หจข., ร.๖ ค.๒/๑๑ "พระราชบัญญัติและ
 กฎเสนาบคว่าด้วยอากรการพนัน") จึงมีพระราชาธิบดีให้ดำเนินการ เพื่อเลิกบ่อนและหวยจีน ก.ช.
 โดยรอบ ๆ ตกจำนวนบ่อนเบี้ยให้ลดลงและกำหนดให้ยกเลิกการพนันอย่างสิ้นเชิงในปี พ.ศ.
 ๒๔๕๔ ในระหว่างที่ดำเนินการก่อนการยกเลิกการพนันนี้ รัฐบาลได้ประสมปัญหาเงินรายได้ใน
 การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินขาดหายไปจากส่วนที่เก็บได้จากอากรการพนัน และกว่าจะสิ้นตัว

เป็นปกติโลกของใช้เวลารั้ง ๕ ปี * นอกจากนั้นในระหว่างที่ดำเนินการยกเลิกการพนันนี้สิ่งที่
 ทางกรมไทยตระหนักถึงก็คือ หากยกเลิกการพนันทุกแห่งแล้วจะทำให้ชาวจีนในไทยส่งเงินกลับ
 ประเทศจีนนั้นเป็นเพราะการพนันเหล่านี้คนจีนเล่นมากกว่าคนไทยและยกเงินไปขายเงิน
 กลับประเทศที่ทางการสืบทราบไว้ก่อนดำเนินการยกเลิกการพนันนั้นยกเงินสูงถึงปีละ ๓๐ ล้านบาท
 ในขณะที่งบประมาณแผ่นดินในขณะนั้นประมาณปีละ ๓๐ ล้านบาท ** จะเห็นได้ว่าจำนวนเงินส่งออก
 นอกประเทศมากมายเกินคาด เกรงว่าหากยกเลิกการพนันต่าง ๆ ชาวจีนในไทยจะเก็บออมได้
 มากขึ้นและส่งผลกระทบต่อในการส่งเงินออกนอกประเทศมากยิ่งขึ้น จากการที่ได้คอย ๆ เลิกบ่อนเบี้ย
 ความหวังเมืองก่อนที่จะประกาศเลิกในกรุงเทพฯ ผลการสืบทราบเรื่องการส่งเงินทางไทยกวนเฉพาะ
 ที่เมืองชลบุรีทั้งแก่เลิกบ่อนเบี้ยคนจีนเก็บเงินได้มากขึ้น และจำนวนเงินที่ส่งไปเมืองจีนก็มากขึ้น
 กว่าแต่ก่อน ถ้าหากดำเนินการเลิกบ่อนเบี้ยในกรุงเทพฯ ซึ่งจากสภาวะโนครวัตรประชากรปรากฏว่า
 ในกรุงเทพฯ คนจีนมากกว่าคนไทย จำนวนเงินส่งออกทางไทยกวนคาดว่าคงจะเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย
 และยอมส่งผลเสียแก่เศรษฐกิจของประเทศ ทนทางป้องกันทางหนึ่งก็คือจำกัดการเล่นการพนันได้
 แก่เฉพาะคนจีนเท่านั้น เพื่อเป็นการป้องกันเงินมิให้รั่วไหลออกนอกประเทศดังเช่นที่เคยปฏิบัติใน
 มณฑลนครศรีธรรมราชและปัตตานีอย่างใดเคยมาแล้ว (หจข., ร.๖ น.๒๕/๕๓ "จีนเข้ามา
 เมืองไทยแย่งการค้าขายกับอากรบ่อนเบี้ย") แทนนโยบายการจำกัดการพนันแก่เฉพาะคนจีนนี้เป็น
 แก่เพียงขอเสนอของเจ้าพระยาบรมราชเท้านั้น มีใบบัญชีจริงในกรุงเทพฯ ในที่สุดใบบัญชี
 เลิกหวย ก.ช. และคอบ ๆ ลกจำนวนโรงบ่อนเบี้ยลง โขยประกาศให้เลิกโรงบ่อนเบี้ยทั้งหมด
 ในมณฑลกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ (หจข., ร.๖ ค.๒/๕ "ประกาศห้าม
 ไม่ให้เล่นการพนันอย่างอื่นในโรงบ่อน")

* รัฐบาลละเอียดยกเงินงบประมาณประจำปีพุทธศักราช ๒๔๕๕ และประกาศเงินรายได้
 รายจ่ายอีก ๕ ปี ใ้จากภาคผนวก ฉ.

** งบประมาณยกเงินจากยกเงินงบประมาณที่แสดงในภาคผนวก ฉ.

ความวิตกกังวลในเรื่องการส่งเงินกลับประเทศของชาวจีนในไทยก็ยังคงเป็น
 สิ่งหนึ่งที่รัฐบาลไทยตระหนักดีและทำการศึกษาค้นคว้าหลังจากที่ได้ประกาศเลิกหยวนจีน
 ก.ช. และโรงบ่อนเบี้ยแล้ว โดยสอบสวนจากจำนวนเงินที่ส่งทางโพยก้วนและจำนวน
 ร้านโพยก้วนว่ามีมากขึ้นหรือลดลง ผลปรากฏว่าชาวจีนในกรุงเทพฯที่ส่งเงินผ่านทางโพยก้วน
 ไม่ว่าจะเป็ยพวกที่ร่ำรวยหรือยากจนต่างก็ส่งเงินกลับประเทศน้อยลงประมาณ ๑ ใน ๓
 ส่วนของที่เคยส่ง ทั้งนี้โดยมีเหตุผลในการส่งเงินกลับประเทศน้อยลงกว่าแต่ก่อนแตกต่างกัน
 ระหว่างคนจีนที่ร่ำรวยและคนจีนที่ยากจน ในแง่ของคนจีนที่ยากจนซึ่งประกอบไปด้วยกุลี
 ตามโรงสีไฟ พวกลากรถ และพวกทำการเบ็ดเตล็ดในกรุงเทพฯ ส่งเงินกลับประเทศ
 ทางโพยก้วนน้อยลงเพราะสาเหตุสำคัญ ๓ ประการคือ ประการแรก การสนุกครึกครื้น
 ในกรุงเทพฯมีมากทำให้เหลือเงินน้อย ประการที่สอง ยากจนแห่งคนจีนเหล่านี้ส่วนมาก
 กิดขึ้น จำเป็นต้องอุปถัมภ์เพื่อให้มีแรง มือ จากเป็นผู้ขายแรงงาน ดังนั้นรายได้ที่ได้มา
 จึงใช้จ่ายในการบริโภคและบำเรอร่างกายด้วยเงินเปลืองมาก ประการสุดท้ายเป็นเพราะ
 คนจีนในช่วงนี้เข้ามาในประเทศไทยน้อยลงทำให้ยอดเงินส่งกลับประเทศลดลงไปด้วย
 ส่วนในแง่ของคนจีนที่ฐานะดี เช่นพวกที่ค้าขายของฝรั่ง อันได้แก่ ผ้า ค้าข้าว และ
 ทำไร่ ทำสวน ก็ส่งเงินกลับประเทศน้อยลงเช่นกันด้วยเหตุผล ๒ ประการด้วยกัน
 ประการแรกซึ่งสำคัญมากก็คือ การรุมพุงกันในประเทศจีนก่อให้เกิดโจรผู้ร้ายมาก และ
 ถ้าพวกผู้ร้ายรู้ว่าบ้านใครมีทรัพย์สมบัติมากก็เข้ายื้อแย่งเอา ถ้าไม่ไ้ทรัพย์ก็จับเจ้าของบ้าน
 ไปเรียกค่าไถ่ ถ้าไม่ไ้ค่าไถ่ก็ฆ่าเจ้าของบ้าน คนจีนเหล่านี้จึงส่งเงินไปให้ครอบครัวแต่
 เท่าที่จำเป็น เพราะถ้าส่งไปมากจะรั้ให้ครอบครัวลำบาก ในขณะที่พวกนี้ก็เกิดความคิด
 ที่จะฝังรกรากในไทยไม่คิดกลับประเทศจีน และเหตุผลประการที่สองคือ ราคาเงินเหรียญ
 ของกงแพ่งมาก เนื่องจากเวลาฝากเงินส่งออกคิดเป็นเงินเหรียญของกง ส่วนจำนวนร้าน
 โพยก้วนเวลาที่มีประมาณ ๕๐ ร้าน ไม่มากไม่น้อยกว่าเมื่อครั้งมีโรงบ่อนเบี้ย และจำนวนเงิน
 ที่ส่งไปเมืองจินทางโพยก้วน เคยส่งออกปีละประมาณ ๑๒ ล้าน แต่เวลานี้ส่งออกปีละ ๕ ล้าน
 ลดลงกว่าเมื่อครั้งมีโรงบ่อนเบี้ยประมาณ ๑ ใน ๔ ส่วน (พจน., ร.๖ น.๒๕/๒๖ "บ่อนเล็ก
 พวกจีนส่งเงินทางโพยก้วนไปเมืองจินน้อย")

ทางด้านการรับส่งหนังสือโพยก้วนกับที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ ไ้ดำเนินไปอย่าง
 เรียบร้อย จนกระทั่งถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๕ กรมไปรษณีย์โทรเลขเห็นว่า การ

ตอนต้นยอมให้ส่งโพยที่มีมาจากเมืองจีนต่อไปยังหัวเมืองมณฑล ซึ่งมีได้มีระเบียบแจ้งไว้ในประกาศเพิ่มเติมคงมีแต่การส่งจากหัวเมืองมณฑลเข้ามายังกรุงเทพและไค่ฮุนโหลมิให้จัดส่งโพยซากกลับจากเมืองจีนไปยังหัวเมืองมณฑลด้วยวิธีรวมหรือของแล้วเสียค่าธรรมเนียม ๖ สตางค์ อย่างเกี่ยวกับหนังสือโพยกวนที่ส่งจากหัวเมืองถึงกรุงเทพ แต่วิธีการนี้ไม่สอดคล้องกับหลักสากลไปรษณีย์ซึ่งระบุไว้ว่า "เมื่อใดส่งหนังสือตามเจ้าหน้าที่ให้ผู้รับโดยถูกต้องแล้วก็เป็นอันหมดหน้าที่ของกรมไปรษณีย์ เมื่อผู้รับหนังสือเหล่านั้นจะแยกหนังสือในหอส่งต่อไปถึงผู้รับต่าง ๆ ตามหัวเมืองต่อไป ก็ต้องเสียค่าธรรมเนียมไปรษณีย์ใหม่เรียงฉบับตามอัตรา" เมื่อทางกรมไปรษณีย์คำนึงถึงหลักการนี้จึงไม่ยอมให้รวมห่อหรือซองจดหมายแล้วเสียค่าธรรมเนียม ๖ สตางค์อย่างแต่ก่อน และให้ปฏิบัติตามหลักสากลไปรษณีย์คือให้เจ้าพนักงานไปรษณีย์โทรเลขเก็บค่าธรรมเนียมเรียงฉบับ สำหรับโพยที่มาจากประเทศจีนทั้งหมดโดยไม่ยอมให้รวมห่อหรือซองอีกต่อไป (หจข., ร.๖ คค.๔/๒๔ "โพยกวนส่งเงินไปเมืองจีนและเมืองจีนส่งมาเมืองไทย") เมื่อระเบียบใหม่ประกาศออกมาเป็นเช่นนี้ ทำให้พวกเอเยนต์โพยกวนในท้องที่สำเพ็งรวม ๗๘ ร้าน ได้เข้ายื่นเรื่องราวต่อกระทรวงคมนาคม ขอความกรุณาให้จัดส่งโพยซากกลับจากเมืองจีนด้วยวิธีตามแบบเดิม ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าโพยเหล่านี้เป็นแต่เพียงตัวบอกส่งเงินและรับเงินเพียงเหรียญเดียวก็มี เขียนด้วยกระดาษบางกว้างประมาณ ๔ เซนติเมตร ยาวไม่เกินกว่า ๘ ถึง ๘ เซนติเมตร การเจ้าหน้าที่เป็นภาษาจีนและผู้รับบางคนอาศัยอยู่นอกเขตที่กรมไปรษณีย์จะส่งหนังสือให้ก็ เมื่อเป็นเช่นนี้หากแยกส่งเรียงฉบับอาจทำให้โพยเหล่านี้สูญหายไป การร้องขอพระมหากษัตริย์คุณครั้งนี้ก็เฉพาะแต่โพยบอกส่งเงินและรับเงินเท่านั้นไม่รวมถึงจดหมายอีกซึ่งพวกจีนได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบเรียบร้อยทุกประการ เมื่อนำความร้องขอขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาที่ทรงมีพระราชากระแสรับสั่งพระราชทานพระบรมราชานุญาตถ้าการขอตอนต้นเป็นแต่เพียงตัวบอกส่งเงินไม่ใช่เป็นจดหมายก็เห็นว่าควรอนุญาตตอนต้นได้ (หจข., ร.๖ น.๒๔/๔ "โพยกวนส่งเงินไปเมืองจีน") และในปี พ.ศ. ๒๔๖๔ นี้กรมไปรษณีย์ได้ปรับกำหนดค่าไปรษณียากรจดหมายของชาวจีนใหม่เป็นน้ำหนัก ๒๐ กรัมแรกเป็นเงิน ๒๕ สตางค์ จากนั้นก็เปลี่ยนแปลงอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๔๖๘ เปลี่ยนแปลงอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ คือ ๒๐ กรัม แรกเสีย ๑๕ สตางค์ ถ้าเกิน ๒๐ กรัม เรียกเพิ่มอีก ๑๐ สตางค์ ทุก ๆ ๒๐ กรัมหลัง การปรับปรับ ๒ เท่าของจำนวนที่ราคาแต่อย่างต่ำ ๒ สตางค์ ต่อมาได้มีคำสั่งของกรมไปรษณีย์โทรเลขที่ ๑๐๘/๒๔๖๘ จึงลดการรับส่ง

โพยจีนซึ่งรวมเข้าเป็นหอหรือของใหญ่การประกาศครั้งนี้เป็นความข้องการ ของกรมไปรษณีย์
ประเทศจีน โดยในหนังสือตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ เป็นต้นมา
เมื่อมีคำสั่งนำออกมารวมหอคำจีนในกรุงเทพฯ ใ้โรงเรียนขอนแก่นให้ฝากส่งไ้จนถึงวันที่
๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ซึ่งกรมไปรษณีย์โทรเลขไ้อนุญาตให้ตามคำขอ (การสื่อสารแห่ง
ประเทศไทย ๒๕๒๒ : ๑๔)

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๑ กรมไปรษณีย์โทรเลขไ้เปิดบริการรับส่งโพยขึ้นอีก
โพยมีหลักเกณฑ์และใช้สถานที่เดิม แต่มีข้อบังคับเพิ่มเติมคือ บรรดาจดหมายโพยซึ่งเอเยนต์
โพยกวรับฝากไว้แล้วจะต้องนำไปฝาก ณ ที่ทำการไปรษณีย์ที่ ๔ ก่อนเวลาปิดลงไปรษณีย์
๓ ชั่วโมง เพื่อให้เจ้าพนักงานนับจดหมายเหล่านั้นก่อนรวบรวมผูกมัด เจ้าพนักงานจะ
ปิดตราไปรษณียากรบนของโพยทุกฉบับ หรือรวมค่าธรรมเนียมทั้งหมดมาปิดลงบนห่อข้าง
นอกที่เคี้ยวก็ได้ และจะต้องประทับตราชื่กดตราไปรษณียากรเหล่านั้น ต่อมาทาง
กรมไปรษณีย์โทรเลขไ้คิดค่าของไปรษณียากร วัตถุประสงค์สำหรับส่งจดหมายไปยัง
ประเทศจีนโดยเฉพาะ แต่สามารถส่งไปยังประเทศอื่นไ้ด้วย การใช้ของไปรษณียากร
นี้กำหนดใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๒ เป็นต้นไป ลักษณะของของเป็นของ
ไปรษณียากรชนิดราคา ๑๕ สตางค์ ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๕.๗ เซนติเมตร
มีตราไปรษณียากรราคา ๑๕ สตางค์ สีน้ำเงินพิมพ์ไว้ที่มุมขวาเบื้องบนและมีเครื่องหมาย
พระครุฑสีแสดพิมพ์ไว้ที่มุมซ้ายเบื้องบน ส่วนสาเหตุในการจัดทำของชนิดนี้ขึ้นเพื่อเป็น
ข้อบังคับใช้การส่งโพยไปยังประเทศจีนจะต้องใส่ในซองไปรษณียากรนี้หรือถ้าใส่ของอื่น
จะต้องปิดตราไปรษณียากรทุกฉบับจึงจะรับส่งให้ เพื่อให้การตรวจสอบจดหมายง่ายขึ้น
เพราะไม่ต้องเสียเวลานับและสามารถใส่เข้าเครื่องชื่กดตราไปรษณียากรไ้ทันที
จากนั้นจึงสั่งให้รวมของจดหมายและอนุญาตให้ส่งไปไ้ นอกจากนี้การจัดทำของนี้ยัง
สามารถป้องกันการทุจริตไ้อีก ๒ ประการ ประการแรกแต่เดิมการส่งโพยรวมหอหรือ
ของจดหมายก่อนแล้วจึงปิดตราไปรษณียากรลงบนห่อข้างนอก ซึ่งมักจะเป็นชนิดราคาสูง
กวางละ ๑๐ บาท ๒๐ บาท และ ๔๐ บาทเป็นส่วนมาก เมื่อส่งไปถึงประเทศจีนแล้ว

* ฎรายละเอียัดในประกาศใช้ของไปรษณียากรที่ภาคผนวก ข.

เอเยนทีไทยก๊วนทางเมืองจีนก็จักส่งตราไปรษณียากรที่ไ้แล้วนี้กลับคืนมา ถ้านมิกที่ซึก
 ฆ่านั้นไมคืพอและเจ้าพนักงานไมคืได้ซึกฆ่าฆ่า เอเยนทีไทยก๊วนในไทยก็อาจนำตราไปรษณียากร
 นั้นมาล้างค้วน้ำยาและพยายามนำมาใช้ซ้ำอีกทำให้ทอง เสียเวลาเจ้าพนักงานที่จะต้องตรวจ
 ตราโดยละเอียดจึงจะป้องกันได้ และประการที่ส่งตราไปรษณียากรชนิดราคาตามกั้นนี้
 ย่อมมีผู้พยายามทำปลอมขึ้น นายไปรษณีย์ต้องใช้ความระมัดระวังตรวจสอบมาก กั้นนั้น
 การจัดทำของชนิดนี้และใช้ตราไปรษณียากรราคาต่ำ ๆ การปลอมแปลงก็อาจจะหายไป
 เพราะผลที่ไ้รับไม่คุ้มกัน (หงจ., ร.๓ พ.๔/๕ "สร้าง, และประกาศใช้ไปรษณียากร
 ไปรษณีย์บัตร กับของมีตราไปรษณีย์") ผลจากการผลิตของชนิดนี้ทำให้จดหมายไทยทุกฉบับ
 จะต้องปิดดวงตราไปรษณียากรบนของทุก ๆ ของมีใช้คิดรวมห่อเป็นน้ำหนักอย่างแ่กก่อนอีก
 ต่อไป และในปี พ.ศ. ๒๔๔๓ ได้กำหนดให้ผู้ฝากส่งไทยที่อยู่ทางจังหวัดนำจดหมายไทย
 ไปให้เจ้าพนักงาน ณ ที่ทำการซึ่งตนมีภูมิลำเนาอยู่ ประทับตราประจำวันซึกฆ่าตรา
 ไปรษณียากรก่อนทุก ๆ ของก่อนที่จะส่งต่อไปกรุงเทพ เจ้าพนักงานมีหน้าที่นับรวมของจดหมาย
 ฆ่าเป็นห่อของผูกมัดให้แน่นหนา และออกใบอนุญาตให้ผู้ฝากถือไปพร้อมกับเรียกค่าธรรมเนียม
 อีก ๖ สตางค์ เป็นดวงตราไปรษณียากร ปิดดวงตรงรอยบนีกห่อประทับตราซึกฆ่าตรง
 ไปรษณียากรแล้วคืนให้ผู้ขอถือไป หากค่ามลที่ผู้ฝากอาศัยอยู่ไม่มีที่ทำการตั้งอยู่ที่หน้าจดหมาย
 ไปฝาก ณ ที่ทำการไกลที่สุดที่เดินทางผ่าน และให้ใช้ของราคา ๑๕ สตางค์ ซึ่งได้ทำขึ้น
 เพื่อใช้สำหรับไปรษณีย์กับที่ประเทนี้เพียงอย่างเดียว (การสื่อสารแห่งประเทศไทย
 ๒๔๒๖ : ๑๐๔)

สถานการณ์ทางการเงินของประเทศไทยโดยสภาพหุคโหมลงตั้งแต่ปลาย
 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และต่อเนื่องมาเป็นปัญหาวิกฤตการณ์ทาง
 เศรษฐกิจในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว อันมีผลกระทบส่วนหนึ่งมาจาก
 ปัญหาสภาพเศรษฐกิจโลกตกต่ำลง นอกจากนั้นในระยะนี้ชาวจีนในไทยยังส่งเงินกลับประเทศ
 เพิ่มมากขึ้นอีกด้วยประมาณว่าระหว่าง พ.ศ. ๒๔๓๐ ถึง พ.ศ. ๒๔๓๕ คนจีนในไทยส่งเงิน
 กลับประเทศประมาณ ๑๖๐ ล้านบาท หรือเฉลี่ยปีละ ๒๖.๖ ล้านบาทต่อปี จำนวนเงินนี้ส่ง
 ออกแล้วไม่มีผลตอบแทนและในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่ตองการเงินหมุนเวียน
 ภายในประเทศอย่างมาก เมื่อเงินส่วนนี้ซึกหายไปเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สภาวะทาง
 เศรษฐกิจฝืดเคืองลง เป็นปัญหานานาวิกฤตของรัฐบาลขณะนั้นมาก (ณรงค์ พวงพิศ. ๒๕๑๔ :
 ๑๕) และมีแนวโน้มว่าชาวจีนในไทยส่งเงินกลับประเทศเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้ส่วนหนึ่ง

เนื่องจากญี่ปุ่นรุกรานจีนอย่างหนัก เป็นเหตุให้ชาวจีนในไทยส่วนหนึ่งส่งเงินกลับประเทศ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการเมืองเพื่อช่วยรัฐบาล จีนทำสงครามต่อต้านการรุกรานของ ญี่ปุ่น และเมื่อประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ การส่งเงินกลับประเทศในลักษณะนี้สร้างความไม่พึงพอใจแก่รัฐบาลคณะราษฎรเป็นอย่างมาก เชื่อกันว่านับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา ปริมาณการส่งเงินกลับประเทศได้เพิ่มขึ้นถึง ปีละ ๕๐ ล้านเหรียญ หรือ ๓๗ ล้านบาทของค่าเงินไทยขณะนั้น และหากนำมาเปรียบเทียบ กับจำนวนงบประมาณรายจ่ายของประเทศในขณะนั้น* ก็จะป็นตัวเลขมหาศาลที่สร้างความหนักใจแก่รัฐบาลไทย (ภูวคด ทรงประเสริฐ ๒๕๑๙ : ๕๐) คณะราษฎรได้ตระหนักถึงความสำคัญของธนาคารแลกเปลี่ยนซึ่งเป็นธนาคารเล็ก ๆ ของชาวจีนมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเงินออกนอกประเทศที่เรียกกันว่า โหยกวัน ซึ่งแต่เดิมสามารถดำเนินกิจการได้อย่างเสรี รัฐบาลคณะราษฎรจึงดำเนินนโยบายภาษีเก็บอย่างหนัก โดยตราพระราชบัญญัติการธนาคาร และการประกันภัยขึ้น จนนายตันซิวเม้ง (หวังหลี่) ในฐานะนายกสมาคมพ่อค้าจีนต้องออกโรงคัดค้านการดำเนินงานของรัฐบาล และเสนอข้อมูลทางธุรกิจและการเสียภาษีให้แก่รัฐบาล ได้รับรู้ ธนาคารแลกเปลี่ยนเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับกลุ่มพ่อค้าชาวยุแล้ว จึงเป็นการสะดวกที่พวกพ่อค้าจะมาใช้บริการของธนาคารเหล่านี้ ธุรกิจที่สำคัญคือการซื้อขายตัวและการแลกเปลี่ยนเงินตรา และมักดำเนินธุรกิจโหยกวันไปควบคู่ ส่งทั้งในรูปแบบเงินตราและสิ่งของ ธนาคารเหล่านี้เป็นธนาคารเล็ก ๆ มีเงินทุนไม่กี่แสนบาท พืชพันธุ์ขึ้นมาจากไร่หรือกิจการซึ่งมีอยู่เดิมแล้วประกอบธุรกิจทางการเงินเพิ่มอีกด้านหนึ่ง เจ้าของส่วนใหญ่เป็นพ่อค้าหรือคหบดีชาวจีนดำเนินธุรกิจประกอบกันไปหลายอย่าง ธนาคารเหล่านี้มักมีสาขาของตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นร้านค้าของตนหรือเรือญาติในฮ่องกง สิงคโปร์ และชิวเกา เพื่ออำนวยความสะดวกให้กิจการค้าคดองตัวและทำให่วงจรทางการค้าของพ่อค้าจีนเหล่านี้สมบูรณ์มากขึ้น (ภูพรณี บัวเล็ก ๒๕๒๔ : ๔๔ - ๔๖)

ตารางที่ ๒

รายชื่อธนาคารแลกเงิน ใน พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่นายกันฉวี เม่งเสนอกอร์ฐบาล

รายชื่อ	จำนวนเงินในธุรกิจ	ภาษี	เจ้าของ	ธุรกิจอื่น ๆ
๑. ไทหัว	๓,๓๔๘,๒๕๐.๐๒	๘,๓๗๐.๓๓	กิ่งเจียงยั้ง	ชาว
๒. กวางซุนหลี	๓,๑๑๑,๘๓๐.๐๐	๓,๓๓๕.๕๘	เหียงกวางเอี่ยม	ชาว โรงเหล้า เรือดำเจียง
๓. เลียวยงเฮง	๓,๐๖๖,๕๕๕.๘๑	๓,๖๖๓.๕๐	ขุนเคียวระฐักตี	ชาว
๔. กันเป็งซุน	๓,๐๐๔,๒๕๕.๖๐	๓,๕๑๐.๖๔	กันฮองอี่ กันเกงซุน	มีธนาคารใน สิงคโปร์
๕. เชนงซุนหลี	๑,๔๑๓,๒๕๖.๕๓	๓,๕๔๓.๒๒	-	-
๖. จินเซง	๑,๓๕๕,๖๕๖.๒๘	๓,๔๘๕.๑๔	มาเลียบคุดยูลกุล	ชาว ประกันภัย
๗. กวางเกาะหลง	๓๕๘,๒๖๕.๔๕	๑,๕๕๕.๖๓	ลำซำ	ชาว ไม
๘. เชนงองไถ	๓๑๘,๘๖๓.๕๓	๓๕๓.๑๓	-	-
๙. โงงฮก	๒๗๓,๓๘๓.๔๓	๖๘๓.๖๖	บุลสุช, บุลกุล.	ชาว ประกันภัย
๑๐. อันห้องเหลาไมฮง	๒๓,๓๕๓.๘๓	๖๘.๘๘	วองฟุก สมพงษ์ ทองรัช	ชาว วองจัน
๑๑. กันฮองหลีจัน	๒,๔๔๕,๐๖๕.๓๘	๖,๑๑๒.๖๖	หวังหลี	ชาว
๑๒. อันห้องไมฮง	๒,๓๐๐,๓๖๔.๑๖	๖,๓๕๑.๕๑	-	-
๑๓. ไทฮงยู	-	-	-	-

การดำเนินงานของคณะกรรมการในระยะแรกยังไม่เข้มงวดนัก ปัญหาการลักลอบ
ส่งเงินกลับประเทศของชาวจีนไต้หวันมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะไม่ตั้งใจและหาทาง
ป้องกันอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในสมัยก่อนปลายของคณะกรรมการคือ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐
ญี่ปุ่นรุกรานจีนอย่างหนักหน่วง ชาวจีนในไทยจึงเร่งระดมการช่วยเหลือเมืองแม่ของตน
โดยการเรียกรับเงินทุนเพื่อส่งไปช่วยทำสงครามต่อต้านญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นกว่าปกติ รัฐบาลไทย
ไม่อาจปล่อยให้สภาพเศรษฐกิจของประเทศเสียหายได้ จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ
ควบคุมการเรียกรับเงินในวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ห้ามมิให้มีการเรียกรับเงิน
จากชาวจีนทนายความ ทนายความ และดำเนินการในเรื่องนี้อย่างลับ ๆ ทั้งนี้เนื่องมาจาก
มาตรการในการควบคุมการส่งเงินออกนอกประเทศยังไม่รัดกุมพอ และธนาคารแห่ง
ประเทศไทยอันเป็นธนาคารกลางที่จะทำหน้าที่ควบคุมการปริวรรตเงินตราและการส่งเงินเข้า
ออกนอกและในต่างประเทศยังมีได้จำกัดขึ้น (กฎกติกาทรงประเสริฐ ๒๕๑๙ : ๕๑ - ๕๒)
การพยายามเข้าควบคุมบรรดาธนาคารแลกเปลี่ยนเงินของรัฐบาลไทยในขณะนั้น ได้แก่ การออก
พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ใน พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้อำนาจแก่กระทรวงการคลังในการ
ควบคุมธนาคารมากขึ้น (อ่านรายละเอียดใน พรบ. บัญชีเงินฝาก ๒๕๒๒ : ๕๔ - ๕๕)
หลังจากออกพระราชบัญญัติแล้ว ปรากฏว่าธนาคารที่ไม่เข้าข่ายและไม่สามารถปฏิบัติตาม
กฎข้อบังคับต่าง ๆ ของพระราชบัญญัตินี้ ท้อง เลิกกิจการไปหรือขางแห่งรัฐบาลยุติกิจการ
เนื่องจากชักชวนคำสั่งห้ามส่งเงินไปต่างประเทศ คงเหลือธนาคารที่สามารถดำเนินงานต่อมา
ได้เพียง ๒ ธนาคาร คือ ธนาคารหวังหลี และธนาคารกันเปงฮุน เท่านั้น (พรบ. บัญชีเงินฝาก
๒๕๒๒ : ๕๕) และต่อมาการควบคุมการส่งเงินออกนอกประเทศก็เข้มงวดมากขึ้นและได้มีการ
ควบคุมเงินตราต่างประเทศโดยวางหลักเกณฑ์ไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการนำเงินตรา
ต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๒ และต่อมาเมื่อได้จำกัดธนาคารแห่ง
ประเทศไทยเป็นธนาคารกลางในการควบคุมธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ แล้วก็ได้ตราพระราช
บัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์สามประการด้วยกันคือ
ประการแรกเพื่อเป็นการรวบรวมเงินตราต่างประเทศไว้ในแหล่งกลาง ประการที่สองเพื่อ
ป้องกันการส่งเงินทุนหนีออกนอกประเทศ และประการสุดท้ายเพื่อรักษาค่าภายนอกของเงิน
บาทไว้ให้มั่นคง พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ได้กล่าว
มานี้ยังคงใช้เป็นแบบฉบับปัจจุบัน แต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัย
(โสภี อิงคะวัช ๒๕๑๓ : ๔)

๒. ระเบียบการควบคุมโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖)
 เมื่อพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้มีบังคับตั้งแต่วันที่ ๔
 กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ แล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มเข้าควบคุมการส่งเงินทาง
 โหยกวน และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา กระทรวงการคลังได้ออกข้อบังคับต่าง ๆ อีกหลายฉบับ
 เพื่อความรัดกุมในการควบคุมและได้กำหนดบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับ
 เงินตราต่างประเทศ ๓ ประเภทคือ ธนาคารรับอนุญาต บริษัทรับอนุญาต และบุคคลรับ
 อนุญาต นับตั้งแต่นั้นมาร้านโหยกวนจึงมีสภาพเป็นลูกคาของตัวแทนรับอนุญาต เรียกว่า
 "ตัวแทนซื้อเงิน" อันถือเป็นชื่อเรียกที่เป็นทางการ มีความหมายถึงบุคคลที่ประกอบธุรกิจ
 เป็นตัวแทนรวบรวมเงินจากบุคคลอื่นหลายคน เพื่อนำเงินนั้นไปซื้อเงินตราต่างประเทศจาก
 ธนาคารรับอนุญาตหรือบริษัทรับอนุญาตเพื่อส่งไปเลี้ยงดูครอบครัวและญาติพี่น้องของบุคคลนั้น ๆ
 ในต่างประเทศ (จิวรอน จากกวีนิพนธ์ ๒๕๖๓ : ๘๑) โดยให้บุคคลที่ประสงค์จะประกอบ
 กิจกรรมโหยกวนต้องได้รับใบอนุญาตประจำ ให้ซื้อเงินตราต่างประเทศจากกระทรวงการคลัง
 และต้องยื่นคำร้องขอใบอนุญาตนี้ขอธนาคารภายในวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕* (ประกาศ

* วิชาการควบคุมในระยะนี้ มีดังนี้

๑. ผู้ประกอบกิจการโหยกวนต้องได้รับอนุญาต
๒. ใบอนุญาตมีอายุ ๑ ปีเมื่อหมดอายุให้ขอต่อ
๓. ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้กำหนดวงเงินตราต่างประเทศที่ร้านโหยกวน
 แต่ละร้านจะได้รับอนุญาตให้ซื้อ เพื่อส่งออกประจำ เดือน
๔. อนุญาตให้ส่งได้เป็นมูลค่าคนละไม่เกิน ๕๐ บาทคือ เดือน
 ส่วนการดำเนินการโหยกวนในระยะนี้กำหนดขึ้นตอนไว้ดังนี้
๑. ให้ผู้ส่งเงินออกกรอกข้อความลงในแบบพิมพ์ซึ่ง เรียกว่าใบโหย มีช่อง
 เลขหมายชื่อผู้รับ และสถานที่อยู่ จำนวนเงินที่จะส่งออก ใบโหยมีสองแบบ
 - ๑.๑ เป็นกระดาษแผ่นเล็ก ๆ พิมพ์ข้อความดังกล่าวข้างต้นไว้แบบหนึ่ง
 - ๑.๒ ทำเป็นซองจดหมายขนาดเล็ก พิมพ์ข้อความเช่นเดียวกันแต่สอด
 กระดาษสำหรับเขียนจดหมายไว้ให้ผู้ซื้อใส่ส่งข่าวถึงญาติด้วย
๒. ศึกษประกาศค่าไต่ถามราคา เพื่อให้ลูกค้าได้ทราบราคา
๓. รวบรวมใบโหยส่งให้ตัวแทนที่เมืองซัวเถาในสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อ
 ตัวแทนที่เมืองซัวเถาได้รับโหย ก็ส่งต่อไปให้ผู้รับ โหยกตักของจดหมายให้ผู้รับทอรับเป็นหลักฐาน
 เพื่อส่งคืนทางกรุงเทพฯ ผู้รับจะได้รับเงินทันทีในวันที่มาของจดหมายทอรับมาให้ตัวแทน

สำนักงานธนาคารชาติไทย (การโยกผัน) ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๕)

ต่อมาเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลงใน พ.ศ. ๒๔๘๘ ภาวะเศรษฐกิจ
ทรุดโทรม ในด้านค่า : ๑. ราคาแพงมาก จึงเกิดมีการเก็งกำไรจากราคาขึ้นลงทั้งทาง
เงินตราและทองคำ และนับตั้งแต่วะยะสิ้นสุดสงครามโลก พ.ศ. ๒๔๘๘ ถึง พ.ศ. ๒๔๙๑
ได้มีการส่งเงินกลับประเทศจีนกันมากเฉลี่ยว่ามีการส่งเงินจากกรุงเทพฯ ไปยังประเทศจีน
ประมาณ ๒๕ - ๓๐ ล้านบาทต่อเดือน เพื่อช่วยเหลือครอบครัวของคนที่ประสบภัยพิบัติจาก
สงครามและเนื่องจากมีการหลั่งไหลของชาวจีนเข้ามาในไทยเป็นจำนวนมากการส่งเงินกลับ
ในระยะนี้จึงมีมากตามไปด้วย (Skinner 1957 : 362) ดังนั้นในระยะนี้บรรดาพ่อค้า
นักเก็งกำไรต่าง ๆ จึงดำเนินธุรกิจการค้าทอง ซึ่งจำเป็นต้องความเกี่ยวข้องกับกิจการ
โยกผันและการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้กิจการโยกผัน
ในระยะนี้ผู้ประกอบการที่สำคัญจึงได้แก่ นายธนาคารพาณิชย์และเจ้าของร้านทอง นอกจากนี้
ยังมีการร่วมมือกันจัดตั้งเป็นบริษัทเพื่อกิจการนี้โดยเฉพาะสามารถทำกำไรอย่างงดงาม
บริษัทที่สำคัญคือ บริษัทกรุงเทพสุวรรณพาณิชย์ จำกัด (กรมทะเบียนการค้า กระทรวง
พาณิชย์ "บริษัทกรุงเทพสุวรรณพาณิชย์") จัดตั้งขึ้นโดยนายชิน โสภณพนิช ร่วมมือกับ
พ่อค้าทองที่มีชื่อคนอื่น ๆ ที่สำคัญคือ นายชีวภูมิ แสงจิ๋ว หรือนายคิวนุรณ จรรยาศักดิ์
ผู้มีความชำนาญในการค้าทองและเงินมากเมื่อทั้ง ๒ ท่านนี้ร่วมมือจัดตั้งบริษัทกรุงเทพสุวรรณ
พาณิชย์ จำกัด ขึ้นเมื่อ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๕ * บริษัทสามารถทำกำไรอย่างงดงามและ
ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่ต่อมาเมื่อภาวะเศรษฐกิจบ้านเมืองเข้าสู่ภาวะปกติ การค้าเก็ง
กำไรจากทองคำลดน้อยลง ทำให้บริษัทนี้ค่อย ๆ หมดความสำคัญลง และนายชิน โสภณพนิช

* บริษัทมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ๔ ประการด้วยกันคือ

๑. ทำการค้าทอง เช่น นาก เพชร พลอย และอัญมณีอื่น ๆ
๒. รับจำนำ จำนอง สิ่งหามทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์
๓. ปล่อยยืมเงิน
๔. ทำการแลกเปลี่ยนเงินและโยกผัน

ก็ได้เริ่มเคลื่อนไหวเพื่อจัดตั้งบริษัทเอเชียทรัสต์ จำกัด ขึ้นเพื่อดำเนินกิจการโทยกวนและแลกเปลี่ยนเงินตราขึ้นแทนในปี พ.ศ. ๒๔๕๓ ซึ่งบริษัทนี้จะมีบทบาทสำคัญทางด้านการโทยกวนในอันคืบต่อมา

ในช่วงระหว่างก่อนที่ประเทศจีนจะเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นคอมมิวนิสต์ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ กระทรวงการคลังได้ประกาศกฎกระทรวงอันเกี่ยวแก่การโทยกวน ๓ ฉบับด้วยกันคือ กฎกระทรวงการคลังฉบับที่ ๔ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งฉบับให้รวบรวมเงินตราต่างประเทศทั้งหมดไว้ที่แหล่งกลางคือธนาคารแห่งประเทศไทย และได้เปลี่ยนแปลงการควบคุมการส่งเงินออกไปเลี้ยงดูครอบครัวในอันประกอบไปด้วย ผู้ที่จะประกอบกิจการโทยกวนต้องได้รับอนุญาตให้ซื้อเงินตราต่างประเทศตามสกุลที่กำหนด จากธนาคารรับอนุญาต ในการขอรับใบอนุญาตนี้ จะต้องยื่นคำร้องขอใบอนุญาตประจำให้ชื่อแทนลูกค้าซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลที่กำหนด โดยระบุจำนวนเงินที่ขอซื้อ และจากธนาคารใด โดยมีใบสำคัญการจดทะเบียนพาณิชย์ที่ระบุว่าตั้งขึ้นเพื่อการโทยกวน และอนุญาตให้ส่งเงินได้เป็นมูลค่าคนละไม่เกิน ๕๐ บาทต่อเดือนในอัตราทางการ*

และในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้มีการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๐ ยกเลิกการส่งมอบเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากค่าสินค้าอื่น ๆ นอกจากค่าข้าว ยาง ดีบุก และไม้สัก จึงทำให้มีเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ตลาด และทางการไม่ได้กวดขันในเรื่องการส่งเงินออก จึงหาซื้อกันได้ในตลาดโดยเสรี ทั้งนี้ เหตุผลส่วนหนึ่ง เป็นผลจากการเปิดความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลจีน

* จากคู่มือปฏิบัติงานสังเขป ส่วนการควบคุมปรวิวรรค ธนาคารแห่งประเทศไทย แยกตลาดเงินตราต่างประเทศออกเป็น ๒ ภาค ก่อให้เกิดระบบแลกเปลี่ยนหลายอัตราคือ

๑. ตลาดทางการ กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในอัตราทางการ
๒. ตลาดเสรี หรือ ตลาดมืด เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงระบบควบคุมทำให้ "ตลาดมืด" ได้รับการรับรอง เป็นตลาดอันชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเรียกว่า "ตลาดเสรี" โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเป็นไปตามภาวะแห่งอุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศในขณะใดขณะหนึ่ง

ของประธานาธิบดีเจียงไคเช็คอันเป็นเหตุผลทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งในขณะนั้นจีนเป็น ๑ ใน ๔ ประเทศมหาอำนาจขององค์การสหประชาชาติ และประเทศไทยจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนในการเข้าเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ และในที่สุดได้ประกาศกฎกระทรวงฉบับที่ ๘ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ยกเลิกการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเป็นส่วนใหญ่ การประกอบธุรกิจโยยกวนสามารถทำได้โดยไม่ต้องรับอนุญาตเมื่อทางการเลิกควบคุมกิจการโยยกวนก็เจริญเติบโตขึ้น มีร้านโยยกวนเกิดขึ้นมากมาย และหลังจากชัยชนะของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในประเทศจีนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ ชาวจีนในไทยก็ยังคงส่งเงินกลับประเทศเพื่อช่วยเหลือครอบครัวของตนตามเดิม ปริมาณการส่งในช่วงนี้ประมาณ ๒ ล้านบาทต่อเดือน การส่งเงินเข้าไปในประเทศจีนระยะนี้จะส่งผ่านธนาคารของจีนคอมมิวนิสต์ในฮ่องกง ในส่วนของรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์มีนโยบายต่อชาวจีนโพ้นทะเลให้มีส่วนร่วมในการบูรณะประเทศขึ้นมาใหม่ (Skinner 1957 : 362 - 363) ตัวอย่างเช่น การเสนอข่าวของหนังสือโปสต์ฉบับวันศุกร์ที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ เรื่อง ลิงคโพรห้ามส่งเงินช่วยรัฐบาลปักกิ่ง กล่าวถึงบรรดาพ่อค้าชาวจีน ๔๕ นายในลิงคโพรได้รับคำร้องขอจากรัฐบาลจีนแกลงให้ส่งเงินสิบล้านเหรียญฮ่องกง ในขณะที่ขณะนั้นชาวจีนในลิงคโพรได้รับอนุญาตให้ส่งเงินช่วยเหลือครอบครัวในประเทศจีนได้เพียงเดือนละ ๑๕ เหรียญอเมริกัน และทางการลิงคโพรโดยมิสเตอร์กัมบิว เอน ฮอมสเวซ รองผู้อำนวยการการแลกเปลี่ยนเงินตราได้ควบคุมอย่างใกล้ชิดไม่ยอมให้ส่งเงินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ วันแต่กรณพิเศษ แต่บรรดาชาวจีนที่มีครอบครัวและผลประโยชน์อยู่ในจีนเกรงจะถูกทำการแก้แค้น จึงเดินทางไปยังฮ่องกงเบิกเงินในบัญชีของครอบครัวและฝากธนาคาร แล้วให้ผู้แทนจีนแกลงในฮ่องกงโดยไม่มีจำนวนจำกัด ส่วนในด้านการเคลื่อนไหวทำนองเดียวกันนี้ในประเทศไทยจากการสืบสวนของตำรวจสันติบาลในค่านคอมมิวนิสต์นั้นสืบทราบว่า บรรดาพ่อค้าชาวจีนทั้งในพระนครและต่างจังหวัดได้รับจดหมายจากทางครอบครัวในประเทศจีนโดยกล่าวถึงความ

* ตัวอย่างการส่งเงินในรูปแบบนี้ทั้งในลิงคโพรและประเทศไทย ผู้วิจัยสรุปและเรียบเรียงจากเอกสารกรมตำรวจ "ลิงคโพรห้ามส่งเงินช่วยรัฐบาลปักกิ่ง"

แซงชั่น (sanction) จีนคอมมิวนิสต์ ซึ่งประเทศไทยได้ดำเนินการสนองนโยบายนี้ทันที รวมทั้งมีนโยบาย เป็นปฏิปักษ์กับคอมมิวนิสต์ทุกวิถีทาง และจากมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้มีการ พิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ให้มีผลควบคุมไทยกวดในการ ส่งเงินตราออกไปยังดินแดนจีนคอมมิวนิสต์และประเทศบริวาร ทั้งนี้โดยสั่งการไปยังธนาคาร แห่งประเทศไทยให้พิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและระเบียบวิธีปฏิบัติในส่วนที่เล็กน้อย เกี่ยวกับการ ปรวรวรทเงินตรา ในอันที่จะควบคุมบังคับแก่กรณี เช่น การควบคุมการส่งเงินตราออกไป นอกราชอาณาจักรนอกจากให้มีการค้า เกี่ยวข้องควบ และการหาทางที่จะให้ เลิกกิจการ ไทยกวดเสีย แคล้อย่างไรก็ตามแม้จะพยายามหามาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการ ไทยกวด รัฐบาลไทยก็ได้ ตระหนักถึงช่องทางที่อาจจะทำให้เกิดการลักลอบได้แม้มีการตรากฎหมายขึ้นเป็นพิเศษ เฉพาะการ แลกก็คาม ถ้าการควบคุมบังคับกระทำแต่เฉพาะกรณีไทยกวดภายในขอบ เขตจำกัดหรือดินแดน ล้วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น การควบคุมอาจไม่โดยผลสมบูรณ์เพราะเหตุว่า ไทยกวดอาจมีเงินของ ตนเองอยู่นอกราชอาณาจักร ซึ่งไม่มีทางจะควบคุมได้และอาจโอนจ่ายใช้ไปโดยเสรี แต่ถ้า ไทยกวดไม่มีเงินของตนเองที่จะกระทำได้อาจอาศัยธนาคารพาณิชย์ เป็นเครื่องมือกระทำการ เพื่อ ประโยชน์อย่าง เกี่ยวกันใดอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้บุคคลในดินแดนใกล้เคียงกับจีนคอมมิวนิสต์และ ประเทศบริวาร ซึ่งไม่อยู่ในความควบคุม อาจเป็นผู้กระทำการแทนไทยกวดได้ เช่น ฮองกง และเมืองอื่น ๆ ตามชายฝั่งทะเลของประเทศจีนนั่นเอง ซึ่งตามพฤติการณ์ยังคงมีการติดต่อกับ บุคคลในดินแดนจีนคอมมิวนิสต์ไม่ว่าในการค้าขายและทางการเงินซึ่งมีการแลกเปลี่ยนกันได้โดย สะทวก (สรุปและเรียบเรียงจากเอกสารกระทรวงการคลัง "รายการมติคณะรัฐมนตรีห้ามส่ง เงินไปยังประเทศจีนคอมมิวนิสต์ สองครั้ง มาเถา และเลิกทำไทยกวดทุกแห่ง แห่งที่ ๕๕")

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาหาหนทางในการป้องกันการส่งเงินออกนอกประเทศแล้ว กระทรวงการคลังก็ได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ห้ามไม่ให้ บุคคลใดส่งเงินออก แต่ในกรณีผู้เดินทางออกนอกประเทศไทยสามารถพกเงินตราต่างประเทศ มีมูลค่าไม่เกินคนละ ๓,๕๐๐ บาท หรือครอบครัวยี่หนึ่งซึ่งถือหนังสือเดินทางฉบับเดียวกันไม่เกิน ๗,๐๐๐ บาท และการส่งเงินออกเพื่อธุรกิจโดยปกติระหว่างประเทศ (Current Transaction) อันมิใช่การโอนทุนระหว่างประเทศจะกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาต แต่ ในการส่งเงินไปเลี้ยงครอบครัวกำหนดให้บุคคลส่งเงินตราต่างประเทศไปเลี้ยงครอบครัวของตน ในต่างประเทศได้มีมูลค่าไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน ในอัตรารายการ โดยไม่ตองขออนุญาตจาก เจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ทั้งนี้โดยไม่จำกัดว่าครอบครัวของผู้ส่งอยู่ประเทศใด

(เอกสารธนาคารแห่งประเทศไทย "การขอส่งเงินไปเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ปักกิ่ง")
 เมื่อออกกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ นี้แล้ว การส่งเงินออกไปยังประเทศจีนคอมมิวนิสต์ยังกระทำได้
 โดยไม่ทงขออนุญาตหรือถูกจำกัด ถ้าการส่งเงินนั้นธนาคาร รับอนุญาตผู้ขายเงินเห็นว่าไม่ใช่
 เป็นการโอนทุนระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะส่งทางธนาคารรับอนุญาตโดยตรงหรือส่งผ่านตัว
 แห่ชื่อเงิน (โหยกวง) ก็ตาม

ในช่วงทศวรรษที่ ๒๔๙๑ - ๒๕๐๐ การปกครองของไทยอยู่ภายใต้การนำของ
 คณะทหาร อันประกอบไปด้วย พลโทผิน ชุณหะวัณ พันเอกเผ่า ศรียานนท์ และพันเอกสฤษดิ์
 ธนะรัชต์ ซึ่งเรียกตัวเองว่า "คณะรัฐประหาร" คณะรัฐประหารมีความโมโหแค้นที่เห็นการสร้าง
 ธุรกิจส่วนตัวและการไร้ความคุ้มครองแก่ธุรกิจของพ่อค้าอย่างกว้างขวาง ภายในในกลุ่มรัฐประหารเอง
 ก็แตกออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มของผิน ชุณหะวัณ - เผ่า ศรียานนท์ "กลุ่มชอบราชครู" กับ
 กลุ่มสฤษดิ์ ธนะรัชต์ "กลุ่มสี่เสาเทเวศร์" ทั้งสองกลุ่มต่างมีนโยบายสร้างฐานทางเศรษฐกิจ
 ของตน ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันเองทางคานาผลประโยชน์ นอกจากนี้การเข้าคุ้มครองธุรกิจ
 ของพ่อค้าก็เป็นไปอย่างกว้างขวางมีผลทำให้พ่อค้าท้อใจ เขาหากกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อช่วยคุ้มครอง
 ผลประโยชน์ของตนและร่วมกันแสวงหาผลประโยชน์ในธุรกิจบางอย่าง พ่อค้าสามารถเข้าร่วม
 กับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอย่าง เต็มใจแนบแน่นก็ได้เปรียบพ่อค้ากลุ่มอื่น ๆ คือ สามารถแสวงหาผลประโยชน์
 จำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว ถึงเช่น "โสภณชนิข" มีความสนิทสนมกับกลุ่มผิน - เผ่า และ
 "ลำพำ" มีความสนิทสนมกับกลุ่มสฤษดิ์ เป็นต้น ลักษณะการดำเนินธุรกิจของทั้งสองกลุ่มมีลักษณะ
 เหมือนกัน คือ มีการใช้อิทธิพลทางการเมืองเป็นเครื่องมือในการทำธุรกิจ อาทิเช่น การออก
 กฎหมายให้ความคุ้มครองพิเศษ การมอบสัมปทานของรัฐ และการหลีกเลี่ยงกฎหมาย (พรวิ
 บัวเล็ก ๒๕๒๔ : ๑๒๔ - ๑๒๖)

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นระยะที่ทางกลุ่มผิน - เผ่า ขยายอิทธิพลทาง
 เศรษฐกิจเข้าผูกพันกับ "โสภณชนิข" ในจำนวน ๙ บริษัทที่นายชิน โสภณชนิข มีส่วนเข้า
 ร่วมดำเนินการบริษัทที่นับเขาเขาามากที่สุดในระยะนี้คือ บริษัทเอ เซียทรัสต์ จำกัด * (พรวิ
 บัวเล็ก

* ต่อมาภายหลังเก็บโทษขึ้นเป็นธนาคาร เอเซียทรัสต์ จำกัด เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ และ
 ปัจจุบันคือ ธนาคารสยาม จำกัด

๒๕๒๕ : ๑๗๕) บริษัทนี้เปิดขึ้นมาเพื่อทำเนมิกิจการโหยกวนและแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดย เดชาวณิชตระกูลโสภณนิช เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ แก่การบริหารงานอยู่ภายใต้การบริหารของตระกูลชารวณิชกุล และมีพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ เป็นผู้คุมครองโคมี่ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการของบริษัท บริษัทนี้สามารถชำระรายโทย่างงอกงามและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว กลายเป็นบริษัทรับอนุญาตผู้ผูกขาดการแลกเปลี่ยนเงินตราเพื่อการโหยกวนในระยะหนึ่ง และหากศึกษาจากงบดุลของบริษัทส่วนสำคัญมาจากการแลกเปลี่ยนเงินตราซึ่งเกิดจากการทำเนมิกิจการโหยกวนคงแสดงรายละเอียดงบดุลในหน้าต่อไป การเคลื่อนไหวเพื่อจัดตั้งบริษัทนี้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๒ เมื่อแรกตั้งบริษัทเอเซียทริสติก การส่งเงินกลับประเทศจีนอาศัยผ่านธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้พาณิชย์ จำกัด ซึ่งมีสาขาอยู่ในทั้งฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ โทยในรายชื่อผู้ถือหุ้นก่อตั้งบริษัทเอเซียทริสติก นายชิน โสภณนิช เขาเป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นในนามของธนาคารกิงกลาวเป็นจำนวน ๑๐๐ หุ้น รวมทั้งถือหุ้นในนามบริษัทต่าง ๆ อีก ได้แก่ บริษัทเอเซียพาณิชย์ จำกัด บริษัทกรุงเทพฯ สุวรรณพาณิชย์ จำกัด บุกรชายคนโต คือ นายซีหัง หรือโรบิน ใต้ถือหุ้นในนามบริษัทฮงเฮงจิ้น ฮงเฮง เชียง จำกัด อีกด้วย รวม "โสภณนิช" ถือหุ้นเมื่อครั้งก่อตั้งบริษัทถึง ๔,๑๕๐ หุ้นจากหุ้นทั้งหมด ๑๐,๐๐๐ หุ้น (กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ "รายชื่อผู้ถือหุ้นในการประชุมจัดตั้งบริษัทของบริษัทเอเซียทริสติก จำกัด เมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๔๙๒") ทั้งนี้ได้ร่วมมือกับพ่อค้าจีนคนอื่น ได้แก่ นายเป็กกี แซ้ม นายเฮากง แซ้ม นายฮงเซียง แซเฮง และนายเพง แซ่เจียว ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการถือหุ้นของบริษัทและคณะกรรมการโคมี่ พลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ ได้เข้าเป็นประธานกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ และนายวัลลภ ชารวณิชกุล ได้เข้าร่วมเป็นกรรมการในบริษัทนี้ด้วย นับแต่ระยะนี้เป็นขึ้นมาโดยเขาเป็นผู้ถือหุ้น ๕% และมีนายเกษียร สุวรรณานนท์ นักธุรกิจค้าของหัตถาจารย์ของร้านทองเซ่งเฮงหลีที่รามวงกุญเขาถือหุ้น ๙% ในบริษัทนี้ จากนั้นมาบริษัทเอเซียทริสติกได้กลายเป็นบริษัทรับอนุญาตผู้ผูกขาดการแลกเปลี่ยนเงินตราเพื่อการโหยกวน และเป็นแหล่งทางการเงินและการค้าทองคำที่สำคัญของเขานอกเหนือจากธนาคารกรุงเทพฯ ดังนั้นความร่วมมือในการดำเนินธุรกิจของบริษัทเอเซียทริสติกมีส่วนทำให้นายชิน โสภณนิช และนายเสถียร สุวรรณานนท์ ต้องลี้ภัยทางการเมืองเมื่อเผ่า - นิ นทค่านาจลง (พรวณีย์ บัวเล็ก ๒๕๒๕ : ๑๘๐ - ๑๘๑)

ทางด้านกิจการโหยกวนโดยทั่วไปในระยะนี้ทางการเลิกควบคุมกิจการโหยกวนก็เจริญเติบโตขึ้น มีร้านโหยกวนเกิดขึ้นมากมาย จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๒ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาการดำเนินการในอันที่จะควบคุม

ตารางที่ ๓
บริษัทเอเซียทริสต์จำกัด *

พ.ศ.	ทุนจดทะเบียน	สินทรัพย์	กำไรขาดทุน	รายได้	รายได้จากปรัวรรคเงินตรา
๒๔๙๒	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๘,๔๙๐,๐๑๐.๘๑	๒๘๒,๙๐๕.๘๖	-	-
๒๔๙๓	"	๘,๙๙๐,๘๓๒.๕๗	๓๙๙,๖๒๕.๖๐	๑,๑๐๓,๕๘๕.๕๘	-
๒๔๙๔	"	๒๓,๒๒๕,๐๐๑.๒๕	๔๗๐,๘๖๘.๖๒	๑,๗๗๑,๘๘๖.๙๐	๑,๗๐๓,๗๕๓.๓๗
๒๔๙๕	"	๓๑,๙๘๗,๙๖๖.๘๓	๗๒๕,๗๕๒.๑๘	๓,๒๓๙,๖๖๘.๐๙	๒,๖๙๒,๖๓๐.๘๒
๒๔๙๖	"	๔๐,๓๐๙,๐๘๑.๙๒	๑,๖๐๘,๕๘๒.๘๕	๓,๕๐๘,๐๒๐.๑๘	๒,๗๑๕,๐๕๕.๘๘
๒๔๙๗	"	๓๐,๒๐๒,๘๐๗.๑๘	๒,๖๘๑,๒๔๙.๙๖	๔,๗๕๒,๑๓๐.๘๓	๔,๑๘๒,๙๘๘.๓๖
๒๔๙๘	"	๒๙,๕๘๒,๘๖๐.๖๒	๙๑๘,๓๖๖.๖๓	๓,๔๒๒,๓๒๗.๑๒	๒,๗๕๕,๐๕๑.๙๙
๒๔๙๙	"	๕๒,๗๒๗,๙๖๙.๕๙	๓๔๙,๘๙๒.๑๒	๒,๕๓๙,๒๙๗.๗๘	๒,๐๙๙,๕๘๑.๗๑
๒๕๐๐	"	๖๒,๕๕๖,๓๔๐.๐๙	๔๖๘,๒๓๒.๒๓	๒,๓๗๙,๔๑๐.๘๒	๑,๘๗๐,๕๐๑.๕๓

*กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ "รายละเอียดเกี่ยวกับงบดุลปีต่าง ๆ ของบริษัทเอเซียทริสต์ จำกัด"

กิจการโหยกวนให้ลดน้อยลงลงเหลือไว้เพียง ๓ ราย ทั้งนี้มอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย พลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รั้งไปพิจารณาพร้อมกับนายเสวิม วิจิตรกุล ในอันที่จะควบคุมให้เงินไปทางมุ่งหมาย ผลปรากฏว่าในที่สุดเขาจะนิยมปฏิบัติการควบคุมการซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อการโหยกวน เข้ามามากเปลี่ยนแปลงให้รัดกุมขึ้นโดยออกกฎกระทรวงการคลัง เพื่อกำหนดการนี้โดยเฉพาะ คือ กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๔๙๒) ตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๒ ห้ามมิให้บุคคลใดซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อการโหยกวน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ทั้งนี้การที่จะอนุญาตให้ผู้ใดประกอบกิจการหรือกำหนดเงื่อนไขในการซื้อเงินตราต่างประเทศอย่างไร ก็พึงกระทำโดยดุลยพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลังได้ออกใบอนุญาตให้บุคคล เป็นตัวแทนซื้อเงินเพียง ๓ ราย โดยในชั้นแรกได้ออกใบอนุญาตให้แกรานโหยกวน ๓ ร้านคือ

- ๑. บังซุ่นหลี มีนายชิน อัสสกุล เป็นเจ้าของสำนักงาน อยู่ที่ ๔๕๓ ถนนเจริญกรุง
- ๒. บังฮัวหลี มีนายชิว เค็ง แซ่จิว เป็นเจ้าของสำนักงาน อยู่ที่ ๓๗๖ ถนนวานิช
- ๓. บังเฮงหลี มีนายซ่ง กวาง แซ่เบ๊ เป็นเจ้าของสำนักงาน อยู่ที่ ๔๗๖ ถนนเยาวราช

โดยทั้ง ๓ ร้าน ซื้อเงินตราต่างประเทศจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย จากก ค่อมามิยูเนียน คำร้องขอใบอนุญาตก็กรวม ๙ ราย กระทรวงการคลังไม่อนุญาตและให้ทำการจัดกลุ่มกันเองให้เหลือเพียง ๓ กลุ่ม บรรดาร้านโหยกวนจึงใคร่รวมตัวกันและจัดกลุ่มกันใหม่โดยให้จำนวนยังคงเป็น ๓ กลุ่มเท่าเดิม และดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ เป็นบริษัทจำกัด ทั้งนี้คือ

- ๑. บริษัทเมี่ยงสิน จำกัด มีนายชิน อัสสกุล เป็นประธานกรรมการ สำนักงานตั้งอยู่ที่ ๔๕๓ ถนนเจริญกรุง พระนคร

*ดูรายละเอียดการปฏิบัติการตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ ในภาคผนวก ๗.

๒. บริษัทเล่งสิน จำกัด มีนายเลือน บัวสุวรรณ เป็นประธานกรรมการ
สำนักงานตั้งอยู่ที่สามแยก พระนคร

๓. บริษัทสินสิน จำกัด มีนายชิน โสภณพิช เป็นประธานกรรมการ
นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ เป็นผู้จัดการ สำนักงานตั้งอยู่ที่ ๔๐ ถนนราชวงศ์ พระนคร

โดยที่ทั้ง ๓ กลุ่มยังคงซื้อเงินตราต่างประเทศจากบริษัทรับอนุญาตเอเซียทรัสต์
จำกัด เช่น เก็บแลกเปลี่ยนการระวางการค้าคลังไม้ไผ่ห้ามการส่งเงินไปยังประเทศจีนคอมมิวนิสต์
อย่างไร (สรุปและเรียบเรียงจาก หจข., กค. ๐๐๐๑.๔.๒/๑๐ ปีที่ ๑ "ไผ่กวน")
นอกจากนี้บรรดาหุ้นไผ่กวนยังรวมตัวกันเป็นสมาคมไผ่กวนแห่งประเทศไทย และทำการ
ส่งเงินผ่านบริษัทเอเซียทรัสต์ จำกัด เพื่อส่งต่อไปยังธนาคารของจีนคอมมิวนิสต์ที่อยู่ในฮ่องกง
อีกทีหนึ่ง (พรวณีย์ บัวเล็ก ๒๕๕ : ๔๐) จึงทำให้บริษัทเอเซียทรัสต์ จำกัด เป็นบริษัท
รับอนุญาตซึ่งผูกขาดการส่งเงินทางไผ่กวน แต่ต่อมาอีกไม่นานนายเลือน บัวสุวรรณ ประธาน
กรรมการบริษัทเล่งสิน จำกัด และกรรมการธนาคารกรุงเทพ จำกัด รวมทั้งบริษัทอื่น ๆ อีก
มากมาย (เข้าใจว่าสำนักงานบริษัทเล่งสิน จำกัด และที่ทั้งธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด จะ
เป็นสถานที่เดียวกัน เนื่องจากทั้งสองแห่งต่างตั้งอยู่ที่สามแยก : ผู้วิจัย) ซึ่งมีความสัมพันธ์
กับกลุ่มเผ่า - จีน ** เช่นเดียวกับนายชิน โสภณพิช ก็ไต่เส้นค้าร้องขอซื้อเงินตราต่างประเทศ
เพื่อการไผ่กวนจากธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด เพื่ออีกแห่งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ.
๒๕๕๖

* ๕๕ ๕๕
ทั้งสมาคมอยู่ที่เลขที่ ๒๒๒ ถนนราชวงศ์ พระนคร ขณะทั้งธนาคารกรุงเทพ
จำกัด และบริษัทเอเซียทรัสต์ จำกัด ขณะนั้นอยู่ที่เลขที่ ๒๕๕ - ๒๒๒ ถนนราชวงศ์ พระนคร
ปัจจุบันสมาคมตั้งอยู่ที่ ๕๖ ตรอกบ้านจตุรทิศ ถนนเขาวราช พระนคร แต่ไม่มีกิจกรรมเป็นแค่
เพียงที่กราง

** ๕๕ ๕๕
ดูรายละเอียดในสังคึก พิธีระวังสรรค ๒๕๒๒ : ภาคผนวก

ต่อมากระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๓ (๒๕๕๙) ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อหาทางจำกัดการส่ง เงินออกให้รัศมีขึ้น แก่ยังคงถือหลักการเดิมไว้ว่ากฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (๒๕๕๕) อนุญาตให้ส่ง เงินไปเลี้ยงครอบครัว ไม่ว่าจะครอบครัวของผู้ส่งจะอยู่ประเทศไทย แต่จำกัดวงเงินให้น้อยลง (เอกสารธนาคารแห่งประเทศไทย "การขอส่ง เงินไปเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่อังกฤษ") รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้วางข้อกำหนดเป็นคำสั่งให้ผู้ประกอบการไทยกวดถือปฏิสัมพันธ์สำคัญ ("กิจการไทยกวดในประเทศไทย" ๒๕๖๑ : ๖๖๑) ดังนี้

- ๑. กู้แทนชื่อเงินจะรับเงินเพื่อส่งไปเลี้ยงครอบครัว และญาติพี่น้องในต่างประเทศจากผู้ขอให้ส่งเงินแต่ละคนได้ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน
- ๒. กู้แทนชื่อเงินจะต้องพอใจว่า ผู้ขอให้ส่งเงินมีความสัมพันธ์เป็นสามี ภรรยา ผู้สืบสันดาน บุพการี หรือมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับผู้รับประโยชน์
- ๓. กู้แทนชื่อเงินจะต้องสำแดงรายการ เกี่ยวกับผู้ขอให้ส่งเงินไปต่างประเทศแก่สรรพในแบบที่กำหนดโดยครบถ้วน และผู้ขอส่งเงินออกกลางมือชื่อในแบบที่กล่าวด้วย

ตามข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น ในทางปฏิบัติยัง เปิดช่องทางให้หลีกเลี่ยงได้โดยแอบอ้างใช้สิทธิของบุคคลอื่นส่ง เงินออกไปไวกมาก ในขณะที่เกี่ยวกับทางก้นกู้แทนชื่อเงินทั้ง ๓ บริษัทคือ เมียสิน เล่งสิน และฉิ้นสิน ก็ไม่มีการเคลื่อนไหวโดยทำการขุดเล็กตัวเองและรวมกันเข้าบริษัทสหเครดิต จำกัด และได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นกู้แทนชื่อเงินแก่เพียงบริษัทเดียว โดยนายของอินทร์ ทองเรืองกุล เป็นผู้จัดการ มีรานไทยกวดในเครือรวมทั้งหมด ๒๑ ราน* ซึ่งประมวลเข้าจาก ๓ กลุ่มเดิมไทยออกใบอนุญาตให้ทั้งแกววันที่ ๔

* ุรายชื่อกู้แทนชื่อเงินของบริษัทสหเครดิต จำกัด ไคจากภาคผนวก ๕.

กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๔ สถานที่ตั้งสำนักงานในตอนแรกอยู่ที่ ๒๑ สีแยกพระยาสุรสีห์ พระสมุห
ท่อมาย้ายไปอยู่ที่ ๒๖ ชั้น ๒ ทำนาราชวงศ์ พระสมุห โดยขอซื้อเงินตราต่างประเทศจาก
บริษัทรับอนุญาตเอเซียทริสต์ จำกัด และธนาคารกรุงศรีอยุธยา * ต่อมาได้ยื่นคำร้องขอซื้อเงิน
ตราต่างประเทศเพิ่มจากเดิมอีก ๕ แห่งคือ ธนาคารไทยหนู ธนาคารศรีนคร ธนาคาร
กันเป่งชุม ธนาคารซีไอวง และธนาคารกสิกรไทย (พจน., กค.๑๓๑๑.๘.๒/๑๐ ปีที่ ๑
"ไทยกวน")

การทำเนกิจการของบริษัทสหเครดิตเช่นนี้ ก่อให้เกิดรูปแบบการผูกขาดการเป็น
กัวแทนซื้อเงินแก่เพียงผู้เดียว และกระทำกัวเป็นคนกลางรวบรวมไทยจากรานไทยกวนในเครือ
เพื่อขอซื้อเงินตราต่างประเทศจากธนาคาร อนุญาตและบริษัทรับอนุญาต ซึ่งตามความเป็นจริง
ไม่จำเป็นของบริษัทสหเครดิตเป็นคนกลางแต่อย่างใด บรรคารานไทยกวนต่าง ๆ หากได้รับ
อนุญาตให้เป็นกัวแทนซื้อเงินก็สามารถซื้อเงินตราต่างประเทศจากธนาคาร อนุญาตหรือบริษัท
รับอนุญาตได้เองทันทีโดยไม่ตองนำบริษัทสหเครดิต การมีบริษัทสหเครดิตเป็นคนกลาง
ผูกขาดธุรกิจไทยกวนในขณะนั้นเป็นลักษณะคล้ายกับการดำเนินธุรกิจอื่น ๆ ในสมัยนั้นคือ มีการใช้
อิทธิพลทางการเมือง เป็นเครื่องมือในการทำธุรกิจด้วยการมอบสิทธิให้ผูกขาด การหลีกเลี่ยง
กฎหมาย หรือการออกกฎหมายให้ความคุ้มครองเป็นพิเศษอันถือ เป็นลักษณะเฉพาะ หาก
พิจารณาจากผูประอบการทั้งนายชิน โสภณพนิช และนายเลื่อน บัวสุวรรณ ทั้งมีความสัมพันธ์
ในการทำธุรกิจร่วมกับกลุ่มเงิน - เน่า อีกหลายกิจการนอกจากนี้คือนายชิน โสภณพนิช เองยังคง
ทำร่างทำแห่งเลขานุการคณะกร รมการสมาคมไทยกวนแห่งประเทศไทยอีกด้วย โยเม่นายบัววัฒ

* มีข้อน่าสงสัย เกกว่าทั้งสมาคมไทยกวนแห่งประเทศไทย และบริษัทสหเครดิต จำกัด
ต่างตั้งอยู่ที่เดียวกันอีกทั้ง เป็นที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด และบริษัทเอเซียทริสต์
จำกัด ด้วย

แช่ทั้ง เจ้าของร้านโหยกวนผ้าเชียงลง เป็นนายกสมาคม (หจข., กค. ๐๓๐๑.๔.๒/๑๐ ปีที่ ๒ "โหยกวน") นอกจากนี้ยังปรากฏว่าบริษัทสหเครดิต ไม่ได้เข้มงวดดูแลในการรับฝากส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวให้เป็นไปตามระเบียบที่วางไว้ และผู้ฝากส่งบางคนก็มีได้ลงลายมือชื่อเองโดยผู้ลงลายมือชื่อก็ไม่มีหนังสือมอบอำนาจ และได้มีการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ธรรมมาธิปไตย ฉบับประจำวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๕ ว่า มีคนต่างกรรมบางคนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทยส่งเงินไปต่างประเทศโดยใช้ชื่อและในทะเบียนการค้าของบุคคลอื่นในการยื่นคำขอซื้อเงินตราต่างประเทศ และเมื่อทางธนาคารแห่งประเทศไทยทำการตรวจสอบก็ไม่มีหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่าได้มีการให้เข้าทะเบียนการค้าหรือบัตรประจำตัวประชาชนตามที่หนังสือพิมพ์เสนอข่าวและเพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงแบบอย่างสิทธิของผู้อื่นดังกล่าวธนาคารแห่งประเทศไทยได้บังคับให้บริษัทปฏิบัติดังต่อไปนี้ (หจข., กค. ๐๓๐๑.๔.๒/๑๐ ปีที่ ๑ "โหยกวน")

๑. ให้บุคคลนั้นลงชื่อในรายการแสดงการฝากส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวผ่านร้านโหยกวน
 ๒. บริษัทจะต้องเรียกทะเบียนการค้าหรือบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลนั้นดูเพื่อให้แน่ชัดว่าผู้ฝากส่งมีตัวตนจริง ๆ และให้สำเนาสำเนาที่อยู่และเลขที่ทะเบียนการค้าหรือบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลนั้นในรายการแสดงการฝากส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวผ่านร้านโหยกวนด้วย
 ๓. บริษัทจะต้องเป็นที่พอใจว่า บุคคลนั้นจะฝากส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวของตนเองจริง
 ๔. เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยมีความสงสัยในการฝากส่งรายใดว่าเป็นไปโดยไม่สุจริต บริษัทจะต้องพร้อมที่จะส่งบุคคลนั้นไปตั้งแจ้งกับพนักงานเจ้าหน้าที่ธนาคารได้
- เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยเข้มงวดกับบริษัทสหเครดิตมากขึ้น ปรากฏว่าได้มีการส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวผ่านธนาคารพาณิชย์โดยตรงมากขึ้น ซึ่งในการนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือขอความเข้าใจกับธนาคารพาณิชย์ไปแล้วว่า เมื่อมีบุคคลใดมาขอซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อส่งไปเลี้ยงดูครอบครัว ธนาคารพาณิชย์จะขายเงินตราต่างประเทศให้ได้ก็เฉพาะเมื่อเป็นที่พอใจว่า ผู้ฝากส่งมีความจำเป็นที่จะส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวของตนในต่างประเทศ และจะต้องเรียก

ไบทะ เบียน कांगคาวหรือมิตรประจำตัวประชาชนกว่า ผู้ที่มาขอซื้อเงินตราต่างประเทศนั้นเป็น คน ๆ
 เกี่ยวกับผู้ยื่นคำขอซื้อเงินตราต่างประเทศ ในกรณีที่มีบุคคลใดนำคำขอมาขึ้นแทนบุคคลอื่นหลายคน
 โดยผู้ประสงค์จะซื้อเงินตราต่างประเทศไปเลี้ยงดูครอบครัวไม่ได้เอง แม้แต่ไบทะ เบียน
 कांगคาวหรือมิตรประจำตัวประชาชนมาแสดงก็ตาม ธนาคารพาณิชย์จะขายเงินตราต่างประเทศให้
 ไม่ได้ และเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยประสงค์จะทราบข้อความบางประการจากผู้ซื้อเงินตรา
 ต่างประเทศ เพื่อส่งไปเลี้ยงดูครอบครัว ธนาคารพาณิชย์จะต้องส่งบุคคลนั้นไปให้คำชี้แจงแก่พนักงาน
 เจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ โดยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้วางระเบียบเข้มงวดขึ้น
 ก็จะเป็นการป้องกันการซื้อเงินตราต่างประเทศจากธนาคารพาณิชย์ไทยอ้างว่าส่งไปเลี้ยงดูครอบครัว
 โดยอาศัยชื่อและไบทะ เบียน कांगคาวหรือมิตรประจำตัวประชาชนของบุคคลอื่นซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในภายหลัง
 ไปได้

หลังจากการจำกัดบริษัทสหเครดิต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผูกขาดการซื้อเงินตรา
 ต่างประเทศจากธนาคารรับอนุญาตและบุคคลรับอนุญาตแล้ว ทำให้เพิ่มขึ้นก่อนการกองยานคนกลาง
 ขึ้นมาอีกชั้นตอนหนึ่ง ซึ่งทำให้มีการเก็บค่าไถ่กันหลายทอด ทั้งค่าบริการและอัตราแลกเปลี่ยนสูงลิบ
 เป็นผลให้ในปี พ.ศ. ๒๔๕๕ บริษัทสหเครดิตมีกำไรถึง ๖ ล้านกว่าบาท สร้างความเดือดร้อนให้
 แก่ชาวจีนที่ยากจนและจำเป็นต้องส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัว จนกระทั่งได้มีการร้องเรียนต่อ
 นายกรัฐมนตรีและธนาคารแห่งประเทศไทยผ่านหนังสือพิมพ์จนบ่อยครั้ง กล่าวถึงการขูดเลือดขูดเนื้อ
 ของบริษัทสหเครดิต เมื่อการร้องเรียนมีมากขึ้นธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้เชิญนายชิน โสภณพนิช
 มาพบรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๕ ในฐานะผู้ประกอบการ
 บริษัทสหเครดิต จำกัด และเลขานุการคณะกรรมการสมาคมโหยกวนแห่งประเทศไทยเพื่อสอบถามใน
 เรื่องโหยกวนนี้ และนายชินได้ยืนยันชี้แจงว่า ความที่มีการร้องเรียนว่าบริษัทสหเครดิตเอากำไรเกิน
 ขนาดนั้นเป็นความจริง โดยคิดอัตราแลกเปลี่ยนแพงกว่าธนาคาร เหวียตของกงลงประมาณ ๓๐ กว่า
 สตางค์ แล้วยังคิดค่าบริการอีกโหยละ ๘.๕๐ บาท ซึ่งเฉพาะค่าไปรษณีย์และการส่งเงินไปเมือง
 จันทคามความเป็นจริงประมาณ ๕ บาทเศษเท่านั้น และตัวนายชินเองมีทุนอยู่ในบริษัทนี้เพียง ๒ - ๓
 เปอรเซ็นต์ นอกนั้นเป็นของร้านโหยกวน ๒๑ ร้าน ในจำนวนนี้ส่วนมากเป็นของคนแก่จิว ไหลล่า
 กวางกุง ตกเถียน มากน้อยลงไปตามลำดับ ความสมัครใจนายชินไม่อยากจะร่วมงานกับบริษัทนี้
 อีกต่อไปเพราะมีแต่ถูกกด การทางราชการจะเลิกอนุญาติก็ไม่ขัดข้อง และขอเสนอว่าถ้าถือความมก
 ติะรัฐมนตรีใหม่โหยกวนได้เพียง ๓ แห่งเพิ่มเติม ควรจะเป็นของกลุ่มแก่จิวแห่งหนึ่ง ไหลล่าแห่งหนึ่ง

อย่างไร้ เพราะอาจจะเกิดการ เข้าใจผิดกัน ได้โดยง่าย จึงเห็น ของ กองกัน ว่า ควร จะ เรียก ประชุม บรรดา สมาคม ต่าง ๆ พร้อม กวดยุแทน หนังสือพิมพ์ รายวัน จีน ๕ ฉบับ รวมทั้ง หมก ๒๓ หน่วยงาน ได้ ประชุม พิจารณา ไปแล้ว รวม - ครั้ง ด้วย กับ และ ได้ ลงมติ เป็น เอกฉันท์ ว่า ให้ ราชการ งด ออก ใบอนุญาต ให้ แก่ ไทย กวณ ทั้ง หมก ๒๔ ราย เพื่อ จะ ได้ คัด มี ธุหา การ ถูก ชาก กัด ทอน และ ปอง กัน การ ร่วม กัน เป็น สห การ ค้า เสือ ถ้า หาก ทาง การ ชัก ของ ใน การ ออก ใบ อนุญาต ๒๔ ฉบับ แล้ว จะ ออก ให้ เพียง ที่ ฉบับ ก็ ได้ แก่ ผู้ ใด รับ ใบ อนุญาต จะ ท้อง ปฏิบัติ กัง ก่อ ไป นี้

๑. ใบอนุญาต ที่ ใด รับ ๒๔ ฉบับ หรือ ก็ ฉบับ ก็ ทาม ร้าน ไทย กวณ จะ ถือ ว่า เมื่อ ทาง การ ใ้ ออก ใบ อนุญาต ให้ แล้ว จะ ร่วม กัน เข้า เป็น สห ทั้ง ใน ที่ ลับ และ ที่ เจง ไม่ ได้ ทาง จะ ท้อง ทำ การ ค้า ไทย กัน อย่าง ไม่ มี การ รวม หัว กัน ไป ใน ทาง ที่ จะ เอา เปรียบ ก่อ ผู้ ส่ง ไทย

๒. ให้ สมาคม จีน ต่าง ๆ และ หนังสือพิมพ์ จีน รายวัน ๕ ฉบับ ร่วม มือ กัน เป็น ผู้ ก่อ แล สอดส่อง เพื่อ มี ให้ คึก ก่อ ราค ค้า ส่ง และ ค้า บริ การ เกิน กว่า ที่ ได้ เจร จา ไว้ กับ ทำ นแปล ติ กระ ทรวง การ คลัง คือ ให้ กำหนด ค้อ ทร ไทย เพิ่ม ได้ ไม่ เกิน กว่า ๑๐ สจาก ค้ จาก อ้อ ทร ของ ทาง ฆนา คาร พาด ธิช ยให้ คึก ค้า บริ การ ได้ ไม่ เกิน ฉบับ ละ ๘ บาท ส่วน ค้า บริ การ ทาง ประ เซช จีน มั่น ให้ คึก ได้ เท่า ที่ เป็น จริ ง

๓. ถ้า หาก ไทย กวณ ใด กระ ทำ น ค้ จาก ที่ ได้ กำหนด ไว้ หรือ ส่อ ให้ เห็น ว่า กำลัง จะ ไม่ ซื่อ สัก ย ก่อ ประชาชน ชาว จีน แล้ว ให้ หนังสือพิมพ์ และ สมาคม ต่าง ๆ ร่วม ประชุม พิจารณา และ รายงาน ให้ ทาง กระทรวง การ คลัง ทราบ โดย ทัน ที

ทั้ง นี้ ของ ๒๒ ฉบับ จีน ได้ จัก ส่ง มติ ใน ที่ ประชุม นี้ ให้ ทาง กระทรวง การ คลัง ทราบ ใน ขณะ เดียว กัน ที่ ทาง กระทรวง การ คลัง มี หนังสือ มอบ หมาย ให้ นาย กสม ภาณ ธิช ยจีน พิจารณา แบ่ง สรร ร้าน ไทย กวณ ที่ จะ อนุญาต ให้ เป็น กว แห มชื้อ เงิน ตาม จำนวน คน จีน แต่ละ ภาษา จึง เป็น อัน ว่า ทาง มี ความ เห็น ใน การ หา ทาง แก้ ปู่ หนำ นี้ ตรง กัน จากนั้น นาย กสม ภาณ ธิช ยจีน ก็ ได้ เรียก ประชุม บรรดา สมาคม ชาว จีน ต่าง ๆ มา ร่วม ปรึกษาหารือ กัน จัก กัง หัว หนา ไทย กวณ ขึ้น และ

* เข้าใจว่า จะมี ร้าน ไทย กวณ ๒๑ ร้าน และ ที่ บูบ รวม ตัว กัน เป็น บริษัท สห เศร ษคิ ก จำ กัด อีก ๓ ร้าน รวม เป็น ๒๔ ร้าน

เสนอรายชื่อหัวหน้าโหยกวนขึ้นมา ๑๒ ร้าน เมื่อกระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ขณะนั้นร้านโหยกวนที่ค้าเงินกิจการอยู่จริง ๆ เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๔ ร้าน แยกออกเป็น ของคนจีนภาษาแคว้น ๑๒ ร้าน ไทหล่า ๗ ร้าน และ ๓ ร้าน กวางตุ้ง ๑ ร้าน และ ฮกเกี้ยน ๑ ร้าน โดยเฉพาะคนจีนภาษาแคว้นนั้น เมื่อแยกออกตามสำเนียงภาษาพูดมีอยู่ ๓ สำเนียงด้วยกัน ทั้งนี้ถ้าถือเกณฑ์จรรยาบรรณสำเนียงภาษาแล้ว ภาษาแคว้นควรจะได้โควตา ร้านหัวหน้าโหยกวน ๘ ร้าน ส่วนที่เหลืออีก ๔ ภาษา ให้ภาษาละ ๑ ร้าน รวมเป็นร้าน โหยกวนทั้งสิ้น ๑๑ ร้าน แทนนายกสมาคมพาณิชย์จีนเสนอร้านหัวหน้าโหยกวนมา ๑๒ ร้าน โดย ในกลุ่มภาษาแคว้นมี ๕ ร้าน ทั้งหัวหน้าในกลุ่มแคว้นอื่น ๑ ร้าน คือ บริษัทฝอเคียวชินเกก เพื่อ ทั้งเป็นหน่วยกลางให้ร้านโหยกวนทั้งหมดยกเลิกโหยและการเงินขึ้นมายังหัวหน้าของแต่ละสายรวม ๑๑ สาย สายเหล่านี้จะรวบรวมแล้วส่งมอบโหยและการเงินให้แก่บริษัทที่ทั้งเป็นหน่วยกลางให้ จัดการแทนในชั้นสุดท้าย คุณคล้ายจะเป็นคนกลางอย่างบริษัทสหเครดิตอีก กระทรวงการคลัง จึงได้พิจารณาเห็นควรให้มีตัวแทนซื้อเงินเพียง ๑๑ ร้าน กำหนดให้ตัวแทนซื้อเงินเหล่านี้ซื้อเงิน โดยตรงจากตัวแทนรับอนุญาต (ธนาคารรับอนุญาตและบริษัทรับอนุญาต : ผู้วิจัย) และไม่ให้เกิดอีกตราแลกเปลี่ยนเกินกว่าธนาคารขายให้เหรียญละ ๑๐ สตางค์ ส่วนค่าบริการให้คิดไม่เกิน โหยละ ๕ บาท และไม่มีการเรียกเก็บค่าเกินโหยทาง เมืองจีนควยหากร้านใดละเมิดจะถอนใบ อนุญาตทันที แล้วจึงไต่ถามเสนอต่อคณะกรรมการเพื่ออนุมัติในหลักการ ซึ่งคณะกรรมการได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๔๕ อนุมัติให้โหยกวนหัวหน้าโหยกวนหลักการที่กระทรวงการคลัง เสนอ กระทรวงการคลังจึงได้ออกใบอนุญาตตัวแทนซื้อเงินให้โหยกวนหัวหน้าโหยกวนทั้งกล่าวทั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๔๕ ซึ่งทั้ง ๑๑ บริษัทได้ระดมการซื้อเงินจากตัวแทนรับอนุญาต ๓ แห่ง เหมือนกัน คือ บริษัทเอเซียทริสติก จำกัด ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด และธนาคารศรีนคร จำกัด * แต่เนื่องจากทั้ง ๑๑ บริษัท ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อเงินแทนบริษัท สหเครดิต ยังเตรียมตัวไม่ทัน และยังไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงเศรษฐกิจประกอบด้วยโหย วงดุสกุหาบของบริษัทสหเครดิตจะคงส่งออกในวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๔๔๕ บริษัทสหเครดิต

* สรุปโดยศึกษาจากใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อเงินของทั้ง ๑๑ บริษัท ลงวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๔๕ ใน หจข., กค.๐๓๐๑.๔.๒/๑๐ ปีที่ ๒ "โหยกวน"

จึงได้ยื่นคำร้องต่อกระทรวงการคลัง เพื่อขอถอนอายุใบอนุญาตใหม่ประกอบธุรกิจ เป็นตัวแทนซื้อเงิน
ออกไปถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๕ (สรุปและเรียบเรียงจาก หจข., กค.๐๐๐๑.๔.๒/๑๐
ปีที่ ๒ "โพยกวน")

เมื่อทางกระทรวงการคลังได้จัดสรรโควตาตัวแทนซื้อเงินโพยกวนตามสำเนียง
ภาษาพูดออกเป็น ๑๑ กลุ่ม และออกใบอนุญาตให้เรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่าทางธนาคาร
พาณิชย์แห่งประเทศไทย ประกอบไปด้วยธนาคารกสิกรไทย จำกัด และธนาคารเกษตร จำกัด ก็ได้เริ่มเคลื่อน
ไหว เพื่อที่จะขอรับอนุญาตประกอบกิจการโพยกวนบ้าง ทั้งนี้โดยได้ยื่นคำร้องร่วมกันต่อกระทรวง
การคลัง เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้เหตุผลในการขออนุญาตว่า ทั้งธนาคาร
กสิกรไทย จำกัด และธนาคารเกษตร จำกัด ซึ่งประกอบกิจการธนาคารอยู่ในขณะนั้นมีลูกค้า
ซึ่งเป็นชาวจีนที่ทองส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวยังต่างประเทศ เป็นจำนวนมาก ทางบริษัทจึง
ให้ธนาคารประกอบกิจการประเภทโพยกวนขึ้นอีกแผนกหนึ่ง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าของ
ธนาคาร โดยเหตุที่ธนาคารทั้งสองมีสาขาอยู่เกือบทั่วราชอาณาจักร คือ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด
มีสาขาอยู่ ๑๘ สาขา ธนาคารเกษตร จำกัด มีสาขาอยู่ ๒๓ สาขา รวม ๔๑ สาขา ทำให้
สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าและประชาชนในการเสนอรับบริการสำหรับกิจการประเภท
โพยกวนได้อย่างกว้างขวาง แต่ถาธนาคารจะประกอบกิจการประเภทนี้ในนามของตนเองไม่
สะดวกในพิธีการปฏิบัติจึงยื่นคำร้อง เพื่อขอรับอนุมัติโดยธนาคารทั้งสองจะร่วมกันก่อตั้ง "บริษัทชนสิน
จำกัด" ขึ้นใหม่ทางหากเพื่อขอรับอนุญาตประกอบกิจการโพยกวนโดยเฉพาะ และให้เหตุผลเพิ่มเติม
อีกว่า ธนาคารทั้งสองนี้เป็นของคนไทยหากได้รับอนุญาตก็จะสามารถรักษาระดับเงินตราและค่า
บริการ เนกจากรประเภทนี้ที่อยู่ในระดับใดก็ตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงการคลัง เสนอ
ในหลักการโดยไม่ทองขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งตามรูปเรื่องจะทอง เสนอ เพื่อการอนุมัติโดย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้เหตุผลที่ไม่ทอง เสนอคณะรัฐมนตรี เพราะเดิมทีเดิมทองการ
จำกัดจำนวนร้านโพยกวนไว้ ๓ ร้าน เพื่อควบคุมการส่งเงินไปจีนแดง ดังนั้นจึงให้ทำทองอนุมัติใน
หลักการไปพร้อมกันที่เกี่ยว ทอมาทางธนาคารกสิกรไทยและธนาคารเกษตรได้แจ้งความจำนงค์
ขอเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น "บริษัทชนทรัพย์ จำกัด" เนื่องจากชื่อเดิม "บริษัทชนสิน จำกัด" มีผู้
จดทะเบียนชื่อนี้ไว้ก่อนแล้ว (หจข., กค.๐๐๐๑.๔.๒/๑๐ ปีที่ ๒ "โพยกวน") และทาง
กระทรวงการคลังได้ออกใบอนุญาตให้บริษัทชนทรัพย์ จำกัดประกอบธุรกิจ เป็นตัวแทนซื้อเงินเป็น
บริษัทที่ ๑๒ โดยมีนายเทียนบุญ แซ่โก้ว เป็นผู้จัดการบริษัท สำนักงานอยู่ที่ ๒๖๐ ถนนเขาวงกต

ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสัมพันธวงศ์ พระนคร* และทำการซื้อเงินตราต่างประเทศ
 จากธนาคารกสิกรไทย จำกัด และธนาคารเกษตร จำกัด โดยออกใบอนุญาตนให้ตั้งแต่
 วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ และตั้งบริษัทนี้เป็นต้นไปกิจการโหยกวนก็ตกอยู่ในความ
 ควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลังอย่างเข้มงวดจริงจัง และ
 บรรคาร้านโหยกวนต่างก็รับผิดชอบค่าเป็นกิจการของตนอย่างอิสระไม่มีการผูกขาดเกิดขึ้นอีก
 และถือได้ว่าหมกมุ่นของการได้รับความคุ้มครองจากกลุ่มอศวินฉิน - เผ่า ประกอบกับ
 นโยบายทางด้านการเมืองระหว่างประเทศของไทยในระยะต่อมา มีนโยบายที่เป็นปรปักษ์
 อย่างรุนแรงต่อคอมมิวนิสต์ ดังนั้นการเคลื่อนไหวเพื่อหาหนทางป้องกันตนเองของบรรคาร
 ร้านโหยกวนก็คือการรวมตัวกันในรูปของสมาคมโหยกวนแห่งประเทศไทยให้มั่นคง ถึงแม้
 ว่าการดำเนินกิจการของแต่ละร้านจะเป็นอิสระจากกันแต่ก็ต้องเป็นไปตามมติของสมาคม
 และเมื่อทางการออกคำสั่งหรือระเบียบการใหม่ออกมา ทางสมาคมจะเรียกประชุม
 คณะกรรมการ เพื่อหารือวิธีการปฏิบัติในแนวเดียวกันและเป็นประโยชน์ต่อบรรคาร้านโหยกวน
 สมาชิก (เอกสารกรมประมวลช่าวกลาง กระทรวงการคลัง "กิจการร้านโหยกวนและ
 การส่งเงินออกนอกประเทศของชาวจีนในประเทศไทย") ร้านหัวหน้าโหยกวนที่จัดตั้งใหม่
 ทั้ง ๑๑ ร้าน และร้านโหยกวนในเครือต่างเป็นสมาชิกของสมาคมโหยกวนทั้งหมด ยกเว้น
 แคมป์บริษัทธนทรัพย์ จำกัด เท่านั้นที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ("กิจการโหยกวนในประเทศไทย"
 ๒๔๒๑ : ๖๖๒)

๑. เมื่อครั้งวิวัฒนาการของกิจการโหยกวนในช่วงตั้งแต่มีการควบคุมโดย
 ธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นต้นมา จะเห็นได้ว่าผลจากกฎเกณฑ์ในการ
 ควบคุมซึ่งกำหนดให้มีธนาคารรับอนุญาต บริษัทรับอนุญาต และบุคคลรับอนุญาต ในการ
 ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ เป็นตัวกระตุ้นให้บรรคานายธนาคารพาณิชย์
 ใหม่ เชื้อสายจีน ซึ่งเริ่มก่อตั้งตัวเองภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ อันได้แก่ ธนาคาร
 กรุงเทพ จำกัด โดยนายชิน โสภณพนิช ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด โดยนายเลื่อน
 บัวสุวรรณ ได้ร่วมมือกับบรรคาร้านโหยกวนต่าง ๆ โดยมีนายชิน อัสสกุล เป็นผู้นำ

* สถานที่ตั้งสำนักงานบริษัทธนทรัพย์ จำกัด เป็นสถานที่ตั้งเดียวกับที่ตั้ง
 สำนักงานบริษัทธนาคารเกษตร จำกัด ในขณะนั้น

ตารางที่ ๕

บัญชีรายชื่อหัวหน้าโทยกวนที่ได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงการคลัง : แบ่งตามสำเนียงภาษาพูด *

ลำดับ	ชื่อร้าน	ชื่อผู้จัดการ	สถานที่ทำการ
	กลุ่มนกแก้ว		
๑	บริษัทลุงอู๋ซันเก็ก จำกัด	นาย เอ็กอะ แซ่เอ็ง	๒๔ ถนนแปลงนาม ตำบลศาลเจ้าเก่า อำเภอสามพันวงศ
๒	บริษัทลุงจูนซันเก็ก จำกัด	นาย เกจิว แซ่ก้ง	๔๓๐ ถนนวานิช ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสามพันวงศ
๓	บริษัทโคเจ๊ซันเก็ก จำกัด	นาย ซงเป่า แซ่ก้ง	๔๖๔ ถนนวานิช ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสามพันวงศ
๔	บริษัทลุงซันเก็ก จำกัด	นาย จ้งอู๋ แซ่จ้ง	๓๒๒ ถนนวานิช ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสามพันวงศ
๕	บริษัทเสงคงซันเก็ก จำกัด	นาย ซิวจว แซ่เม	๓๐๑ ถนนสาเพ็ง ตำบลราชวงศ์ อำเภอสามพันวงศ
๖	บริษัทลุงซันเก็ก จำกัด	นาย จือเขิน แซ่จ้อ	๑๒ ซอยพิภพเกษม ถนนบึงควา อำเภอสามพันวงศ
๗	บริษัทองไคซันเก็ก จำกัด	นาย เปียวโอ แซ่ก้ง	๕๖๔ ถนนเขาวารุ ตำบลสามพันวงศ อำเภอสามพันวงศ
	กลุ่มโทยอ่า		
๘	บริษัทหุยเก็กซันเก็ก จำกัด	นาย เก็ก แซ่เพา	๑๑๔ ซอยบดินทร ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสามพันวงศ
	กลุ่มมด		
๙	บริษัทเก็กเขินซันเก็ก จำกัด	นาย จ้งเจียง แซ่เจง	๑๔๔ ถนนเขาวารุ ตำบลสามพันวงศ อำเภอสามพันวงศ
	กลุ่มท้าวคง		
๑๐	บริษัทจ้งซันเก็ก จำกัด	นาย พงพันซัน แซ่หง	๔๖๒ ถนนเขาวารุ ตำบลสามพันวงศ อำเภอสามพันวงศ
	กลุ่มฮกเกี้ยน		
๑๑	บริษัทหงพิซันเก็ก จำกัด	นาย เขินปะเป็ก แซ่ปะ	๑๒๑ ถนนเจริญกรุง ตำบลป้อมปราบ อำเภอป้อมปราบ
	กลุ่มฮิระ		
๑๒	บริษัทธนทรัพย์ จำกัด	นาย เล็กขุ แซ่โค้ว	๒๒๐ ถนนเขาวารุ ตำบลจักรวรรดิ อำเภอสามพันวงศ

* พ.ร.บ. พ.ค. ๑๓๑๑. ๔. ๒/๑๐ ปีที่ ๒ "โทยกวน" วัตถุประสงค์เดิมบริษัทธนทรัพย์ จำกัด และเปลี่ยนแปลงสภาพกิจการของบริษัทให้เป็นไปค้าขายที่แจ้งไว้
ใบใบอนุญาตของแต่ละบริษัท

สร้างอาณาจักรของกิจการโพยกวนขึ้นและได้รับความคุ้มครองจากกลุ่มนายทุนขุนนางโดยเฉพาะกลุ่มดิน - เฒ่า ทำการผูกขาดการโพยกวน และเมื่อผู้ให้ความคุ้มครองเสื่อมอำนาจลง บุคคลทั้งสามซึ่งมีกิจการผูกพันกับกลุ่มดิน - เฒ่ามากก็ต้องลี้ภัยทางการเมือง ส่วนทางด้านการควบคุมของทางการได้พยายามจัดระบบโพยกวนใหม่โดยจำแนกตามสำเนียงภาษาเพื่อให้กิจการโพยกวนอยู่ในความควบคุมอย่างแท้จริงและไม่ก่อให้เกิดระบบผูกขาดขึ้นมาอีก และในที่นี้ผู้วิจัยจะขอกล่าวเพิ่มเติมถึงภูมิหลังของผู้เกี่ยวข้องกับกิจการโพยกวนในระยะนี้เป็นข้อมูลในรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อให้เห็นภาพการดำเนินกิจการโพยกวนในระยะนี้ชัดขึ้น โดยจะกล่าวถึงแต่เฉพาะบุคคลที่สำคัญ ๆ เท่านั้น

ในบรรดากลุ่มนายธนาคารพาณิชย์ใหม่เชื้อสายจีน ซึ่งก่อตั้งตัวเองภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ และได้เข้ามามีบทบาทในกิจการโพยกวนระยะนั้นนอกจากกลุ่มของนายชิน โสภณพนิช ซึ่งประกอบกิจการบริษัทธนูปัญญาตเอเซียทรัสต์ จำกัด. และมีบทบาทในสมาคมโพยกวนในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการสมาคม รวมทั้งเป็นหนึ่งในสามผู้นำการผูกขาดโพยกวนในระยะนี้ซึ่งได้กล่าวถึงโดยละเอียดในเนื้อหาไปแล้ว ยังมีกลุ่มของนายธนาคารพาณิชย์ กลุ่มผู้ประกอบกิจการประกันภัย และโรงรับจำนำที่สำคัญและเกี่ยวข้องคือ

กลุ่มของนายเลื้อน บัวสุวรรณ เป็นประธานกรรมการบริษัทเล็งสิน จำกัด หนึ่งในสามบริษัทผูกขาดการทำโพยกวนและต่อมาได้ยุบรวมเข้ากับกลุ่มของนายชิน โสภณพนิช และกลุ่มของนายชิน อัสสกุล ทั้งเป็นบริษัทจดทะเบียน จำกัด. ผูกขาดการโพยกวนแต่เพียงผู้เดียว นายเลื้อน บัวสุวรรณ ได้เข้าเป็นกรรมการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ จนกระทั่งถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ (กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ "คำขอจดทะเบียนกรรมการปีต่าง ๆ ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด") เนื่องจากเครื่องบินตกในขณะที่กำลังลี้ภัยทางการเมือง เมื่อกลุ่มดิน - เฒ่า หมค่ออำนาจลง (หจข., กค.๐๓๐๑.๔.๒/๕๐ "โพยกวน (ชื่อเงิน)") นายเลื้อนมีกิจการค้าต่าง ๆ มากมายทั้งทางภาคการเงินและภาคอุตสาหกรรม โดยส่วนใหญ่ร่วมลงทุนและได้รับความคุ้มครองจากกลุ่มดิน - เฒ่า (กุ้งคิต พิริยะรังสรรค์ ๒๕๒๖ : ภาคผนวก) และเมื่อนายเลื้อนถึงแก่กรรมอย่างกะทันหันในขณะที่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการธนาคารกรุงศรีอยุธยา ส่งผลกระทบกระเทือนให้ธนาคารเกือบล้มลง เนื่องจาก

กิจการที่นายเลื่อนดำเนินการอยู่กว้างขวางมาก คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าถ้าหากนายเลื่อนแล้ว กิจการคงไปไม่รอด จึงถอนเงินจากธนาคารเป็นจำนวนถึง ๓๐ ล้านบาท ทำให้เงินหมุนเวียนของธนาคารชะงักงัน เป็นเหตุให้ต้องขอความช่วยเหลือจากกระทรวงการคลังให้หน่วยราชการต่าง ๆ นำเงินมาฝากแก่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา เพื่อให้การเงินหมุนเวียนคล่องตัวขึ้น (พจน., สร.๐๒๐๑ ธค./๔ "ธนาคารแห่งกรุงศรีอยุธยา จำกัด ขอความช่วยเหลือให้หน่วยราชการนำฝากเงินแก่ธนาคารแห่งกรุงศรีอยุธยา") ธนาคารกรุงศรีอยุธยา เป็นธนาคารหนึ่งที่สำคัญกิจการเกี่ยวโยงกับการโยกถอนเป็นอย่างมากและเป็นธนาคารรับอนุญาตที่สำคัญที่บรรคาร้านโยกถอนซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนเงินทางโยกถอน

กลุ่มนายธนาคารอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการโยกถอน คือ กลุ่มธนาคารศรีนคร จำกัด อันประกอบไปด้วยนายอุเทน เทชะไพฑูริย์ นายชวน ต้นชนะ นายอ้อจือเหลียง และนายกงโพว แซ่เลี้ยว (ขุนเศรษฐภักดี) บุคคลทั้ง ๔ เป็นผู้มีส่วนการดำเนินการค้าเป็นอย่างมาก มีกิจการค้าทางด้านการเงิน ประกันภัย และคลังสินค้า ในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ บุคคลเหล่านี้ได้ร่วมกันตั้งบริษัทประกันภัยชื่ออ่าวเชียง ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทศรีเมืองประกันภัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ บริษัทนั้นนอกจากจะดำเนินการธุรกิจประกันภัยแล้วยังทำธุรกิจทางด้านการคลังสินค้าเข้าและส่งออก ตลอดจนการโยกถอนรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (พรวณี บัวเล็ก ๒๕๒๔ : ๑๔๔) นอกจากนี้นายชวน ต้นชนะหรือนายตั้ง เก่งชวนยังเป็นเจ้าของกิจการเทียนแก้วเทียนโยกถอนและร้านโยกถอนไถ่แข่งอง รวมทั้งกิจการทางด้านการเงินอื่น ๆ อีกมากมายมีสาขาทั้งที่ยองกงและฮัวเถา (พรวณี บัวเล็ก ๒๕๒๔ : ๑๔๔) ส่วนนายอุเทน เทชะไพฑูริย์นั้นมีพื้นฐานการค้าจากกิจการโรงรับจำนำและเป็นบุคคลที่ชาวจีนในประเทศไทยให้ความเคารพนับถือมากในปัจจุบัน นายอุเทนเคยเป็นกรรมการของธนาคารกรุงศรีอยุธยาเมื่อปี ๒๔๔๑ และลาออกเมื่อปี ๒๔๔๓ เพื่อเป็นกรรมการผู้จัดการของธนาคารศรีนคร จำกัด (กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ "คำขอจดทะเบียนปีต่าง ๆ ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด") ซึ่งบุคคลทั้ง ๔ ได้ร่วมกันก่อตั้งขึ้น ธนาคารศรีนคร เป็นอีกธนาคารหนึ่งซึ่งดำเนินการเกี่ยวโยงกับการโยกถอนและเป็นธนาคารรับอนุญาตที่สำคัญซึ่งบรรคาร้านโยกถอนนิยมซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อการโยกถอน

นอกจากนี้ยังมีธนาคารต้นเป้งซุน ซึ่งเป็นธนาคารที่เติบโตมาจากร้าน โหยกวนต้นเป้งซุน ทั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และมีบทบาททาง ด้านการโหยกวนตลอดมา นอกจากกลุ่มผู้ประกอบการธนาคารแล้ว ยังมีกลุ่มที่สำคัญอีก กลุ่มหนึ่งที่มีบทบาททางด้านการโหยกวนคือ กลุ่มผู้ประกอบการบริษัทประกันภัยซึ่งมักจะทำ การโหยกวนควบคู่ไปด้วย และบางส่วนในกลุ่มนี้สามารถพัฒนาตัวเองขึ้นเป็นนายทุนธนาคาร ดังเช่น ๓ กลุ่มที่กล่าวมาข้างต้น กลุ่มผู้ประกอบการทางด้านบริษัทประกันภัยและมีอิทธิพล ต่อการโหยกวนมาก คือ กลุ่มของนายชิน อัสสกุล ซึ่งในปัจจุบันเป็นเจ้าของธุรกิจประกันภัย ในเครือไทยสมุทรประกันภัย อันมีสินทรัพย์มหาศาลเป็นบริษัทประกันภัยชั้นนำ ร้าน โหยกวนในกลุ่มของนายชิน อัสสกุลนี้มีหลายร้านด้วยกัน เช่น บึงขุ่นหลี่ ย่งเฮงเล็ง จินฮั่วอง บึงฮั่วหลี่ ย่งเฮงหลี่ เป็นร้านโหยกวนเก่าแก่ดำเนินธุรกิจการโหยกวนมา ทั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ** นอกจากนี้ผู้วิจัยถือว่าร้านโหยกวน ในกลุ่มของนายชิน อัสสกุล เป็นผู้นำของบรรการ้านโหยกวนอื่น ๆ ทั้งนี้โดยวิเคราะห้จาก ในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ กระทรวงการคลังมีนโยบายให้ลดจำนวนร้านโหยกวนเหลือเพียง ๓ ร้าน ร้านที่ได้รับใบอนุญาตในชั้นแรก ๓ ร้านคือ บึงขุ่นหลี่ บึงฮั่วหลี่ และย่งเซงหลี่ ทั้ง ๓ ร้านเป็นร้านโหยกวนในเครือของนายชิน อัสสกุล ต่อมาจัดตั้งใหม่เป็น ๓ กลุ่มคือ เมียสิน ของนายชิน อัสสกุล เลงสินของนายเลื้อน บิวสุวรรณ และฉินสินของนายชิน โสภณพนิช จะเห็นได้ว่าทั้ง เลงสินและฉินสิน เป็นของกลุ่มนายธนาคารที่มาประกอบการโหยกวนอีก สาขาหนึ่งคล้ายกับเป็นส่วนปริวรรตเงินตราต่างประเทศ โดยมีบริษัทรับอนุญาตและธนาคาร

* ผู้วิจัยศึกษาจากรายชื่อตัวแทนส่งเงินของบริษัทสหเศรษกิจ จำกัด และรายชื่อผู้ขอ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ เป็นตัวแทนซื้อเงินในแต่ละครั้ง โดยดึงเกตจากชื่อผู้รับนิคมขอบและ ที่ตั้งสำนักงานซึ่งอาจมีการ เปลี่ยนชื่อร้านบ้าง แต่ผู้รับนิคมขอบและที่ตั้งคงเดิมแต่อาจลับเปลี่ยน ร้านกัน ทำให้ผู้วิจัยสรุปว่าเป็นร้านโหยกวนในเครือของนายชิน อัสสกุล

** แจ้งว่าดำเนินกิจการโหยกวน ๓๐ ปีแล้ว ศึกษาจาก หจช., กค.๐๓๐๑.๘.๒/๑๐ ปีที่ ๑ "โหยกวน" (ดูในใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ เป็นตัวแทนซื้อเงินของร้านโหยกวน บึงขุ่นหลี่, ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๖)

รับอนุญาตในเครือของนครองรับอยู่ ต่างจากเมียนซิงซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ประกอบการ
 โหยกวนอย่างแท้จริงเป็นหลัก นอกจากนี้เมื่อทั้ง ๓ บริษัทอยู่รวมกันเป็นบริษัทสหเครดิต
 จำกัด ทำการผูกขาดการโหยกวนแล้ว ต่อมาเมื่อทางกระทรวงการคลังให้แบ่งแยกร้าน
 โหยกวนออกตามสำเนียงภาษาพูดออกเป็น ๑๑ กลุ่มเพื่อป้องกันการผูกขาดแล้วทางสมาคม
 พาณิชย์จีนยังเสนอร้านหัวหน้าโหยกวนขึ้นมาอีก ๑ ร้าน เพื่อเป็นคนกลางในการส่งรวบรวม
 โหยกทั้งหมดจากทุกสาย ไร้ชื่อว่าบริษัทป้อเคี้ยวซินเกก จำกัด และเมื่อสังเกตจากชื่อ
 ผู้จัดการและสถานที่ทำการทำให้ทราบว่า เป็นกลุ่มของนายซิน อัสสกุล นั้นเอง จะเห็น
 ได้ว่ากลุ่มนี้มีบทบาทในการดำเนินกิจการโหยกวนมากและผู้นี้จึงมีความเห็นว่าเป็นกลุ่ม
 ผู้นำที่ทำการผูกขาดการรวบรวมโหยกที่แท้จริงโดยมีความผูกพันใกล้ชิดกับกลุ่มของนายซิน
 โสภณพิช และกลุ่มของนายเลื้อน บัวสุวรรณ รวมทั้งได้รับความคุ้มครองจากกลุ่มดิน -
 เฒ่า และเมื่อกลุ่มดิน - เฒ่า หมกอำนาจลงนายซิน อัสสกุล ก็ลี้ภัยทางการเมืองและ
 ประสพอุบัติเหตุเครื่องบินตกเช่นเดียวกับนายเลื้อน บัวสุวรรณ (พจน., กค.๐๓๐๑.๘.๒/
 ๕๐ "โหยกวน (ชื่อเงิน)") นอกจากนี้ยังมีอีกบุคคลหนึ่งซึ่งควรกล่าวถึงคือ นายป้วยน้ำ
 แซ่ตั้ง นายกสมาคมโหยกวนแห่งประเทศไทยในระบายนั้น นายป้วยน้ำ มีกิจการประกันภัย
 เช่นกันคือ บริษัทสุขสวัสดิ์ประกันภัย ซึ่งร่วมลงทุนกับนายซิน โสภณพิช โดยมีนายควง
 อภัยวงศ์ เป็นประธานกรรมการ (สังกิต พิริยะรังสรรค์ ๒๕๒๖ : ๓๕๖) และเป็น
 เจ้าของร้านโหยกวนน้ำเสียงดัง นายป้วยน้ำ เป็นผู้มืบทบาทมากในสมาคมโหยกวนแห่ง
 ประเทศไทย และเมื่อเกิดการปฏิวัติรัฐประหารเมื่อตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ นายป้วยน้ำได้
 ถูกทางการจับกุมในข้อหาทำการกระทำความผิดเป็นคอมมิวนิสต์ (คณะกรรมการประมวลผลชาวกลาง
 กระทรวงการคลัง "กิจการร้านโหยกวนและการส่งเงินออกนอกประเทศของชาวจีนใน
 ประเทศไทย")

นับตั้งแต่ได้ทำการจัดระบบร้านโหยกวนโดยแบ่งตามสำเนียงภาษาพูดออก
 เป็น ๑๑ ร้าน และกำหนดให้บริษัทชนทรัพย์ จำกัด เป็นบริษัทที่เป็นกลางคอยถ่วงดุลย์
 ป้องกันการผูกขาดอีกบริษัทหนึ่งต่างหาก รวมเป็นบริษัทตัวแทนชื่อเงิน ๑๒ รายด้วยกัน
 และนับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังจะต้องดำเนินกิจการให้ถูกต้องตาม
 กฎกระทรวงที่ประกาศไว้ หากละเมิดจะถูกถอนใบอนุญาตทันที และจะต้องยื่นคำร้องขอต่อ
 อายูใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ เป็นตัวแทนชื่อเงินปีต่อปี ในการยื่นขอต่ออายุครั้งแรก

ทางกระทรวงการคลังได้ออกใบอนุญาตให้ทั้ง ๑๒ รายโดยเปลี่ยนแปลงให้กำหนดหมคอายุ
ใบอนุญาตในวันสิ้นปีตามปฏิทินคือการต่ออายุครั้งแรกนี้กำหนดวันสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม
พ.ศ. ๒๕๐๑ และเมื่อครบกำหนดแล้วก็ให้ยื่นคำร้องขอต่ออายุใหม่ปีต่อปีต่อไป (นจข.,
กค.๐๓๐๑.๘.๒/๑๐ ปีที่ ๓ "โหยกวน") เรื่องขอต่ออายุใบอนุญาตตัวแทนชื่อเงิน
จะต้องให้รายละเอียดของสาขาบ้านโหยกวนในเครือบริษัทของคุณ และหากมีการเปลี่ยน-
แปลงไม่ว่าจะเป็นผู้จัดการ หรือที่ตั้งสาขาก็ต้องแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบทันที

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้เองทางกรมไปรษณีย์โทรเลขได้ย้ายที่ทำการไปรษณีย์-
โทรเลขที่ ๘ ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนเยาวราชระหว่างถนนทรงวาดกับตรอกพระยาใหญ่อยู่ ไปอยู่
ที่ตำบลป้อมปราบ และเรียกชื่อใหม่ว่าที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขป้อมปราบ (การสื่อสาร
แห่งประเทศไทย ๒๕๒๖ : ๑๘๖) และกำหนดน้ำหนักของห่อโหยที่มีครวมกันไว้ไม่เกิน
๒ กิโลกรัม เมื่อรวบรวมห่อโหยเข้าเป็นห่อใหญ่แล้วให้ จ้าหน้าที่ยี่นิกแบมพิมพ์ ป.๑๖๓
บนห่อนั้น ๆ เพื่อแสดงว่าได้เสียค่าไปรษณียากรแล้วและให้เขียนจำนวนโหยเงินที่บรรจุไว้
บนห่อของใหญ่ด้วย ค่าธรรมเนียมพิเศษอย่างอื่นไม่ต้องเสียเพิ่ม เสียแต่ค่าใบอนุญาตแบบ
ป. ๑๖๓ ในราคาฉบับละ ๕ บาทต่อ ๑ ห่อ โดยซื้อตราไปรษณียากรนิกบนใบอนุญาตแล้ว
ประทับตราประจำวันมาตราไปรษณียากร (การสื่อสารแห่งประเทศไทย ๒๕๒๖ : ๑๐๘)
และในปีเดียวกันนี้กรมไปรษณีย์โทรเลขได้รับการร้องขอจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้ช่วย
ดำเนินการแจ้งสถิติเงินที่โหยกวนส่งออก ณ ที่ทำการไปรษณีย์ป้อมปราบฯ เนื่องจากเป็น
หน่วยงานที่ทำการรับส่งโหยของชาวจีนโดยตรงแห่งเดียว และได้รับแจ้งจากที่ทำการ
ไปรษณีย์ป้อมปราบว่าสามารถดูเคราะห์ได้แต่เพียงการแจ้งยอดรวมของจำนวนจดหมาย
และจำนวนเงินที่ปรากฏตามบัญชีซึ่งร้านโหยกวนนำไปส่งพร้อมกับจดหมายนั้นเท่านั้น (นจข.,
กค.๐๓๐๑.๘.๒/๑๐ ปีที่ ๓ "โหยกวน") โดยทางธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำ
แบบรายการส่งเงินให้แก่ที่ทำการไปรษณีย์ป้อมปราบเพื่อกรอกรายละเอียด ซึ่งในรายการ
นี้ไ้ระบุถึงบริษัทหัวหน้าโหยกวนซึ่งเป็นตัวแทนชื่อเงินทั้ง ๑๒ ราย และรายละเอียดสาขา
โหยกวนในเครือแต่ละรายอย่างครบถ้วน โดยให้ที่ทำการไปรษณีย์ป้อมปราบเพียงแต่กรอก
จำนวนจดหมายและจำนวนเงินหน่วยเป็นเงินเหรียญฮ่องกง เท่านั้น

* ดูตัวอย่างรายการส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวและญาติพี่น้องในต่างประเทศ ซึ่ง
ตัวแทนชื่อเงินส่งไปโหยออก ณ ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขป้อมปราบฯ ได้ในภาคผนวก ๓.

การขอความร่วมมือแจ้งยอดรวมของจำนวนจดหมายและจำนวนเงินจาก
 ที่ทำการไปรษณีย์ป้อมปราบฯ นี้เป็นผลมาจากการมีมาตรการที่เคร่งครัดในการควบคุมการ
 ส่งเงินออกนอกประเทศทางไปรษณีย์ ซึ่งทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกคำสั่งให้ไว้
 แก่ตัวแทนซื้อเงินฉบับใหม่เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๐ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต
 วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา โดยกำหนดให้ส่งเงินไปเลี้ยงดูครอบครัวได้
 ไม่เกินคนละ ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน และมีการทำบัญชีกำกับไปรษณีย์เพื่อควบคุมให้การส่งจ่าย
 เงินตรงตามรายการเกี่ยวกับผู้ส่งเงินผ่านตัวแทนซื้อเงิน (แบบ ลป. ๔๑) และผู้ส่งเงิน
 จะต้องมีคำขอซื้อเงินตราต่างประเทศ (แบบ ลป. ๓๑) หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนี้จะถือ
 ว่าเป็นการลักลอบส่งเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศซึ่งมีความผิดตามพระราชบัญญัติ
 ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินพุทธศักราช ๒๔๘๕ การดำเนินการตรวจสอบเป็นไปอย่าง
 เข้มงวดและรัดกุม และจากผลของการเปรียบเทียบยอดเงินส่งออกในระยะก่อนและหลัง
 การควบคุมด้วยระเบียบวิธีการที่กำหนดใหม่ ปรากฏว่ายอดเงินส่งออกเฉลี่ยรายเดือน
 ลดลงกว่าในระยะก่อนประมาณ ๙ เท่าตัว ดังปรากฏเป็นตัวเลขดังต่อไปนี้ (หจข.,
 กศ.๐๓๐๑.๔.๒/๔๔ "ตัวแทนซื้อเงิน (ไปรษณีย์)")

การส่งเงินตามระเบียบวิธีการเดิมตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคม
 ๒๕๐๐ ปรากฏตัวเลขดังต่อไปนี้ -

<u>เดือน</u>	<u>จำนวนเงินที่ส่งออก</u>	<u>หมายเหตุ</u>
มกราคม	๔๙,๐๔๔,๕๔๕ บาท	ตรุษจีน
กุมภาพันธ์	๑๓,๑๕๑,๖๑๕ บาท	-
มีนาคม	๑๙,๗๖๖,๘๖๖ บาท	-
เมษายน	๑๙,๑๔๔,๐๔๖ บาท	-
พฤษภาคม	๒๐,๘๙๑,๗๔๔ บาท	-
มิถุนายน	๑๓,๔๖๖,๗๖๕ บาท	-
กรกฎาคม	<u>๓๔,๓๔๔,๕๕๓</u> บาท	สารทจีน
รวม	<u>๑๗๒,๐๖๐,๕๔๔</u> บาท	

หรือเฉลี่ยตกเดือนละ ๒๔,๕๕๐,๐๔๓ บาท

การส่งเงินตามระเบียบวิธีการที่กำหนดใหม่ตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือน
ตุลาคม ๒๕๐๐ ปรากฏตัวเลขดังต่อไปนี้ : -

<u>เดือน</u>	<u>จำนวนเงินที่ส่งออก</u>	<u>หมายเหตุ</u>
สิงหาคม	๑,๙๕๕,๒๖๕ บาท	-
กันยายน	๓,๕๖๔,๐๓๑ บาท	-
ตุลาคม	๕,๓๒๑,๕๕๒ บาท	-
รวม	<u>๑๐,๘๔๑,๒๓๘ บาท</u>	

หรือเฉลี่ยตกเดือนละ ๓,๕๑๓,๙๕๖ บาท

หมายเหตุ : จำนวนเงินส่งออกที่เพิ่มขึ้นแต่ละเดือนนั้น เนื่องมาจากการออกแบบ ลป. ๓๑๓
ประจำตัวให้แก่ผู้ขอส่งเงินเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ในเดือนสิงหาคมซึ่งเป็นเดือนแรก
ได้ออกแบบ ลป. ๓๑๓ จำนวน ๑๐,๐๔๒ ฉบับ ในเดือนกันยายนได้ออกเพิ่ม
๔,๐๕๖ ฉบับ และในเดือนตุลาคมได้ออกเพิ่มอีก ๓,๕๖๔ ฉบับ จึงทำให้
ยอดเงินสูงขึ้นตามจำนวนผู้ขอส่งเงินที่เพิ่มขึ้น

จ่ายออกเงินส่งออกที่เสนอมานี้ถ้ามองดูเฉพาะในค่านตลาตเสรีทางเดียว
ก็น่าพอใจในผลของการควบคุม แต่โดยพฤติการณ์ในขณะเดียวกันกับที่ได้มีการควบคุมอย่าง
เข้มงวดกวดขันนี้ ปรากฏว่ามีการจับกุมกรณีลักลอบส่งเงินออกในระยะเวลาระดับซิค
ติก ๆ กัน ๒ ราย ทั้งในค่านโพยกวนคือร้านน้ำไทฮวค สาขาของบริษัททงหงซิ่นเกก
และร้านกวงไทไล ซึ่งไม่ใช่ร้านโพยกวน จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า การดำเนินการควบคุม
เข้มงวดอาจเป็นเหตุหนึ่งซึ่งผลสะท้อนให้เกิดมีการลักลอบส่งเงินออกโดยอาศัยตลาตมิด
และสถิติจำนวนเงินส่งออกที่ลดลงอย่างฉับพลันทางตลาตเสรีนั้น เป็นเพราะมีการหลบ
ไปส่งออกทางตลาตมิดมากขึ้นหรือไม่

กรณีการลักลอบส่งเงินออกของร้านน้ำไทฮวค โดยนายฮั่วหู เป็นผู้จัดการ
ได้ส่งโพย ๓๐๐ ฉบับ เงิน ๒๙,๙๑๓ เหรียญฮ่องกง ไปยังจีนแดงโดยผ่านนายคังตู้ซ้วน
ที่ฮ่องกงโดยไม่แจ้งและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และได้ทำการลักลอบส่งเงินออกอีก

ครั้งหนึ่งในวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยส่งผ่านนายกิ่งสุวรรณ ซึ่งเป็น
 ก้าวเท้านำไปแจกจ่ายแก่ผู้รับในจังหวัดอีกครั้งหนึ่งเช่นเดิม จำนวนไทย ๑๒ ราย เป็น
 เงิน ๑๘,๖๕๕ เหรียญของกง เมื่อใดกระทำผิดซ้ำซ้อนกันถึง ๒ ครั้ง เช่นนี้ทางกระทรวง
 การคลังจึงไต่ถามใบอนุญาตเป็นก้าวเท้าซื้อเงินของบริษัททางหนึ่งขึ้นแก่ จำกัดในทันที และ
 กำกับก้าวเท้าซื้อเงินอื่น ๆ อีก ๑๑ บริษัทว่า หากกระทำผิดกฎหมายก็จะถอนใบอนุญาตทันที
 เช่นกัน เมื่อผลปรากฏว่าการควบคุมในระยะเวลาดังกล่าวนั้น สามารถจับกุมผู้ลักลอบส่ง
 เงินออกนอกชายฝั่งทางธนาคารแห่งประเทศไทย จึงเห็นควรมิให้มีการประชุมหารือกัน
 ระหว่างกระทรวงการคลัง กรมศุลกากร กรมไปรษณีย์โทรเลข กรมประมวลราชการ
 แขนงดิน และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่องานวิชาการอันเหมาะสมและสามารถปฏิบัติ
 กับผู้ลักลอบได้ตามกฎหมายอย่างรัดกุม (สรุปและเรียบเรียงจาก หจข., กค.๐๓๐๑.๔.๒/
 ๕๕ "ก้าวเท้าซื้อเงิน (ไทยกวน)") และได้ตกลงให้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาทาง
 ปราบปรามผู้ลักลอบส่งเงินออกในวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๑ และปรากฏผลการประชุม
 ออกมาว่า การที่จะปราบปรามในเรื่องนี้ให้เป็นผลจริงจังและเช็ดหลาบควรดำเนินการเป็นรูปคดี
 ให้มีการลงโทษหนักไปในทางอาญา ซึ่งตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินไคร่วางโทษ
 จำคุกไว้ไม่เกิน ๓ ปี ยิ่งกว่านั้นแล้ว ลักษณะการกระทำผิดยังเป็นเหตุให้กระทบกระเทือน
 ต่อเสถียรภาพในทางเศรษฐกิจการเงินซึ่งเกี่ยวข้องถึงความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง
 จึงอาจใช้อำนาจทางกรมมหาดไทยสั่งเนรเทศผู้กระทำผิดได้อีกสถานหนึ่งด้วย เพราะเหตุที่
 กรมประมวลราชการแผ่นดินได้สืบทราบมาในกรณีพิพาทกรรมที่กรมของคอมมิวนิสต์ทาง
 เมืองจีนเริ่มแก่ปี ๒๕๕๕ มาแล้ว โดยทางนั้นสนับสนุนส่งเสริมนานาประการ เพื่อให้มีการ
 ส่งเงินจากเมืองไทยออกไป ไม่ว่าจะโดยทางไทยกวนหรือทางอื่นใดก็ตาม แต่เวลานี้เจ้าหน้าที่
 รวบรวมหลักฐานยังไม่พร้อมที่จะดำเนินเป็นรูปคดี หรือถ้าจะกล่าวกระทำเสียในชั้นนี้ก็จะอาจ
 ทำให้รายใหญ่ ๆ หลุดมือไปเสียก็ได้ อย่างไรก็ตาม เชื่อว่าถ้าได้มีการร่วมมือกับปฏิบัติการ
 สืบสวนตรวจสอบอย่างเข้มแข็งจริงจังแล้ว ภายในไม่ช้าคงจัดการให้เด็ดขาดลงไปได้
 จึงตกลงกันว่า ควรตั้งเจ้าหน้าที่ขึ้นคณะหนึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
 เจ้าหน้าที่กรมประมวลราชการแผ่นดิน เจ้าหน้าที่กรมไปรษณีย์โทรเลข เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร
 และเจ้าหน้าที่ตำรวจสันติบาล โดยให้เจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นเจ้าของเรื่อง

ส่วนเจ้าหน้าที่กรมประมวลราชการแผ่นดินจะเป็นฝ่ายเริ่มงานในชั้นสืบสวน
 ค้นหาเบาะแสหรือแหล่งของการกระทำความผิดนั้นก่อน เมื่อใดความเคลื่อนไหวคดีนั้นอย่างไร
 จะติดต่อให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายในกระทรวง เป็นระยะ ๆ หรือถ้าไม่สามารถจะติดต่อกับทุก
 ฝ่ายได้โดยตรง ก็จะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อขอให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่
 ฝ่ายอื่น ๆ ทั่วทุกภาคหนึ่ง ตลอดจนถึงวาระที่จะเริ่มสอบสวนคดีนั้นในส่วน
 การตั้งฎีกาคดีนั้น เจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเจ้าของเรื่องและในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่
 ผู้ได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังไปปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ เกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยน
 เงินตามกฎหมายอยู่แล้ว จะเป็นผู้ดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่กรมประมวลราชการ
 แผ่นดิน เป็นผู้เสนอหลักฐาน เอกสารประกอบคดีอีกชั้นหนึ่ง (พจร., กค.๐๓๐๑.๔.๒/๔๔
 "ตัวแทนซื้อเงิน (ไทยกวน)")

ขณะเดียวกันการดำเนินการถอนใบอนุญาตตัวแทนซื้อเงินบริษัทหงษ์ขึ้นเลิก
 จำกัด ได้รับคำร้องเรียนขอถอนต้นจากทั้งหมดส่วนของบริษัทนำไทยทวิ และสมาคมไทยกวน
 แห่งประเทศไทยในเชิงไม่มีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำความผิดครั้งนี้และขอถอนต้นการ
 ถอนใบอนุญาตซึ่งทางกระทรวงการคลังได้ตอบปฏิเสธไปและจำเป็นต้องถอนใบอนุญาตเพื่อ
 ให้เป็นการเชิดชวามแก่ร้านไทยกวนร้านอื่น ๆ ด้วย (พจร., กค.๐๓๐๑.๔.๒/๔๔
 "ตัวแทนซื้อเงิน (ไทยกวน)")

เมื่อบริษัทหงษ์ขึ้นเลิก จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนซื้อเงินเพียงแห่งเดียวของ
 กลุ่มชาวจินภาษาตเกิดขึ้นถูกถอนใบอนุญาต เป็นเหตุให้ชาวจินตเกิดขึ้นเดือดร้อนเนื่องจาก
 ไม่มีร้านไทยกวนในกลุ่มของตนที่จะรับไทยให้เลยและจะอาศัยร้านในกลุ่มอื่นก็ไม่มีใครเล่นไทย
 เพราะแบ่งกันทำเฉพาะเซกของกลุ่มตนเท่านั้น ดังนั้นแล้ว ไทยกวนกลุ่มตเกิดขึ้นจึงรวมตัว

กันใหม่เฉพาะผู้ที่ปฏิบัติตนถูกต้องตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยและจดทะเบียน
บริษัทใหม่ซึ่งชื่อว่า บริษัทฮกเกี้ยนชินเกก จำกัด และยื่นขออนุญาตกระทรวงการคลัง
เพื่อขอประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อเงินและทางกระทรวงการคลังได้อนุมัติแก่บริษัทฯว่ามี
การกระทำผิดท่านองบริษัทหงษ์ชินเกก จำกัดอีกจะถอนใบอนุญาตทันทีและจะไม่ฟังความ
เคื้อคร้อนของชาวฮกเกี้ยนอีกเป็นอันขาด (จรช., กค.๐๓๐๑.๔.๒/๑๐ ปีที่ ๓
"โพยกวน")

จากการควบคุมที่เคร่งครัดและการร่วมมือของหน่วยงานหลาย ๆ ฝ่าย
ทำให้ต่อมาในปีเดียวกันนี้ทางการสามารถสืบสวนและจับกุมการลักลอบส่งเงินผิดกฎหมายได้
หลายรายและมีบริษัทตัวแทนซื้อเงินถูกถอนใบอนุญาตอีก ๓ บริษัทคือ บริษัทเสงตงชินเกก
จำกัด ของกลุ่มแคจิ๋ว บริษัทหุยเกี้ยวชินเกก จำกัด ของกลุ่มไหหลำ และบริษัทฮงตงชินเกก
จำกัด ของกลุ่มแคจิ๋ว โดยมีสาเหตุของการถูกถอนใบอนุญาตเนื่องมาจากร้านเบจิ้นฮวค
เป็นสาขาโพยกวนของบริษัทเสงตงชินเกก จำกัด สมคบกับร้านย่งเฮงหลี สาขาโพยกวน
ของบริษัทหุยเกี้ยวชินเกก จำกัด ใ้ทำการส่งโพยกกับจดหมายรวมไปในซองเดียวกัน ๕๑
ฉบับ มีใบสั่งจ่ายเงินกำกับโพยก ๑๑,๑๓๕ เหรียญฮ่องกง ถูกเจ้าพนักงานศุลกากรกอง
ตรวจสินค้าทางอากาศยานและไปรษณีย์จับได้ และถือเป็นการกระทำผิดกฎหมายควบคุม
การแลกเปลี่ยนเงิน กระทรวงการคลังจึงถอนใบอนุญาตการเป็นตัวแทนซื้อเงินทั้ง ๒ บริษัท
ส่วนบริษัทฮงตงชินเกก จำกัด ถูกถอนใบอนุญาตเนื่องจากในการตรวจสอบรายการเกี่ยวกับ
ผู้ส่งเงินไปต่างประเทศเพื่อเลี้ยงคูครอบครัวและญาติพี่น้องผ่านตัวแทนซื้อเงิน (สป. ๔๑)
ปรากฏว่าร้านจินเซ่งฮง สาขาของบริษัทฮงตงชินเกก จำกัด ได้รับเงินจากผู้ส่งเงิน
รายหนึ่งเกินจำนวน ๑,๐๐๐ บาททอเคื้ออน อันเป็นการปฏิบัติผิดคำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทน
ซื้อเงินฉบับลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๐๐ และเจ้าพนักงานไ้มีหนังสือเคื้ออนไปแล้ว

๒ ครั้ง ก็ยังคงทำผิดเช่นเดียวกันอีก ทางกระทรวงการคลังจึงถอนใบอนุญาตการเป็น
 ตัวแทนชื่อเงินของบริษัทหูตงชินเก็ก จำกัด เมื่อถูกถอนใบอนุญาตทั้งบริษัทเซ่งตงชินเก็ก
 จำกัด และบริษัทหูยี่เยวชินเก็ก จำกัด ก็ได้ทำการร้องเรียนขอถอนผันการถอนใบอนุญาต
 และเมื่อได้รับการปฏิเสธ ก็ยื่นคำร้องขอจัดตั้งบริษัทใหม่ในทำนองเดียวกับบริษัทกเกี้ยนชินเก็ก
 จำกัด ซึ่งเคยกระทำมาแล้ว แต่ในครั้งนี้นี้กระทรวงการคลังไม่อนุมัติเนื่องมาจากการที่จะ
 อนุญาตให้บริษัทที่ถูกถอนใบอนุญาตเพราะกระทำผิดความผิดแต่ไปรวมตัวกันตั้งเป็นบริษัทขึ้นมา
 ใหม่ หากอนุญาตก็จะกระทำเช่นนี้เรื่อยไป จะไม่ทำให้เกิดความเสียหายและไม่ยับยั้ง
 การลักลอบส่งเงินออก อีกทั้งเมื่อถอนใบอนุญาตบริษัทหูยี่เยวชินเก็ก จำกัดแล้ว ชาวจีน
 กลุ่มไหนล่าก็ไปขอส่งเงินออกโดยผ่านบริษัทชนทรัพย์ จำกัด เป็นจำนวนมาก ฉะนั้นจะไม่
 เป็นการก่อกวนความเดือดร้อนให้แก่ชาวจีนไหนล่าดังที่บริษัทอ้างมา (สรุปและเรียบเรียงจาก
 หจข., กค.๐๓๐๑.๔.๒/๔๔ "ตัวแทนชื่อเงิน (โหยกวน)") ดังนั้นบริษัทตัวแทนชื่อเงิน
 ในขณะนั้นจึงลดลงเหลือเพียง ๔ บริษัท และมีสาขาร้านโหยกวนในเครืออีก ๓๕ แห่ง
 รวมทั้งหมดมีจำนวน ๔๔ แห่ง (หจข., กค.๐๓๐๑.๔.๒/๕๐ "โหยกวน (ชื่อเงิน)")

จากการที่เกิดเหตุการณ์บริษัทตัวแทนชื่อเงินถูกถอนใบอนุญาตและมักมีการ
 ร้องเรียนในทำนองขอถอนผันและปฏิเสธการรับผิดจากบริษัทตัวแทนชื่อเงินเสมอ ๆ ทาง
 กระทรวงการคลังจึงได้พิจารณาเห็นว่า การอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนชื่อเงิน
 เท่าที่ได้เคยปฏิบัติมาก่อนนั้นในใบอนุญาตที่ออกให้แก่บริษัทโหยกวนแต่ละบริษัท หาก
 บริษัทใดมีร้านสาขา ก็ระบุชื่อร้านสาขาลงในท้ายใบอนุญาตนั้นด้วย ซึ่งเป็นการรับรองสิทธิ
 ของสาขาที่จะซื้อปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศจากตัวแทนรับอนุญาตแล้วจัดส่งออกไปได้
 โดยตรง ไม่ต้องผ่านตัวบริษัทเมื่อมีกรณีที่สาขาแห่งใดกระทำผิด ซึ่งทางการสั่งถอนใบ
 อนุญาตตลอดทั้งบริษัทด้วยโดยสิ้นเชิงแล้ว ก็มีการร้องเรียนอุทธรณ์อยู่บ่อย ๆ ในทำนองที่ว่า
 สาขาอื่นและตัวบริษัทไม่มีความรู้เห็นหรือร่วมกระทำผิดด้วย พฤติกรรมแสดงอย่างชัดเจนว่า
 บริษัทโหยกวนทุกแห่งไม่ได้ควบคุมดูแลร้านสาขาของตนแต่อย่างใดเลย

เพื่อแก้ปัญหาที่ยากให้หมดสิ้นไป และให้การดำเนินกิจการของร้านสาขา
 อยู่ในความรับผิดชอบของตัวบริษัทอย่างจริงจัง กระทรวงการคลังเห็นควรแก้ไขทางปฏิบัติ
 ในเรื่องนี้เสียใหม่ กล่าวคือ ในการที่จะขอใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนชื่อเงิน

สำหรับปี ๒๕๐๒ นั้น ใบอนุญาตที่จะออกให้แก่บริษัทต่าง ๆ ไม่ต้องระบุชื่อร้านสาขาแต่อย่างใด ถึงหากบริษัทใดจะมีร้านสาขาอยู่บ้างก็ตาม ถือว่าเป็นเรื่องดำเนินกิจการภายในของบริษัท ซึ่งทางการไม่รับรู้ และสาขานั้นไม่มีสิทธิที่จะซื้อหรือส่งปัจจัยชำระเงินตราต่างประเทศโดยตรงเช่นแต่ก่อน ต้องให้ตัวบริษัทกระทำการโดยตลอดครั้งนี้ หากมีกรณีกระทำได้เกิดขึ้นในภายหน้า ใครจะร้องเรียนอุทธรณ์เช่นแต่ก่อนอีกไม่ได้ (พ.ร.บ. กค.๐๓๐๑.๔.๒/๕๐ "นโยบาย (ซื้อเงิน)") และเมื่อบรรดาตัวแทนซื้อเงินทั้ง ๕ บริษัทยื่นคำร้องขอต่ออายุใบอนุญาตประจำปี ๒๕๐๒ ทางกระทรวงการคลังได้ตอบอนุมัติทั้ง ๕ บริษัทโดยเป็นที่เข้าใจกันในหลักการดังกล่าว

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นี้ กระทรวงการคลังได้ทำการปรับปรุงคำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนซื้อเงินใหม่ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ เพื่อให้การควบคุมรัดกุมยิ่งขึ้น และคำสั่งนี้ยังคงใช้ต่อมาจนถึงปัจจุบัน ส่วนทางด้านบรรดาตัวแทนซื้อเงินนโยบายที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการคงเหลือ ๕ บริษัทนั้นก็ได้ปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินและคำสั่งที่ให้ไว้แก่ตัวแทนซื้อเงินนี้อย่างเรียบร้อยและได้รับการต่ออายุเรื่อยมา และในการขอต่ออายุประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ตัวแทนซื้อเงิน ๔ บริษัท ยกเว้นบริษัทชนทรัพย์จำกัด ได้ทำการย้ายสำนักงานไปอยู่ที่เดียวกับสมาคมนโยบายแห่งประเทศไทย เลขที่ ๔๖ ถนนบำรุงรัฐ ตำบลสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ และได้มีการเปลี่ยนผู้จัดการบริษัทข้างเป็นครั้งคราวโดยทั้ง ๕ บริษัทได้ดำเนินธุรกิจนโยบายด้วยความเรียบร้อยตลอดมา

* รายละเอียดศึกษาได้จากคำสั่งให้ไว้แก่ตัวแทนซื้อเงินในภาคผนวก ฎ.

การวางที่ ๒

รายชื่อผู้ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อเงิน (โหยกวัน)*

พ.ศ. ๒๕๐๓

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	ผู้จัดการ	หมายเหตุ
๑	บริษัทเซ็งจุนเงินเกก จำกัด	นายทวี พิธิพนันท์	
๒	บริษัทธนเจริญ จำกัด	นายเชษฐ บุรพวงศ	
๓	บริษัทฮงไชนเงินเกก จำกัด	นายไลพวง แซ่โล	
๔	บริษัทฮวยหงเงินเกก จำกัด	นายจื้อเย็น แซ่อ้อ	
๕	บริษัทไทเงยบเงินเกก จำกัด	นายชวเจก เชียง	
๖	บริษัทเกยนลบเงินเกก จำกัด	นายจันทิระฟ้า แซ่จัน	
๗	บริษัทฮกเกยเงินเกก จำกัด	นายเซี่ยเปก แซ่เปะ	
๘	บริษัทคองล็กเงินเกก จำกัด	นายเบ็กกี แซ่เกี้ยว	
๙	บริษัทจ่งเงินเกก จำกัด	นายสุวัณณ์ หงษณาวิช	

* ผู้วิจัยสรุปโดยการศึกษาจาก หจช. , กค.๐๓๐๑.๔.๒/๕๐ "โหยกวัน (ซื้อเงิน)"
 (ดูในรายละเอียดการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนซื้อเงินประจำปี ๒๕๐๓)

และในปี ๒๕๐๓ นี้เองเนื่องจากระเบียบวิธีการเกี่ยวกับการส่งโหยกวน ออกไปยังประเทศจีนและฮ่องกงของกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยที่ออก ใช้บังคับมิได้จัดส่งไปให้กรมศุลกากรและระเบียบการก็ขัดแย้งกัน ก่อให้เกิดการยุ่งยาก แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรในการตรวจปล่อย ดังนั้นจึงมีการประชุมปรึกษาหารือกันระหว่าง เจ้าหน้าที่กระทรวงการคลัง เจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยและเจ้าหน้าที่ของ กรมศุลกากร เพื่อพิจารณาวางแนวทางปฏิบัติให้เป็นการประสานงานกันให้เรียบร้อยและ สะดวกแก่การปฏิบัติงานด้วยกันทุก ๆ ฝ่าย และผลการประชุมสรุปได้ดังนี้*

๑. การตรวจสอบการส่งโหยกวนออกนอกราชอาณาจักร เก็บธนาคาร แห่งประเทศไทยมอบให้เจ้าหน้าที่กรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นผู้ตรวจสอบนั้น ต่อไปจะเปลี่ยน เป็นให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรเป็นผู้ตรวจสอบ ทั้งนี้โดยยืนยันมติที่ได้ประชุมไว้แต่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ คือ ต้องมีการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรก่อนการส่งออกจะสมบูรณ์

๒. ศุลกากรจะเป็นผู้ตรวจเอกสารอนุญาตของธนาคารตรวจยอดเงินที่ส่ง ตรวจคราก่ากับและสิทธิของผู้ได้รับอนุญาต หรือตัวแทน ส่วนไปรษณีย์คงเป็นแต่เพียงผู้ตรวจ เรื่องเกี่ยวกับการไปรษณีย์ เช่น น้ำหนัก ค่าส่ง แสทมป์ ฯลฯ

๓. การตรวจ ศุลกากรจะเป็นฝ่ายตรวจก่อน เมื่อถูกต้องแล้วจึงผ่านไป ให้เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ ทำนองการตรวจของส่งออกทางไปรษณีย์อย่างอื่น

๔. ศุลกากรจะไม่ตรวจ ๑๐๐% แต่จะตรวจแบบเลือกตรวจ คือ สะเป่ฮเซ็ค (spot check) เท่าที่จะเห็นสมควรและเหมาะสม

๕. ศุลกากรจะจัดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งรู้ภาษาจีนอย่างดี เพื่อตรวจสอบหรือ ให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์

* สรุปจาก หจข., กค.๐๓๐๑.๔.๒/๕๓ "ประชุมการตรวจโหยกวน พ.ศ. ๒๕๐๓" (อยู่ในสำเนาองค์รวจลินค้า อป. ที่ ๓๔๔/๒๕๐๓, พ.ท. วุฒิสถิทธิ พยัคฆนิธิ, หัวหน้ากอง ตรวจเงินค่าทางอากาศยานและไปรษณีย์ เสนอผ่านแผนกพิธีการ, ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๓)

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นต้นมาจำนวนเงินส่งออกกลับประเทศของชาวจีนในประเทศไทยลดลงเป็นอย่างมาก จากปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ยอดเงินส่งออกสูงถึง ๑๔.๑ ล้านดอลลาร์ ลดลงมาเหลือเพียง ๒ ล้านดอลลาร์ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ และอยู่ในระดับที่ลดลงมาไม่เพิ่มขึ้น มีเหตุผล ที่ตัวเลขเหล่านี้อาจจะเป็นตัวแสดงความต้องการช่วยเหลือที่แท้จริง ซึ่งสามารถพิจารณาถึงสาเหตุที่ปริมาณเงินส่งออกลดลงและทรงตัวอยู่ว่าอาจเป็นเพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศจีน ประกอบกับรัฐบาลไทยสมัยนั้นดำเนินนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างเข้มแข็งรวมทั้งการควบคุมการส่งเงินออกนอกประเทศทางไปรษณีย์ วิทยุ และเพิ่มเงื่อนไขการขออนุญาตขึ้น การที่ชาวจีนในประเทศไทยจะส่งเงินหรือส่งจดหมายติดต่อกับญาติพี่น้องในประเทศจีนก็กลัวว่าจะถูกกล่าวหาว่ามีการติดต่อกับจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นการผิดกฎหมาย และอีกประการหนึ่ง อาจเป็นไปได้ว่าเนื่องจากชาวจีนในประเทศไทยในระยะหลังเมื่อได้เข้ามาหากินจนมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นแล้ว ก็ได้พยายามหาทางรับญาติพี่น้องมาอยู่ในประเทศไทยเป็นการถาวร ยิ่งการเกินทางติดต่อกันมาถูกศรัทธาเป็นเวลาหลายสิบปี ญาติพี่น้องที่เป็นผู้ใหญ่ก็ล้มหายตายจาก นอกจากนี้ในค่านโยบายเกี่ยวกับชาวจีนโพ้นทะเลของสาธารณรัฐประชาชนจีนในช่วงที่ลิน เบียวและแก๊งสี่คนเรืองอำนาจ (พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๑๙) ก็ได้วางหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อติดกันไม่ให้มีการติดต่อกับเงินทองและส่งข่าวคราวซึ่งกันและกันระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับญาติพี่น้องในประเทศจีนและในประเทศจีนผู้ติดต่อกับข่าวคราวหรือรับเงินจากญาติพี่น้องในประเทศจีนโพ้นทะเลก็จะถูกตราหน้าว่าเป็นไส้ศึกให้กับจักรวรรดินิยม ("กิจการไปรษณีย์ในประเทศไทย" ๒๕๒๑ : ๒๒๘) ทำให้ชาวจีนในประเทศไทยลดปริมาณการส่งลงเรื่อย ๆ เพราะเป็นการกระทำที่เป็นภัยกับทุกฝ่าย และไม่แน่ใจว่าเงินที่ส่งไปญาติทางประเทศจีนจะได้รับจริงหรือไม่

ทางธนาคารแห่งประเทศไทยก็มีได้เปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์การควบคุมแต่อย่างใด คงปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้ไว้แก่ตัวแทนซื้อเงินพุทธจักร ๒๕๐๒ ตลอดจนและเมื่อทางตัวแทนซื้อเงินยื่นคำร้องขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นประจำทุกปี ทางกระทรวงการคลังก็อนุมัติเนื่องจากตัวแทนซื้อเงินปฏิบัติตามข้อกำหนดคำสั่งที่ให้ไว้ ในระยะหลังจากปี พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมาสิ่งซึ่งทางราชการ

* รัฐบาลจะเรียกจำนวนเงินที่ส่งออกผ่านทางไปรษณีย์ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๐๘ ในภาคผนวก ๕.

ประกาศเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับ เรื่อง โหยกวันมีแค่เพียงการประกาศ เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาติในการรวมท่อโหยบ (ป. ๑๒๓) จากฉบับละ ๕ บาทเป็นฉบับละ ๑๐ บาท กอ ๑ ห่อ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ (การสื่อสารแห่งประเทศไทย ๒๕๐๖ : ๑๐๔) และได้ประกาศยกเลิกบริการท่อจกหมายของชาวจีน เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาสหภาพสากลไปรษณีย์ฉบับใหม่กำหนดให้ไปรษณีย์บริการระหว่างประเทศเพียง ๕ ประเภท คือ จดหมายไปรษณีย์บัตร ของกินดื่ม วัสดุย่อย และเครื่องอ่านสำหรับคนเสียจักษุกรรมไปรษณีย์โทร เลขจึงได้ยกเลิกข้อกำหนดที่เกี่ยวกับบริการท่อจกหมายของชาวจีนออกและตั้งการให้ยกเลิก (ทรจ. กค. ๐๓๐๑.๔.๒/๑๐ ปีที่ ๓ "โหยกวัน") ทั้งแก่นักการส่งจดหมายไปยังประเทศจีนก็ถือปฏิบัติถึง เช่นประเทศอื่น คือ แยกส่งเป็นรายฉบับ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเทศไทย เปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน อันเป็นเหตุให้ชาวจีนในประเทศไทยสามารถเดินทางกลับไปเยี่ยมถิ่นกำเนิดเดิมได้อย่างเสรี บทบาทของการ โหยกวันใน ความควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทยก็ค่อย ๆ เหมกไปในที่สุด

๓. ระยะหลังจากที่ประเทศไทย เปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชน

จีน (พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นมา) นับตั้งแต่ภายหลัง เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ อันเป็นช่วงที่สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศไทยและสถานการณ์ของโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น และได้เปิดความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ทั้งแก่นักมาชาวจีนในประเทศไทยสามารถเดินทางกลับไปเยี่ยมถิ่นกำเนิดเดิมในประเทศจีนได้อย่างเสรี หลังจากขาดการติดต่อกันมาตั้งแต่ ๒๒ ปี เมื่อมีการติดต่อกันมากขึ้นทำให้ทราบถึงความเป็นอยู่อันแท้จริงของชาติพี่น้องในสาธารณรัฐประชาชนจีน การส่งเงินไปญาติพี่น้องในประเทศจีนก็กลับคึกคักขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะภายหลังการคว่ำบาตรแก๊งสี่คน ซึ่งมีนาง เจียงจิง ภริยาของท่านประธานเหมา เซกุง เป็นผู้นำ อันมีนโยบายช่วยจัดในช่วงของการปฏิวัติวัฒนธรรม (พ.ศ. ๒๕๐๘ - พ.ศ. ๒๕๑๔) หลังจากแก๊งสี่คนหมดอำนาจลงแล้วกลุ่มผู้นำใหม่ของชาวจีนได้วางนโยบาย เกี่ยวกับการบูรณะโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศจีนใหม่ โดยกำหนดว่าภายใน ๒๕ ปีข้างหน้า สาธารณรัฐประชาชนจีนจะกองบรรลุดังซึ่งการอุตสาหกรรม การเกษตร การทหาร และวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัย เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายดังกล่าว จีนจะส่งมอบความช่วยเหลือทางโลมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ เป็นจำนวนมหาศาล ทั้งนี้รวมไปถึงการให้มากรการต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้ชาวจีนโพ้นทะเลส่งเงินไปช่วย เหลือครอบครัวใน

สาธารณรัฐประชาชนจีนด้วย ("บริการ โหยกวันในประเทศไทย" หน้า ๖๒๔)

สถานการณ์ในช่วงนี้เอง เป็นเหตุให้บทบาทของกิจการโยยกวนในความควบคุมของ
 ธนาคารแห่งประเทศไทยลดบทบาทลงจนกระทั่งกระทรวงการคลังได้ประกาศยกเลิกการถืออายุ
 ใบอนุญาติให้แลกตั๋วแทนชื่อเงินโยยกวน เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เนื่องจากมีความเห็น
 ว่าปริมาณเงินที่ส่งผ่านตั๋วแทนชื่อเงินโยยกวนมีปริมาณน้อยมากจึงสมควรให้ยกเลิกไป ทั้งนี้ผู้ที่ยังมี
 ความประสงค์จะส่งเงินไปเลี้ยงครอบครัวในประเศจีนให้ส่งผ่านธนาคารพาณิชย์โดยตรง (ยกไชย
 คณิศรกุล, สัมภาษณ์) ซึ่งส่วนมากจะส่งผ่านธนาคารพาณิชย์ ๓ แห่ง คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
 ธนาคารกสิกรไทย จำกัด และธนาคารกรุงไทย จำกัด ธนาคารพาณิชย์ทั้ง ๓ แห่งนี้จะเป็นผู้
 รวบรวมเงินโยยกวนส่งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทยในฮ่องกง โดยผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อ
 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจีนในฮ่องกงส่งเงินโยยกวนไปตามจุดสำคัญ ๆ ที่มีครอบครัวชาวจีนโพ้นทะเลอยู่มาก
 เช่น เมืองซัวเถา เป็นต้น ที่เมืองซัวเถาก็มีหน่วยงานรับผิดชอบ เฉพาะกิจการทำหน้าที่แลกเปลี่ยนเงินโยยก
 ส่งไปตามชนบทถึงผู้รับ ทั้งนี้ผู้ส่งเงินของปฏิบัตินหลัก เกิดที่ทางกระทรวงการคลังกำหนด
 ให้ส่งเงินไปเลี้ยงครอบครัวได้ในวงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ("กิจการโยยกวนใน
 ประเทศไทย" ๒๕๒๑ : ๒๒๕)

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบทบาทของกิจการโยยกวนในฐานะตั๋วแทนชื่อเงินได้หมด
 ไปแต่รูปแบบวิธีการการส่งโยยกวนยังคงหลงเหลืออยู่ในหมู่ชาวจีนซึ่งยังมีภูมิลำเนาอยู่ในประเศจีนจึง
 ทำให้ขั้นตอนในการส่งโยยกวนในระบบนี้กลับมามีความคล้ายคลึงกับระบบที่ธนาคารพาณิชย์ยังไม่เกิด
 และยังไม่มีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ในขณะเดียวกันทางผู้
 ดำเนินกิจการโยยกวนก็ได้พยายามปรับระบบของกิจการให้มีความทันสมัยภายใต้ลักษณะของระบบ
 ธนาคารพาณิชย์ที่เกิดโตแล้ว ซึ่งผู้วิจัยจะขอกล่าวโดยละเอียดในบทต่อไป